

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Pavla VODOVÁ

Migrace obyvatelstva v MAS Podhorácko

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Miloslav ŠERÝ, Ph.D.

Olomouc 2018

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Bc. Pavla VODOVÁ (R140237)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Migrace obyvatelstva v MAS Podhorácko

Title of thesis: Migration of the population in the local action group Podhorácko

Vedoucí práce: Mgr. Miloslav ŠERÝ, Ph.D.

Rozsah práce: 125 stran, 4 vázané přílohy

Abstrakt:

Tato diplomová práce bude stěžejně řešit migraci v zájmovém území, kterým je MAS Podhorácko, a to v období 1971-2015. Bude vycházet jak z dostupných statistických dat, tak z primárních dat pořízených během dotazníkové šetření. Tato práce se bude věnovat jak celému zájmovému území, tak i jednotlivým obcím, kde popisuje jejich vývoj obyvatel. Následně bude obsahovat socioekonomický vývoj zájmového území a jeho porovnání s Krajem Vysočinou a okresem Třebíč. Dalším tématem bude otázka migrace mladých lidí mezi 15-29 věkem života. Zda v zájmovém území žijí od narození, nebo ne. Zjistit, jestli chtějí v zájmovém území zůstat, či nikoliv a jaké jsou jejich důvody pro jejich rozhodnutí.

Klíčová slova: migrace, MAS Podhorácko, mladí lidé

Abstract:

This thesis deals primarily with migration in the period from 1971 to 2015 in the geographical area of interest, which is the LAG Podhoracko. It is based on available statistical data as well as on the primary data obtained from a survey. This thesis deals with the geographical area of interest as a whole as well as with individual municipalities for which it describes the developments in its population. It further contains a description/analysis of the socio-economic development in the area of interest and a comparison with the Vysocina region and the Trebic district. The issue of migration of young people aged 15-29 is also analysed. The aim was to establish whether they live in the area of interest since their birth, whether they want to stay in the area of interest or not and what are the reasons for their decisions.

Key words: migration. LAG Podhorácko, young people

Prohlašuji, že zadanou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s využitím uvedených elektronických zdrojů a literatury.

V Olomouci dne 20.4.2018

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Miloslavu Šerému, Ph.D. za odborné vedení práce, za pomoc a pevné nervy. Děkuji také rodině a známým, kteří mi pomohli s dotazníkovým šetřením.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Pavla VODOVÁ**
Osobní číslo: **R140237**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Migrace obyvatelstva v MAS Podhorácko**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Migrace je proces, který doprovází naše dějiny od dob naší samotné existence. Od malých přesunů až po vzdálenosti mezi kontinenty. Tato diplomová práce bude řešit migraci lidí v zájmovém území, kterým je MAS Podhorácko, a to v období 1971 - 2015. Zamýšlená práce bude vycházet z komplexní analýzy jednak dostupných statistických dat za jednotlivé obce a poté v souhrnu za celou MAS Podhorácko, jednak z primárních dat pořízených během dotazníkového šetření. Dále pak práce bude obsahovat sociodemografický vývoj zájmového území, porovnání s Krajem Vysočinou a okresem Třebíč. Cílem práce bude vysledovat charakter migračních procesů zájmového území během sledovaného období, ale i zjistit roli mladších věkových kategorií obyvatel, především mezi 20. a 30. rokem života, v procesu migrace. Práce bude obsahovat i mapové přílohy.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **20 000 - 24 000 slov**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury: **viz příloha**

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Miloslav Šerý, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: **3. října 2017**
Termín odevzdání diplomové práce: **10. dubna 2018**

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D.
děkan

L.S.

doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 3. října 2017

Příloha zadání diplomové práce

Seznam odborné literatury:

- BURCIN, B., DRBOHLAV, D., KUČERA, T. (2008): Možnosti migračního řešení perspektivního úbytku a demografického stárnutí obyvatelstva České republiky. Sociologický časopis/Czech Sociological Review, Vol. 44, No. 4, pp. 653- 682.
- DRBOHLAV, D., MEDOVÁ, L., ČERMÁK, Z., JANSKÁ, E., ČERMÁKOVÁ, D., DZÚROVÁ, D. (2010): Migrace a (i)migranti v Česku. Kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme? Praha, Slon, 207 p.
- DRBOHLAV, D., UHEREK, Z. (2007): Reflexe migračních teorií. Geografie Sborník České geografické společnosti, Vol. 112, No. 2, pp. 125-141.
- DUŠKOVÁ, L., ŠAFAŘÍKOVÁ, S. (2014): Manuál k předmětu Kvalitativní metody v rozvoji. Olomouc: Katedra rozvojových studií UP v Olomouci.
- FURMANOVÁ, Š. (2015): Identifikace obyvatel se svým územím Příklad přechodné oblasti kulturně-historického regionu, Univerzita Palackého v Olomouci
- HRUŠKA, V. 2014. "Proměny přístupů ke konceptualizaci venkovského prostoru v rurálních studiích." Sociologický časopis 4: 581 601.
- KAPLAN, K. 2012. Proměny české společnosti, 1948 1960: Část druhá: venkov. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.
- MAJEROVÁ, V. 2005. Teoretické přístupy k rozvoji venkova. Pp. 9-18 in V. Majerová (ed). Český venkov 2005 Rozvoj venkovské společnosti. Praha: ČZU, Provozně ekonomická fakulta, CREDIT.
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. 2013. Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2014-2020. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- MUSIL, J., MULLER, J., Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze. Sociologický časopis, 2008, Vol. 44, No. 2: 321348
- PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie, 115, č. 2
- PUNCH, K., F. (2008): Úspěšný návrh výzkumu. Praha: Portal.
- SLEPIČKA, A. 1989. Přeměny venkova: venkov našeho věku. Praha: Svoboda.
- STOJANOV, R., STRIELKOWSKI, W., DRBOHLAV, D. (2011): Pracovní migrace a remittance: současné trendy v době ekonomické krize. Geografie, Vol. 116, No. 4, pp. 375-400.
- TOUŠEK, V., HUBL, R., KREJČÍ, T., ŘEŘIČHA, R. 2006. Vysočina v číslech, regionální statistika populárně. Brno: Masarykova univerzita v Brně Centrum pro regionální rozvoj.

OBSAH

1	Úvod a cíle práce	1
2	Poloha regionu	2
2.1	Vymezení regionu	2
3	Obecná charakteristika zájmového regionu	4
3.1	Fyzicko-geografické podmínky	4
3.2	Socioekonomické podmínky	4
3.2.1	Dopravní dostupnost.....	4
3.2.2	Sídlní struktura	5
3.2.3	Populační struktury.....	6
3.2.4	Struktura ekonomicky aktivních obyvatel a vzdělanost	8
4	Populační dynamika.....	11
4.1	Zájmové území	11
4.2	Populační dynamika okresu Třebíč a Kraje Vysočina.....	13
5	Typologizace regionu	15
5.1	Pojem venkov	15
5.2	Periferie	16
5.3	Venkov a periferie zájmového území podle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020	17
5.3.1	Venkov	17
5.3.2	Hlavní důvody těžké udržitelnosti rozvoje na venkově v ČR	17
5.3.2	Typologie regionů podle Strategie	18
6	Migrace	20
6.1	Migrační teorie	21
7	Obce zájmového území, jejich základní informace a vývoj počtu obyvatel v letech 1971-2015..	24
8	Výsledky dotazníkového šetření	64
8.1	Bydliště.....	64
8.2	Věkové kategorie a pohlaví	66
8.3	Sociální stav a nejvyšší ukončené vzdělání respondentů	67
8.4	Délka života v zájmovém území	67
8.4.1	Přistěhovalí do zájmového regionu	67
8.5	Délka života v obci.....	69
8.6	Život v zájmovém území do budoucna	70
8.6.1	Lidé, co chtějí v zájmovém území zůstat	70
8.6.2	Lidé, co chtějí ze zájmového území odejít	73
8.6.3	Destinace odchodu.....	74
8.6.4	Krátké shrnutí	75

8.7	Pojmenování zájmového území.....	76
8.8	Hlavní symbol zájmového území	79
8.9	Hrdost	79
8.10	Zájmové území usnadňuje/neusnadňuje život.....	82
8.11	Odlišnost lidí v zájmovém území oproti ostatním.....	86
8.12	Vztahy mezi lidmi v zájmovém území	88
8.13	Zájmové území MAS Podhorácko	90
9	Závěr	93
10	SUMMARY	95

1 ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Dnešním aktuálním tématem je migrace, stárnutí populace a postupné vymírání. A to především v malých vesnicích. A proto se tato diplomová práce zabývá migrací mladých lidí. Jejich názory zda jsou spokojeni ve vesnici, ve které žijí, jestli jim tam něco chybí a pokud ano, tak co. Zjistit jak vnímají lidi, se kterými sdílejí svou vesnici a zájmové území MAS Podhorácko, které bylo použito jako prostor výzkumu. Dalším cílem je zjistit, zda mladí lidé vůbec znají zájmové území MAS Podhorácko, jestli toto označení někdy slyšeli, a pokud ano zda ví, co znamená a čím se tato instituce zabývá. A také jestli dokáží toto zájmové území pojmenovat na mapě a vytyčit atributy, které si myslí, že je pro toto území typické. Otázkou ve výzkumu byla migrace, zda mají v plánu se v bližší či vzdálenější době odstěhovat, jaké jsou jejich hnací motivy pro a proti. Pokud se rozhodnou odstěhovat, tak do jakého místa. Zda jen v rámci zájmového území, okresu a kraje, nebo celé České republiky a zahraničí. Cílem bylo taktéž zjistit, kolik z dotazovaných vlastně žije v zájmovém území od narození, a kolik z nich se přistěhovalo jak z jiné vesnice zájmového území, tak z úplně jiné vesnice či obce mimo zájmové území.

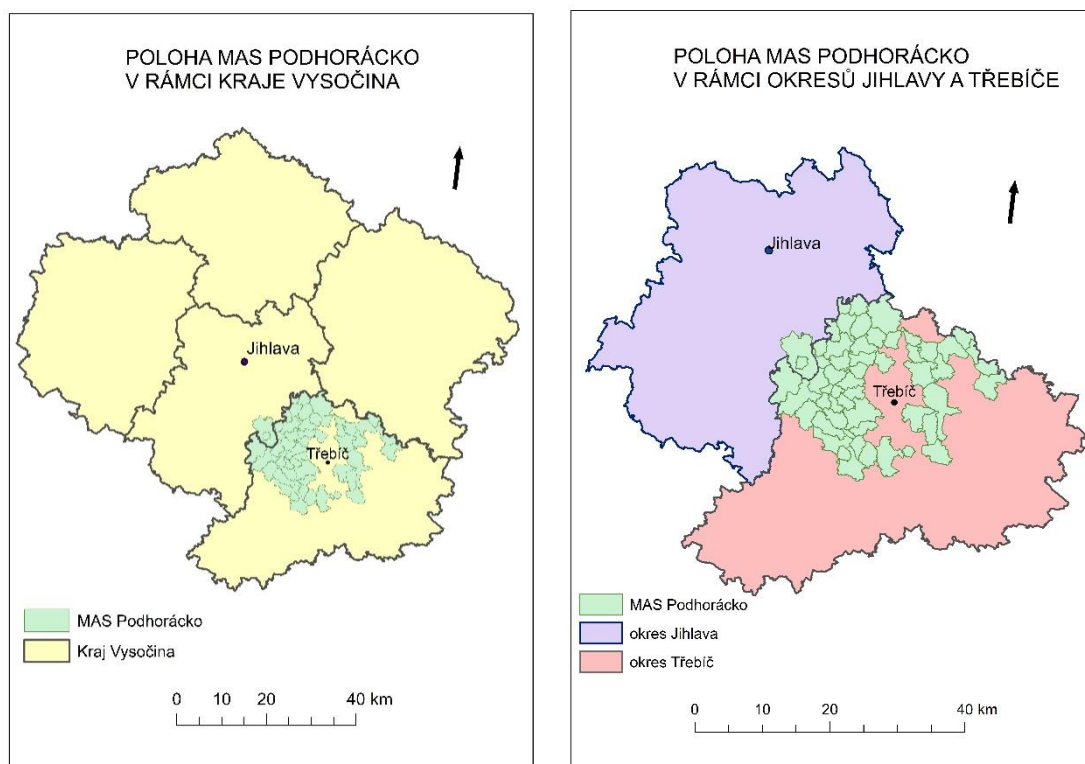
Dalším tématem je vývoj populace v jednotlivých obcích zájmového území a to od roku 1971 – 2015. Krátké představení jednotlivých obcí. Otázky jak moc se obce vylidňují, stagnují nebo zda se některé z nich těší oblibě a roste jejich populace. Jestli nedošlo v rámci sledovaných let ke sloučení a odluk jednotlivých obcí.

V neposlední řadě je cílem porovnat určité socioekonomické ukazatele zájmového území MAS Podhorácko s okresem Třebíč a Krajem Vysočina.

2 POLOHA REGIONU

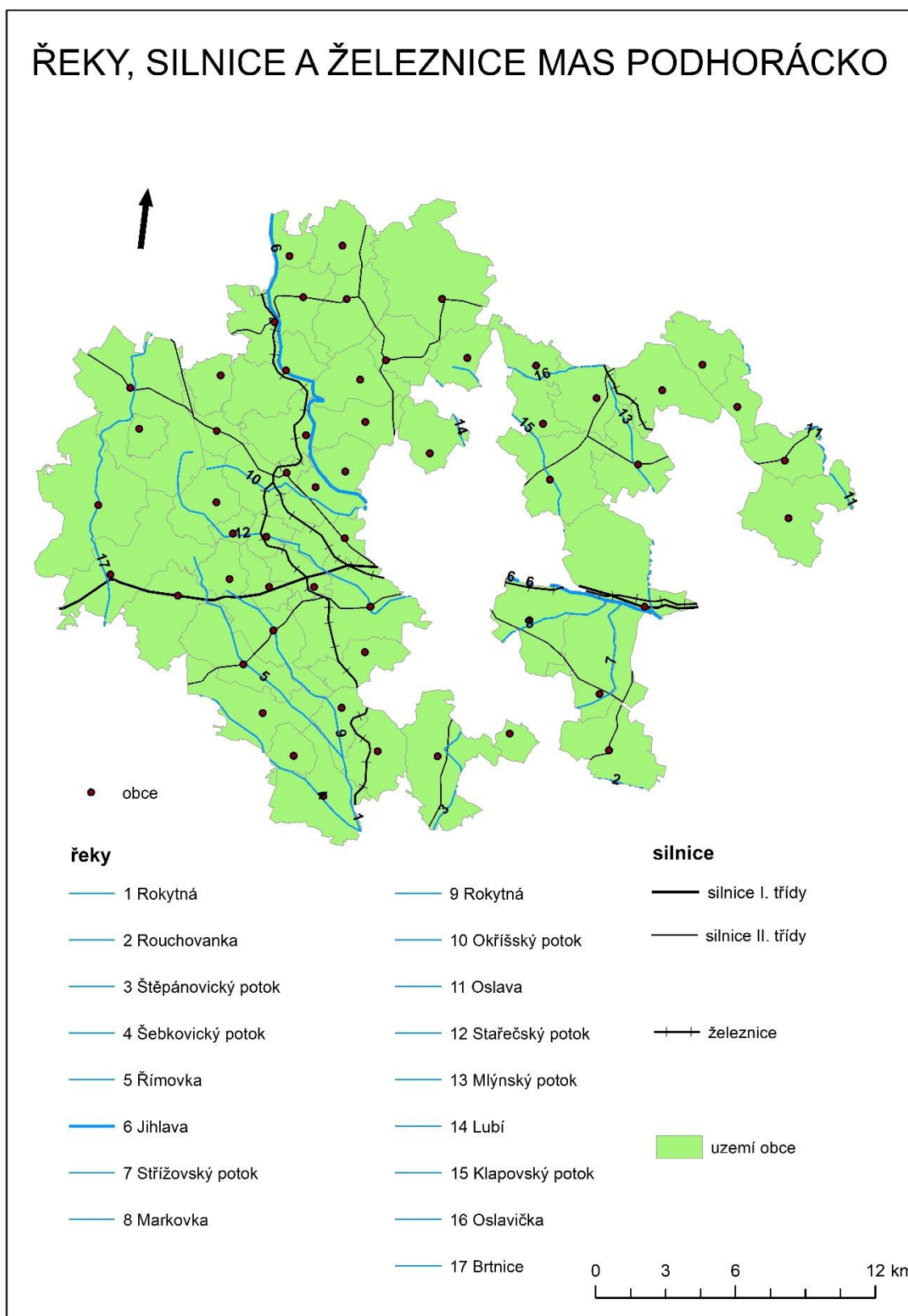
2.1 Vymezení regionu

Místní akční skupina Podhorácko, dále jen zájmové území, je jednou z 16 místních akčních skupin v Kraji Vysočina. Vznikla registrací koncem roku 2005, sídlí v Okříškách. Tvoří ji 55 obcí, které jsou převážně z okresu Třebíč, vyjma dvou z nich, ty patří do okresu jihlavského. Území se rozprostírá na 430,41 km² a vytváří jakési zázemí, pomyslný prsteneček okolo okresního města Třebíč.

Obr. 1 Poloha MAS Podhorácko v rámci kraje a okresů
(Zdroj: ARCDATA ČR, s.r.o. ArcČR 500, vlastní zpracování)

ŘEKY, SILNICE A ŽELEZNICE MAS PODHORÁCKO

Obr. 2 Mapa řek, silnic a železnic v zájmovém území
(Zdroj: geoportal INSPIRE, ArcGIS a vlastní zpracování)

3 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉHO REGIONU

3.1 Fyzicko-geografické podmínky

Zájmové území je tvořeno Hercynským systémem, provincií Česká vysočina, Českomoravskou soustavou a oblastí Českomoravské vrchoviny. Ta se dělí na severu na Křižanovskou vrchovinu a na jihu Jevišovickou pahorkatinu. Křižanovská vrchovina je pak dále tvořena Brtnickou a Bítešskou vrchovinou. Jevišovickou pahorkatinu lze rozdělit na dva podcelky: Jaroměřickou kotlinu a Znojemskou pahorkatinu. Podcelky se dále dělí na okrsky. V zájmovém území je nejvíce obcí soustředěno v okrscích: Stařečské pahorkatině, Třebíčské kotlině a Zašovickém hřbetě. Geologická struktura těchto okrsků je převážně tvořena křemencem a žulou. Jižně od Třebíče jsou naleziště vltavínů. V oblasti se nachází smrky, borovice a občas buk, pole, louky kulturní i vlhké. Také se zde vyskytují zbytky teplomilných lad, kde roste koniklec velkokvětý, jako je u PP Kobylínek. Nejvyššími vrcholy jsou Mařenka (711m), Vrchy (687m) a Bukovec (678m).

Oblast je bohatá na potoky, které tvoří převážně přítoky dvou řek a to Jihlavy a Rokytne, která se vlévá do Jihlavy v Ivančicích jako její pravostranný přítok. Dalšími přítoky Jihlavy v zájmovém území z pravé strany jsou: Brtnice, Okříšský a Stařečský potok, Markovka a Střížovský potok; ze strany levé: Lubí, Klapovský a Mlýnský potok. Zdrojová oblast řeky Rokytne v zájmovém území má svoje pravostranné přítoky Římovku a Šebkovický potok a jako levostranný přítok ve zvoleném území je Štěpánovický potok a Rouchovanka. Na severovýchodě zasahuje do oblasti Oslava s pravostranným přítokem Oslavičkou. Oslava se stejně jako Rokytne vlévá do Jihlavy v již zmíněných Ivančicích.

3.2 Socioekonomické podmínky

3.2.1 Dopravní dostupnost

Přes území zájmového regionu vedou komunikace regionálního i celostátního významu. Především to je silnice 1. třídy číslo 23, která vede z Jindřichova Hradce přes Telč, Třebíč, Náměšť nad Oslavou a Rosice, kde se napojuje na D1. Dále se pak z Třebíče paprskovitě vytváří silnice druhých tříd a to silnice číslo 351 trasa Chotěboř, Přibyslav, Polná, Třebíč, (Hrotovice/Slavětice). Další silnice 2. třídy číslo 360 spojující Letohrad, Ústí nad Orlicí, Litomyšl, Poličku, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí, Třebíč, Jaroměřice nad Rokytanou. Silnice 2. třídy číslo 405 Červená Hospoda, Okříšky, Brtnice, Jihlava. Z Třebíče vychází sil-

nice číslo 410 směr Želetava, Jemnice, rakouské hranice. Poslední trasou silnic druhých tříd je číslo 401, která spojuje Vladislav s Jaroměřicemi nad Rokytnou. Zbytek obcí, jenž nejsou obsaženy ve výše uvedených trasách, jsou propojeny komunikacemi třetí třídy. V blízkosti se nachází i dálnice D1.

Co se týká železniční dopravy, tak územím prochází trať Brno, Náměšť nad Oslavou, Třebíč, Okříšky, Jihlava, Jindřichův Hradec, Kardašova Řečice, Veselí nad Lužnicí, České Budějovice, Strakonice, Horažďovice, Nepomuk a Plzeň. Z Okříšek vede trať přes Moravské Budějovice do Znojma.

3.2.2 Sídelní struktura

Tab. 1 Velikostní kategorie a základní charakteristika obcí za rok 2015

velikostní kategorie	počet obcí	počet obyvatel	rozloha (km ²)	hustota zalidnění (obyv/km ²)
0 - 99	5	379	16,26	23,31
100 - 499	38	10 010	259,95	38,51
500 - 999	8	5943	91,32	65,08
1 000 - 4 999	4	6229	62,88	99,06
5000+	0	0	0	0,00
Region	55	22 561	430,41	52,42

Zdroj: ČSÚ – MOS 2017, vlastní zpracování

Podle velikostních kategorií je nejvíce obcí zastoupeno ve druhé skupině obcí s nejméně obyvateli soustřeďující obce se 100-499 obyvateli. Pod tuto velikostní kategorii spadá 38 obcí, což je 69 % obcí ze zájmového území. Zároveň v této zmíněné kategorii žije téměř polovina obyvatel zájmového území a má největší podíl její rozlohy.

Druhou nejčetnější kategorií jsou obce s 500-999 obyvateli, zde je zastoupeno osm obcí, kde žije přes čtvrtinu obyvatel na 21 % rozlohy zájmového území. Ve skupině obcí do 99 obyvatel žije přes 1,5 % obyvatel při nejmenší hustotě zalidnění a rozloze.

Poslední velikostní kategorií, která je nejméně zastoupená, jsou obce s 1000-4999 obyvateli. Tato velikostní kategorie představuje 27 % obyvatelstva a 14 % rozlohy regionu s největší hustotou zalidnění, která činí přes 99 obyvatel na km².

Velikostní kategorie 5000+ obyvatel v obci se v zájmovém území nevyskytuje. Pro názornost je v přílohách mapa, která vizualizuje obce podle hustoty zalidnění a velikostních

kategorií. Výše uvedená tabulka naznačuje ruralitu regionu, což odpovídá níže uvedeným typologizacím.

3.2.3 Populační struktury

Tab. 2 Podíl mužů a žen a věková struktura v MAS Podhorácko a Kraji Vysočina za rok 2015

obyvatelstvo		MAS Podhorácko		Kraj Vysočina	
		podíl (%)	absolutní údaje	podíl (%)	absolutní údaje
pohlaví	muži	50,3	11 342	49,7	252 964
	ženy	49,7	11 219	50,3	256 511
věková struktura	předproduktivní	15,2	3 423	15,1	76 722
	produktivní	66,1	14 916	66,2	337 491
	poproduktivní	18,7	4 222	18,7	95 262

Zdroj: ČSÚ – MOS, vlastní zpracování

Tab. 3 Indexy ek. zatížení a stáří v MAS Podhorácko a Kraji Vysočina za rok 2015

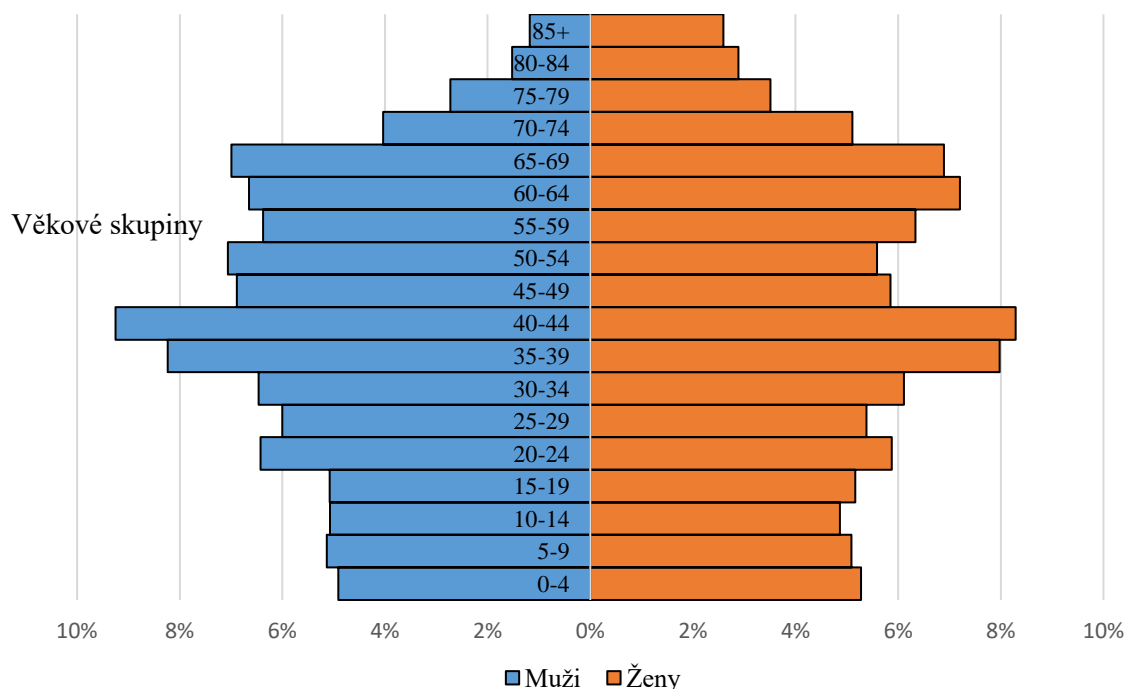
území	index	
	ekonomického zatížení	stáří
MAS Podhorácko	51,3	123,3
Kraj Vysočina	51,0	124,2

Zdroj: ČSÚ – MOS, vlastní zpracování

Podle tabulky č. 2 zájmové území patří k regionům, které mají nepatrně více zastoupení mužů v populaci, přesněji o 0,6 %. V porovnání s Krajem Vysočina je to přesně opačná tendence, ale ovšem stejný rozdíl, 0,6 %. Co se týká podílu věkové struktury, ten je v zájmovém území s Krajem Vysočinou v téměř kopírujících se hodnotách. Nejméně je početná skupina předproduktivní čítající 15 % obyvatelstva, poté poproduktivní, ti tvoří téměř 19 % a uzavírá je přirozeně produktivní skupina obyvatelstva, kterou tvoří přes 66 % obyvatel zájmového území a Kraje Vysočina.

Tabulka č. 3 představuje index ekonomického zatížení a vyjadřuje počet osob ve věku 0 – 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 – 64 let. Při srovnání s Krajem Vysočina vychází nepatrně větší index v zájmovém území. Dá se konstatovat, že převažuje starší složka nad mladší, což není to, co by zrovna ekonomika potřebovala. V porovnání s Krajem Vysočina se v zájmovém území stárne méně, ale je to drobný jednoprocentní rozdíl. Obecně

Ize říci, že stárne jak zájmové území, tak i celý Kraj Vysočina. A na dva lidi v produktivním věku připadá jeden člověk v předproduktivním, nebo poproduktivním věku.

Obr. 3: Věková pyramida zájmového území MAS Podhorácko v roce 2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Největší podíl mužů a žen tvoří tzv. Husákovy děti a lidé narození po druhé světové válce. Další patrný odskok ve věkové pyramidě jsou děti narozené v první polovině 90. let. Nejvíce podílu mužů v celé věkové pyramidě je zastoupeno 9,2 %, což představuje 1049 jedinců. Nejvíce žen v celé věkové pyramidě je o procento méně jak mužů, tedy 8,2 %, které znamená 930 žen ve věkové kategorii 40-44. Muži jsou převážně početnější, největší rozdíl tvoří kategorie 50–54 let a to 1,5 %, tedy 174 jedinců. Ženy mají navrch v prvních letech a posléze ve stáří, kdy je jejich počet oproti mužům drtivý a je jich prakticky dvakrát tolik než stejně starých mužů. Ve věkové kategorii 85+ činí rozdíl mužů a žen, ve prospěch žen 1,4 %. V praxi to znamená 134 mužů oproti 291 ženám. Co se týká zastoupení mladých a dětí, tak od 0 – 19 let jejich počet silně stagnuje, počty jak kluků, tak i dívek jsou zhruba od 550-600 ve všech čtyřech prvních kategoriích. A otázkou je, kolik jich zůstane v zájmovém území a založí rodinu, aby se zájmové území začalo omlazovat.

3.2.4 Struktura ekonomicky aktivních obyvatel a vzdělanost

Tab. 4: Struktura ekonomicky aktivních obyvatel v MAS Podhorácko a Kraj Vysočina v roce 2011

struktura ekonomicky aktivních obyvatel (%)		MAS Podhorácko	Kraj Vysočina
primér	zemědělství, lesnictví, rybářství	9,31	5,62
sekundér	průmysl	37,77	34,00
	stavebnictví	8,66	8,47
	výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	0,00	1,40
	zásob. vodou, činnosti souvis. s odpady	0,00	0,94
	celkem	46,43	44,80
terciér	velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	8,45	10,89
	doprava a skladování	5,56	5,28
	ubytování, stravování a pohostinství	1,82	3,79
	informační a komunikační činnosti	1,17	0,94
	profesní, vědecké a technické činnosti	0,00	2,81
	peněžnictví a pojišťovnictví	1,17	1,74
	činnosti v oblasti nemovitostí	4,06	0,26
	veřejná správa a obrana	5,18	6,38
	administrativní a podpůrné činnosti	0,00	1,74
	vzdělávání	4,70	5,66
	zdravotnictví a sociální péče	4,77	7,11
	kulturní, zábavní a rekreační činnosti	0,00	1,15
	celkem	0,00	1,23
	ostatní činnosti	36,88	48,98
nezjištěno		7,39	0,77

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Dle výše uvedené tabulky je zřejmé, že nejvíce lidí ze zájmového území pracuje v sekundéru. V samotném průmyslu jich je téměř 38%, což představuje 3462 pracujících. V porovnání s Krajem Vysočinou má sekundér o trochu menší zastoupení jak zájmový region. I když se v zájmovém území některé segmenty vůbec nevyskytují, nebo jen opravdu minimálně, do této skupiny spadá výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla a poté zásobování vodou a činnosti související s odpady. V Kraji Vysočina výše zmíněné skupiny sice jsou, ale představují minimální procentuální zastoupení.

Kraj má nejvíce ekonomicky aktivních obyvatel v terciéru, kteří tvoří téměř polovinu pracujících. Terciér představuje pro zájmové území více než třetinu zaměstnaných obyvatel. Největší zastoupení v rámci něj mají velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba moto-

rových vozidel, zde se shoduje s Krajem Vysočina. Přestože má Kraj o 2,44% více zastoupených ekonomicky aktivních obyvatel. Naopak nejméně představují podíly v terciálních službách zaměstnání spojené s informační a komunikační činností, peněžnictvím a pojišťovnictvím, ubytováním, stravováním a pohostinstvím. Stejně jako tomu bylo u sekundéru i v terciéru v zájmovém území se nevyskytuje několik kategorií. Nezastoupené kategorie jsou profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti; kulturní, zábavní a rekreační činnosti a kategorie označená jako ostatní činnosti.

Téměř desetina ekonomicky aktivních v zájmovém území pracuje v priméru, a proto se dá konstatovat, že je silně zemědělský. Kraj Vysočina je o necelé 4% méně rurálnější než zájmové území.

Tab. 5 Vzdělanostní struktura v MAS Pohorácko, okresu Třebíč a Kraji Vysočina v r. 2011

vzdělanostní struktura	MAS Pohorácko	okres Třebíč	Kraj Vysočina
ZŠ + bez vzdělání	4,83	20,74	19,52
SŠ s vyučením	49,40	38,71	38,62
SŠ s maturitou	35,29	30,77	32,06
VŠ	10,48	9,78	9,80

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Vzdělanostní struktury jsou rozděleny na základní školu a bez vzdělání, střední školu s vyučením, střední školu s maturitou a vysokou školu a jsou uvedeny za zájmový region, okres Třebíč a Kraj Vysočina. Největší podíl lidí dosáhlo na střední školu s vyučením a to ve všech území, u zájmového představuje téměř polovinu obyvatel, u zbylých dvou necelých 39 %.

Na druhé pozici je opět shodně střední škola s maturitou a také v této skupině má nejvíce zastoupení zájmové území 35,29%. Nejméně lidí s maturitou je v okrese Třebíč zhruba 31%. Kraj Vysočina o procento více. Na rozdíl od okresu a Kraje jsou na třetí příčce v zájmovém území vysokoškolsky vzdělaní lidé a poté až bez vzdělání nebo jen se základní školou. Pohybujeme se však v rozmezí jednoho procenta. Od 10,5 % v zájmovém území až po 9,8 % jak v Kraji Vysočina, tak v okrese Třebíč.

Poslední kategorií ve vzdělanostní struktuře je základní škola a bez vzdělání, ta je v zájmovém území zastoupena pouhými necelými 5%. Naopak je tomu v okrese Třebíč a Kraji Vysočina, kde je podíl lidí se základní školou a nevzdělaných jedna pětina. Zajímavé je sledovat to, že okres s krajem vykazují téměř totožné hodnoty.

Tab. 6 Podíl rodáků v zájmovém území, okrese Třebíč a Kraji Vysočina

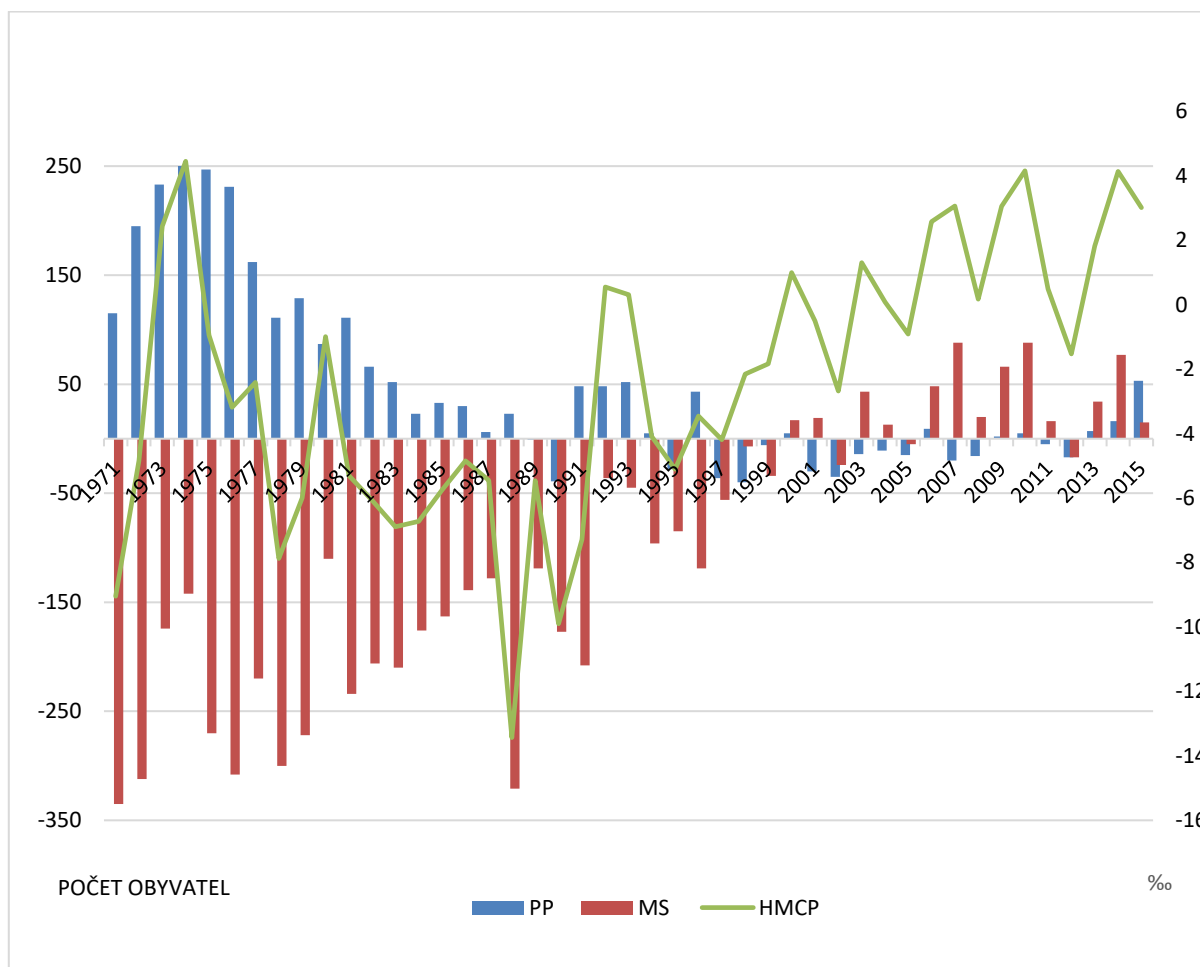
území	MAS Podhorácko	okres Třebíč	Kraj Vysočina
podíl rodáků (%)	53,2	51,2	51,0

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011, vlastní zpracování

Podíl rodáků ukazuje, že každý druhý člověk narozený v zájmovém území zůstane. Kraj Vysočina a okres Třebíč je na tom obdobně.

4 POPULAČNÍ DYNAMIKA

4.1 Zájmové území

Obr. 4 Populační dynamika v MAS Podhorácko v letech 1971 – 2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obrázek číslo 4 je graf populační dynamiky v zájmovém území MAS Podhorácko během let 1971–2015 a skládá se ze tří ukazatelů. Přirozeného přírůstku, což je poměr zemřelých a narozených, migračního salda, který představuje rozdíl vystěhovalých k přistěhovalým a poslední ukazatel v grafu je hrubá míra celkového přírůstku, ta vyjadřuje celkový přírůstek na 1000 obyvatel středního stavu. Diametrální rozdíl je mezi přirozeným přírůstkem a migračním saldem, které se pohybují ve velkých až extrémních hodnotách a to převážně od začátku sledovaného do roku 1989. Obecně se dá říci, že toto území se za dob komunismu a během raných let 90. let 20. století, potýkalo s velkou emigrací. I přesto, že byl velký odliv obyvatelstva, tak i nastaly případy, kdy přirozený přírůstek byl větší než migrační saldo. Oba tyto jevy, přirozený přírůstek a migrační saldo, nedosahují v zájmovém území takových dia-

metrálních rozdílů, jako tomu bylo za dob komunismu. Největší odliv obyvatel byl v letech 1971 (-335), 1972 (-312), 1976 (-308) a 1989 (-119), naopak největší příliv obyvatel do zájmového území nastává v letech 2010 a 2007 (oba 88). Největší skok migračního salda během jediného roku byl v roce 1989 a představoval 202 lidí. Nejvýznamnější pokles byl v roce 1988 (-193 obyvatel).

Při pohledu na data je vidět významný rozdíl v záporném a kladném migračním saldu. Záporné, jak již bylo řečeno, dosahuje stovek obyvatel, zatímco kladné migrační saldo nedosahuje ani sta obyvatel. Přirozený přírůstek je v prvních letech také vysoký, největších hodnot dosahuje v letech 1974 (250) a 1975 (247). Od roku 1989 dochází k dalšímu jevu, jenž představuje negativní přirozený přírůstek a který se objevuje stále častěji. Pokud se z něj stane pozitivní, rozhodně nedosahuje tak velkých hodnot jako před rokem 1989. S nejvyšším přirozeným přírůstem se zájmové území setkává v letech 1973-1976, kdy se v průměru pohybuje okolo 240 obyvatel. Nejnižší přirozený přírůstek je v letech 1998 (-40), 1997 (-36) a 2002 (-35). Pokud se podíváme na přirozený přírůstek jako celek, tak zjistíme, že přirozený přírůstek negativní nikdy nedosahuje tak vysokých hodnot jako přirozený přírůstek pozitivní.

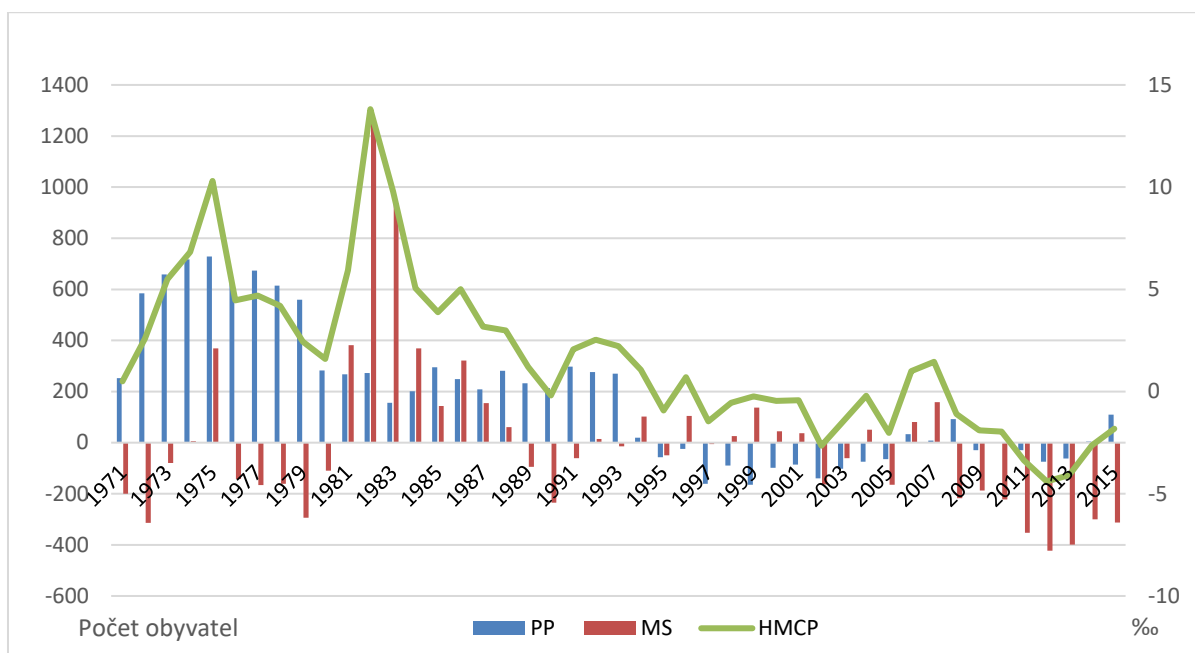
Největší celkové přírůstky jsou v letech 1974(4,5), 2010 (4,2) a 2014 (4,1). Naopak nejmenší celkové přírůstky jsou v letech 1988 (-13,4), 1971 (-9) a 1990 (-9,9). Největší nárůst v porovnání dvou let představuje rok 1988(8) a naopak největší pokles rok 1989(-8). Podle hrubé míry celkového přírůstu je jasně vidět, že vyjma let 1973 a 1974, byl před rokem 1989 celkový přírůstek mizivý, ba především negativní, největší propad je o 8 promilních bodů v roce 1988, a po něm se ukazuje, že se lidé pomalu vrací do zájmového území a pomalu se čísla otáčí. Pokud se zaměříme na hrubý celkový přírůstek v celém sledovaném území, je zřejmá kolísavost v jednotlivých dekadách a minima a maxima, které k sobě mají mnohem blíž než první dva ukazatele.

Při pohledu na tento graf lze obecně říci, že v minulém režimu byl v zájmovém území jak velký přirozený přírůstek, tak velké záporné migrační saldo, hrubá míra celkového přírůstku byla spíše v záporných číslech. Po vytvoření samostatné České republiky je zřetelný nárůst hrubé míry celkového přírůstku a migračního salda a rozdíl mezi ním a přirozeným přírůstkem není tak velký.

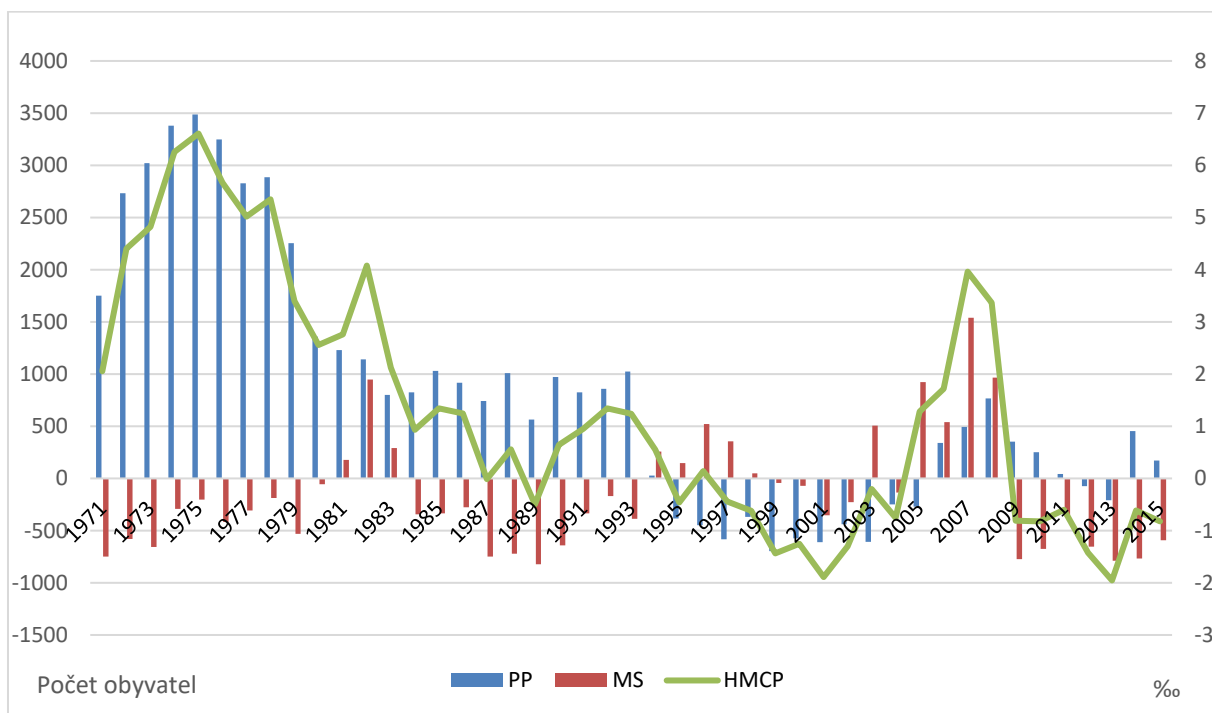
4.2 Populační dynamika okresu Třebíč a Kraje Vysočina

Na obrázcích 5 a 6 jsou uvedeny grafy populační dynamiky v okrese Třebíč a Kraji Vysočina. Pokud porovnáme zájmové území s okresem Třebíč a Krajem Vysočinou, tak trend pozitivního přirozeného přírůstku trvá od začátku sledovaného období až po první roky devadesátých let. Poté nastává u všech tří srovnávaných území pád, kdy přirozený přírůstek klesá do negativních hodnot. Tento trend narušuje Kraj Vysočina v letech 2006 – 2011, kdy maximum dosahuje 768 obyvatel. V posledních letech je vidět, že se začíná přirozený přírůstek zvedat, a to u všech srovnávaných území. Migrační saldo je u zájmového území je až do roku 2000 záporné, což se nedá říci o zbylých dvou ukazatelů. Okres Třebíč zaznamenává největší pozitivní migrační saldo v 80. letech.

Hrubá míra celkového přírůstku se v zájmovém území od počátku sledovaného období střídala v záporných a kladných hodnotách, a v těch je prakticky od roku 1998. Okres Třebíč se může pyšnit pozitivním celkovým přírůstkem až do roku 2010, kdy nastává pokles, který ke konci sledovaného období začíná mizet. Kraj Vysočina zažívá dva pády a dva vrcholy, přičemž v podstatě až do roku 1994 kopíruje trend okresu Třebíč, dalším příznivým období jsou roky 2005 – 2009 a poté přichází minusové hodnoty. V souhrnu to vypadá tak, že se Kraj Vysočina a okres Třebíč začíná vylidňovat, ale do zájmového území se lidé vracejí zpět anebo zůstávají.

Obr. 5 Populační dynamika v okrese Třebíč v letech 1971 – 2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obr. 6 Populační dynamika v Kraji Vysočina v letech 1971 – 2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

5 TYPOLOGIZACE REGIONU

5.1 Pojem venkov

Je složité vymezit pojem venkov. Perlín, Kučerová a Kučera (2010) pracují s administrativním územím pověřených obecních úřadů (POÚ), které pak na základě 16 komponentů nasčítaných do čtyř kategorií, definují charakter daného POÚ. Co je důležité zmínit, je skutečnost, že zájmové území nepatří jen do POÚ Třebíč, ale obec Šebkovice spadá do POÚ Jaroměřice nad Rokytnou a obce Hrutov a Kněžice zas do POÚ Jihlava. Tyto tři obce nebudou brány v potaz a zgeneralizují se výsledky pouze na POÚ Třebíč. Podle šetření Perlína, Kučerové a Kučery byly vymezeny komponenty: velikost, růst, lidský potenciál a bydlení. Dle těchto čtyř komponentů spadá zájmové území do typu číslo 11, který definuje 41 POÚ a je druhým nejčetnějším.

Z analýzy prostorových vzorců jednotlivých charakteristik venkovských obcí vyplývá, že mezi proměnnými jsou v různých územích odlišné vztahy. Toto zjištění dokládá oprávněnost tvrzení, že venkovský prostor v Česku není homogenní a lze rozlišit několik základních typů venkova podle potenciálu jeho rozvoje (Perlín, Kučerová, Kučera 2010: str. 177). V této typologii má region nálepkou nerozvojového sousedského regionu. Což znamená, že region disponuje následujícími aspekty: vnitřní periferií, špatnou občanskou vybaveností, ekonomickou slabostí, sousedskou sounáležitostí, mezi roky 1998 a 2005 malou dotovaností. Další aspekty zájmového území jsou nejnižší počet odjezdů veřejné dopravy, je rychle stárnoucí a má velké zastoupení obyvatel nad 65 let, málo postavených nových domů v letech 1991 a 2001, ale disponuje dobrým lidským kapitálem, nízkou mírou nezaměstnanosti, velkou regionální identitou a podílem rodáků. Sociální ukazatele vytváří domněnku k pozitivnějšímu vývoji, ale ekonomické faktory rozvoje to spíše hatí. Dle Hrušky (2014) je způsob náhledu na venkov ovlivňován z hlediska pozice člověka (obyvatel daného místa, zkoumajících akademiků), toho za jakým účelem je tento prostor vymezen. Dle Cloka (2006, str. 20) jsou prostory města a venkova vnímané jako striktně oddělené nádoby, v rámci kterých se nachází jednotlivé venkovské či městské znaky. Venkovský prostor je definován třemi ukazateli a to:

- Dominancí extenzivního využití půdy
- Malými sídly, jejichž tvář určuje silný vztah budov s extenzivně využívanou krajinou a je považována svými obyvateli za venkovská

- Způsobem života, který je charakterizovaný soudržností obyvatelstva, úctou ke krajině a specifickou morálkou.

Hruška uvádí domněnku rurálních geografů, která spočívá v určení venkova jako lokality, což znamená, že je utvářen konkrétními sociálními, ekonomickými a dalšími procesy, které mu dají nálepku venkovský. Dle sociálního vymezení je venkov kategorie, kterou každá společnost užívá a rekonstruuje, a právě tato sociální konstrukce, se všemi svými důsledky, definuje objekt studia sociologie venkova (Mormont 1990, str. 40-41). Bell (2007), se zabýval problematikou prvního a druhého venkova. První venkov chápal jako materiální, vymezený vůči městu, životním prostředím a druhý venkov je imaginární, kulturní, neohraničený, záležitost všech obyvatel. Poslední jsou uvedené hybridní přístupy, které propojují materiální a imaginární ruralitu, které se projevují v tzv. praktikované složky venkovského prostoru, kdy jsou právě naše každodenní praktiky, kterými jsou naše diskurzy rurality přenášeny do materiálního prostředí (Woods 2010, str. 836).

5.2 Periferie

Jiří Musil a Jan Muller (2008) se ve své stati zabývají vymezením a popisem vnitřních periferií, což znamená okrajovou zónu, něco na okraji. Při tvorbě těchto periferií, byla Česká republika rozdělena mikroregionalizací na 1424 subregionálních jednotek. Východiskem bylo centrum a zázemí na různých úrovních. Jednotky byly vytvořeny na základě dat základních obslužných funkcí, spádovosti k centrům pracovních příležitostí, spádovosti na základě příslušnosti do správních obvodů. Dále pak byly použity data ze sčítání z roku 2001 a to především o dojížděcí do škol a zaměstnání, počet obyvatel. Podle těchto ukazatelů bylo zjištěno, že zájmový region zasahuje jak do regionálního centra, tak do periferních území a ostatních území. Regionální centra se soustřeďují především severně a jižně od města Třebíče. Periferní oblasti jsou nejméně zastoupené, s devíti obcemi a vyskytují se převážně jihozápadně a východně od Třebíče. Do kategorie ostatní spadá nejvíce obcí, ty leží na západě a v nejvýchodnějším cípu zájmového území.

Musil a Muller na základě analýzy 52 ukazatelů dospěli k tomu, že 21 z nich vymezují perifernost. Což znamená především: venkovské zemědělské oblasti, území s vysokým podílem neobydlených bytů a negativní přirozený přírůstek, ale zároveň nevyšší přírůstek obyvatelstva díky imigraci od 90. let. V menší míře to pak jsou území: s nízkou hustotou obyvatelstva na km² a cizinců, s nejnižší úrovní technické infrastruktury, nejvyšším podílem oby-

vatel vyjíždějících za prací. A v nejnižší míře to jsou území: s minimem domácností s počítačem, nízkým podílem kanalizací.

5.3 Venkov a periferie zájmového území podle Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 – 2020

5.3.1 Venkov

Podle Strategie regionálního rozvoje ČR je zpravidla venkov vymežován hranicí 3000 obyvatel, avšak existují samozřejmě výjimky, na obou stranách. Podle EU používané metodiky OECD je základním kritériem hustota obyvatel podle jednotek NUTS III. Typologie podle polohy venkovských obcí a odlišných trendů jsou tři: příměstský venkov, mezilehlý venkov a odlehlý venkov.

Příměstský venkov představuje venkovské oblasti v zázemí velkých měst. Narůstá zde populace, která je ovlivněna suburbanizací a lidé mají zaměstnání především v sekundéru a terciéru (dle nové typologie je součástí rozvojových území). Tento typ venkova se u zájmového území vyskytuje v těsné blízkosti Třebíče a představuje pouze jeho malou část.

Druhým typem je mezilehlý venkov. To jsou průměrně rozvinuté oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center, které mají dobré dopravní spojení, rekreační potenciál a mají posílený vztah se středními a malými městy (dle nové typologie součástí stabilizovaných území). V zájmovém regionu tento typ venkova jasně převažuje.

Posledním typem venkova je odlehlý venkov což jsou periferní venkovské oblasti, které jsou sporadicky obydlené, izolované od spádových měst a hlavních tepen dopravy. V odlehlém venkově je nízká úroveň příjmů obyvatel, vyšší a průměrná nezaměstnanost a přirozeně je tato oblast bez zájmu investorů (dle nové typologie součástí periferních území). Odlehlý venkov v zájmovém území se nachází především na severní straně jeho polohy.

5.2.2 Hlavní důvody těžké udržitelnosti rozvoje na venkově v ČR

Hlavním faktorem venkovského prostoru je stárnutí jeho populace a vysídlování. Špatná a ve velké většině nedostatečná dopravní obslužnost. Téměř žádná přítomnost malých a středních podniků, které by zde byly schopni prosperovat. Malá hustota zastavěného území a rozpínání se do volné krajiny. Hustá síť silnic, které pomáhají venkov sblížit se spádovými centry, ale které jsou ve velmi špatném, nevyhovujícím stavu. Velká rozmanitost přírody, která ovšem není značně environmentálně podporována. Málo finančních prostředků na řešení

problémů. Rozdíl mezi vlastnictvím a využíváním zemědělské půdy, kdy zhruba 88% je využíváno v nájmu. Nesjednocení zájmů jednotlivých složek v zemědělství, kdy dochází ke střetům majitelů, protože se zde prolíná vlastnictví drobných a středních majitelů, soukromých podnikatelů a zahraničních společností. Neposledním faktorem či bariérou je téměř žádné zastoupení veřejných služeb na venkově.

5.3.2 Typologie regionů podle Strategie

Na základě dynamiky rozvoje posledních deseti let a startovacích podmínek oblastí, byly vytvořeny typologie České republiky. Ve Strategii byla vytvořena typologie ve dvou úrovních. Základní úroveň a poté ta, která se váže na zákon 248/2000 Sb. zákona o podpoře regionálního rozvoje.

Česká republika je rozdělena na tři základní typy z hlediska rozvojových znaků na sociálně-ekonomický, polohový potenciál jednotky a dynamiku vývoje jednotky a v určitém aktuálním období:

Prvním z nich jsou rozvojová území, která jsou rozdělena ještě na tři podkategorie. Metropolitní oblasti, zde žije více jak 300 tisíc obyvatel. Jsou to především největší města České republiky, kde je soustředěna veškerá moc. Tyto oblasti jsou ale v posledních letech ovlivňovány velkou suburbanizací a to nejenom pozitivně, ale spíše převážně negativně. K těmto oblastem patří města: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň. Ale v podstatě se k těmto městům dají přiřadit aglomerace Ústecko – Chomutovské a Hradecko – Pardubické. Tyto oblasti jsou zásadní pro Českou republiku z hlediska konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni a ekonomického růstu. Produkují přes 55% HDP České republiky a žije zde téměř polovina obyvatel republiky.

Druhou podkategorií jsou sídelní aglomerace, kde se koncentruje 100 000 – 300 000 obyvatel. Tuto skupinu představují především zbylá krajská města, která nebyla uvedena výše, představují jádra, která jsou dobře propojená se svým bezprostředním okolím. A to především infrastrukturou a dojížděnkou.

Poslední z podkategorií jsou regionální centra a jejich centra, což jsou oblasti s koncentrací 25 000 až 100 000 obyvatel. Jak již název kategorie napovídá, jsou to střediska regionálního významu s vyšším počtem obyvatel a přítomností podnikatelstva. Tato území a oblasti jsou středem zaměstnanosti v okolí.

Druhá kategorie jsou stabilizovaná území. Ty se rozprostírají mimo aglomerace a regionální centra, jsou to především menší centra, kde část lidí musí vyjíždět za prací a do školy. Tyto oblasti jsou typické tím, že nejsou na tom zle z hlediska socioekonomických ukazatelů, ale také nejsou moc aktivní, co se týká rozvoje regionu.

Poslední, třetí kategorií jsou periferní území. Představují oblasti, kde je dlouhodobě celá řada problémů, jsou geograficky vzdálené, je zde špatná dopravní dostupnost a téměř celková vyjíždka všech obyvatel do škol a za prací.

„Stabilizovaná území a periferní území se převážně vyznačují podprůměrnou hustotou zalidnění (pod 100 obyvatel na km²) a lze je zahrnout pod společný pojem venkov.“

Na základě hustoty zalidnění se dělí také na tři skupiny:

- 0 – 49 obyvatel/km²
- 50 – 99 obyvatel/km²

Tyto dvě kategorie jsou považovány za venkov.

- 100 a více obyvatel/km² - představuje urbanizované oblasti.

Podle těchto dvou typologií byla vytvořena mapa, kde zájmový region má charakter především stabilního venkovského území. Tato oblast se rozprostírá okolo urbanizované Třebíče a postupuje dále na sever. Periferní oblasti plynule navazují na stabilní a vyskytují se především v okrajových částech území, a to hlavně na západě. V zájmovém území existuje i několik urbanizovaných oblastí a to je Stařeč, která spadá pod rozvojová urbanizovaná území. A dále pak obce stabilní a urbanizované což jsou: Okříšky, Příbyslavice a Rokytnice nad Rokytnou.

6 MIGRACE

Pojem slova migrace vychází z latinského slova migro, migrare, tedy stěhovati se, vystěhovati se, přesídliti a jeho odvozeného podstatného jména migratio, stěhování. Stěhování neboli migrace je tedy prostorový pohyb. A toto označení se nepoužívá jen při procesu stěhování lidí, ale také při stěhování rostlin a zvířat (KALIBOVÁ, a další, 2009). Čermák a kol. (2003, str. 305) definují migraci ze sociologického hlediska jako „*prostorové přemísťování obyvatelstva, obvykle souvisí se změnou trvalého bydliště. Migrace vnitrostátní probíhá mezi územími jednoho státu (za prací, do málo osídlených krajín, z vesnice do města), migrace mezistátní přes hranice státu, což se projevuje přírůstky a úbytky obyvatel i přenášením kulturních zvyklostí (akulturace). Mezistátní migrace může být imigrací (přistěhovalectvím) nebo emigrací (vystěhovalectvím)*“. „*Osoba, která ve sledovaném časovém intervalu změnila místo pobytu, tj. vymezenou administrativní jednotku, se nazývá migrant. Za migranta se tedy považuje osoba, která měla alespoň jedno předchozí trvalé bydliště v jiné územní jednotce než je její současné bydliště*“ (PAVLÍK, KALIBOVÁ, str. 104, 2005).

Migrace se obvykle dělí na vnitřní (vnitrostátní), která jak již pojmenování napovídá, se realizuje na území daného státu a vnější (mezinárodní, zahraniční), kdy je pohyb obyvatel za hranice státu. (PAVLÍK, KALIBOVÁ, 2005) „*Vnitřní stěhování se u nás dělí na stěhování mezi obcemi v rámci okresu, stěhování mezi okresy v rámci kraje a stěhování mezikrajské. Jednotliví migranti jsou charakterizováni podle věku, rodinného stavu a státním občanstvím. Samotná migrace je určena datem přestěhování z předchozího bydliště na nové.*“ (BAVALOVÁ, str. 4, 2013)

Dle Waugh (1995) mohou být typy migrací stálé, které mohou být: dobrovolné, vynucené, vnitřní, vylidňování venkova, vylidňování města, regionální. Dále pak polostálé, což je na několik let a většinou se jedná o zahraniční pracovníky, kteří jezdí vydělávat do západní Evropy. Dalším typem migrace je sezónní, kdy lidé odjíždějí na několik týdnů až měsíců a do této skupiny se zahrnují například: zemědělství pracovníci, studenti univerzit nebo lidí na dovolené. Posledním typem migrace je denní neboli dojíždějící a to buď za prací, nebo do škol.

Dle Heniga (2007) se podle tří základních kritérií dá migrace rozdělit jednoduše. První kritérium je lokalizace a to již zmíněná migrace mezinárodní nebo vnitřní. Druhým kritériem je příčina, ta je buď dobrovolná, nebo nedobrovolná. Nedobrovolná se dále dělí na problémy v oblasti socioekonomické nebo environmentální sféře. Třetí kritérium je časovost a ta je permanentní nebo dočasná.

6.1 Migrační teorie

Drbohlav například uvádí, že: „*Drtivá většina z tzv. teorií migrace nejsou v pravém slova smyslu teoriemi. Nesplňují totiž některá základní kritéria, která v případě teorií musí být dodržena – např. nemají obecnou platnost, jednotlivé části nejsou logicky provázány nebo např. nemají současně funkci explanační i predikační. Často tedy jde spíše o tzv. koncepty, perspektivy, přístupy, modely či prostou kumulaci nahromaděných pravidelností.*“ (Drbohlav, Uherek, str. 3)

Ravensteinovy zákony migrace

Britský geograf a kartograf Ernest Georg Ravenstein byl jeden z prvních, kdo se o migraci zajímal koncem 19. století. Vyvodil několik zákonitostí migračních procesů (Ravenstein, 1885):

- Většina migrantů putuje na krátké vzdálenosti
- Pohyb migrantů vytváří tzv. migrační tok
- Každý migrační tok vytváří zpětnou migraci
- Migranti pohybující se na velké vzdálenosti míří především do center průmyslu a obchodu
- Lidé z městských oblastí migrují méně než lidé z oblastí venkovských
- Ženy migrují častěji než muži, ale muži migrují na větší vzdálenosti
- Migrují lidé většinou ve věku 20-34 let
- Migrace roste spolu s ekonomickým rozvojem
- Migrace je realizována především z ekonomických důvodů

Push-pull teorie

Tato teorie stojí na dvou faktorech. Push, neboli faktor vypuzování. Což jsou důvody, proč lidé odcházejí z daného místa. Jsou to například politické represe, nízký životní standard, špatná ekonomika, přírodní katastrofy, vysoká nezaměstnanost. Pull faktory vedou obyvatele, aby uskutečnili své přestěhování. Patří mezi ně: pracovní příležitosti, lepší životní podmínky, lepší zdravotní péče, politická a náboženská svoboda, lepší podnebí, bezpečnostní důvody (LEE, 1966). V České republice jsou faktory push a pull nazývaný též jako faktory

tlaku a tahu (Uherek et al., 2004). Dle Heniga (2007) „*V současnosti je migrace natolik komplexní fenomén, že mechanistických model „push-pull“ značně redukuje povahu celého fenoménu.*“

Neoklasická migrační teorie

Tato teorie je jednou ze základních teorií migrace a jeden z její představitelů je americký sociolog Douglas S. Massey. *Migrace je důsledkem nerovnoměrného rozdělení práce a kapitálu a je vysvětlována buď na úrovni celé země (makroekonomický přístup) nebo na úrovni jednotlivce (přístup mikroekonomický).* (PALÁT, 2014, str. 711).

Celkový neoklasický přístup k migraci lze shrnout slovy George Borjase: „*Neoklasická ekonomická teorie předpokládá, že jedinci maximalizují užitek: migranti ‘hledají’ zemi, která by maximalizovala jejich blahobyt. Toto hledání je omezeno finančními zdroji migranta, imigračními směrnici v konkurenčních hostitelských zemích a emigračními omezeními v zemi původu. Na ‚trhu imigrace‘ jsou směňovány a porovnávány různé informace a možnosti. V jistém smyslu vytváří konkurenční hostitelské země ‚migrační nabídky‘, které mezi sebou migranti porovnávají a vybírají tu nejpříhodnější. Informace shromážděné na tomto ‚tržišti‘ vedou mnoho jedinců k závěru, že ‚výnosné‘ bude zůstat ve své domovské zemi, jelikož možnost emigrace se jim jeví jako příliš drahá. Naopak, jiní jedinci dojdou k závěru, že jim bude lépe v jiné zemi. Imigrační trh nenáhodně třídí tyto osoby do hostujících zemí. Důležitým přínosem ekonomické teorie je popsat způsob rovnovážného třídění, které se na tomto trhu uskutečňuje.*“ (Borjas, 1989, str. 460-461, překlad Toušková, str. 7)

Nová teorie pracovní migrace

Tato teorie tvrdí, že impulz k migraci přichází ve větších skupinách lidí (rodiny, domácnosti), ne u jednotlivců, a to proto, aby snížili množství rizik a omezení a zvýšili svoje příjmy. (Henig, 2007) „*Teorii je možno ilustrovat na příkladu venkovské domácnosti, která čelí výzvam kapitalistické ekonomiky. Domácnost nemá dostatek kapitálu pro modernizaci, ale není zde dostatečně rozvinutý či dostupný pojistný a úvěrový trh. Absence pojistných a úvěrových trhů vede rodinu k vyslání jednoho svého vzdělanějšího člena do města (příp. do zahraničí), čímž si díky pravidelnému zasílání peněz zajistí zvýšení celkového příjmu rodiny, a také se díky diverzifikaci zdrojů příjmu sníží riziko.*“ (PALÁT, 2014, str. 712).

Teorie segmentovaného pracovního trhu (teorie duálního pracovního trhu)

V této teorii je na prvním místě poptávka ve vyspělých zemích, kam míří za prací obyvatelé rozvojových zemí. Poptávka po migrantech, kteří udělají práci, kterou už místní dělat nechtějí. (HENIG, 2007, str. 6): *„Populace v cílových zemích migrace je již přeorientována na postindustriální mód produkce a tím vzniká nedostatek kvalifikovaných pracovníků v řadě servisních profesí. To vede k navýšení směrem za hranice států.“* V podstatě se jedná o dva typy prací. První je lépe placená, kvalifikovaná a jen pro místní obyvatelstvo. Ta druhá je hůře placená a většinou i více fyzicky náročná. (PIORE, 1979).

Teorie světového systému

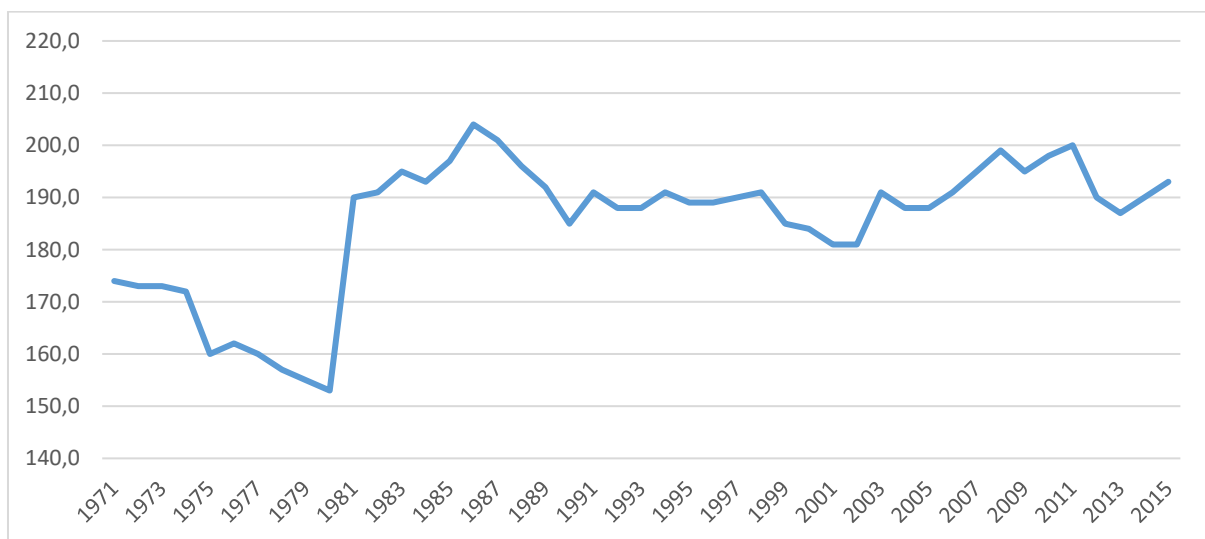
Představitel Immanuel Wallerstein a jeho teorie o světovém systému udává jako důvod migrací historické uspořádání tržních vztahů. *„Její vysvětlení konkrétně spočívá v akumulaci kapitálu a pronikání kapitalistických ekonomických vztahů do periferních společností, což v důsledku vytváří mobilní populaci, která je, mimo jiné, připravena též k migraci do zahraničí. Migrace v rámci této teorie souvisí s objevujícími se nerovnostmi mezi rozvinutými jádrovými oblastmi a zaostalými oblastmi periferie. S expanzí kapitalistických vztahů do periferních oblastí v nich probíhají strukturální změny a část původně zemědělsky zaměřené populace se stává levnou pracovní silou v oblastech jádrových. Venkovské domácnosti v důsledku nastalých změn ztrácejí svoji původní soběstačnost a jejich členové jako námezdní dělníci odcházejí za vidinou vyššího výdělků do měst či do zahraničí.“* (Palát, 2014, str. 713)

7 OBCE ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ, JEJICH ZÁKLADNÍ INFORMACE A VÝVOJ POČTU OBYVATEL V LETECH 1971-2015

Všechny obce jsou výjimečné. A proto je v této kapitole zachycena poloha jednotlivých obcí zájmového území, jejich sousední obce spadající taktéž do zájmového území, zajímavosti, památky a stručný vývoj jejich obyvatelstva v letech 1971-2015.

Benetice

Vesnice, která se rozprostírá mezi obcemi Svatoslav, Čechtín a Hroznatín na severu zájmového území. K Beneticím patří i místní část Věstoňovice. Obec byla založena v první polovině 13. století, jméno nese podle zakladatele Benedikta, jelikož byla ves založena na území třebíčských benediktínů. V obci je kostel sv. Marka. Patří do přírodního parku Třebíčsko, ve kterém roste památný strom Velký javor, kterému se odhaduje přes 600 let a obvod kmene činí 750 cm. Co se týká samostatnosti tak vlastní samospráva byla do roku 1979, poté patřila Svatoslavi a od roku 2003 už je zase samostatná.

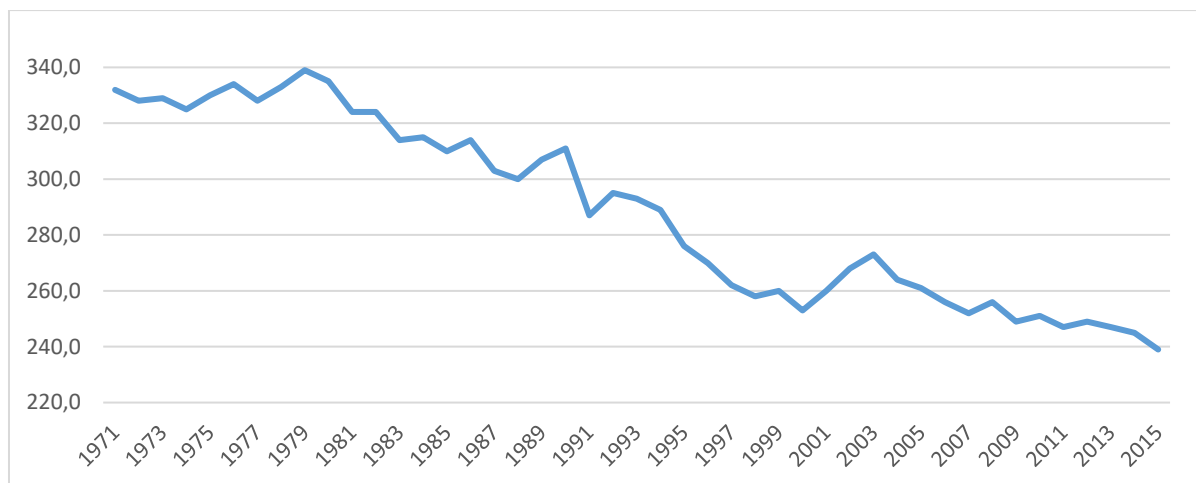

Obr. 7 Vývoj počtu obyvatel obce Benetice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Benetice patří do kategorie obcí s 100-499 obyvateli. Počet obyvatel v obci se pohybuje mezi 153-204. V prvních deseti letech se počet pohybuje nejnižší z celého sledovaného období, minimum je 153 obyvatel v roce 1980. Poté dochází k nárůstu o 37 obyvatel, kdy se počet obyvatel pomalu zvyšuje a na své maxima dosahuje v roce 1986, tehdy se vyšplhal počet obyvatel na 204. Poté nastal mírný propad a od té doby se obyvatelé pohybují v rozmezí 184-200.

Bransouze

Tato obec se nachází mezi Chlumem a Číchovem v severozápadní části zájmového území. První zmínka o této obci je z roku 1234, kdy se jmenovaly Branechewess a od roku 1915 se používá nynější název. Z památek stojí za zmínku vladycká tvrz, ze které zbyly už jen rozvaliny a památkově chráněný dům č. p. 10 z první poloviny 18. století.

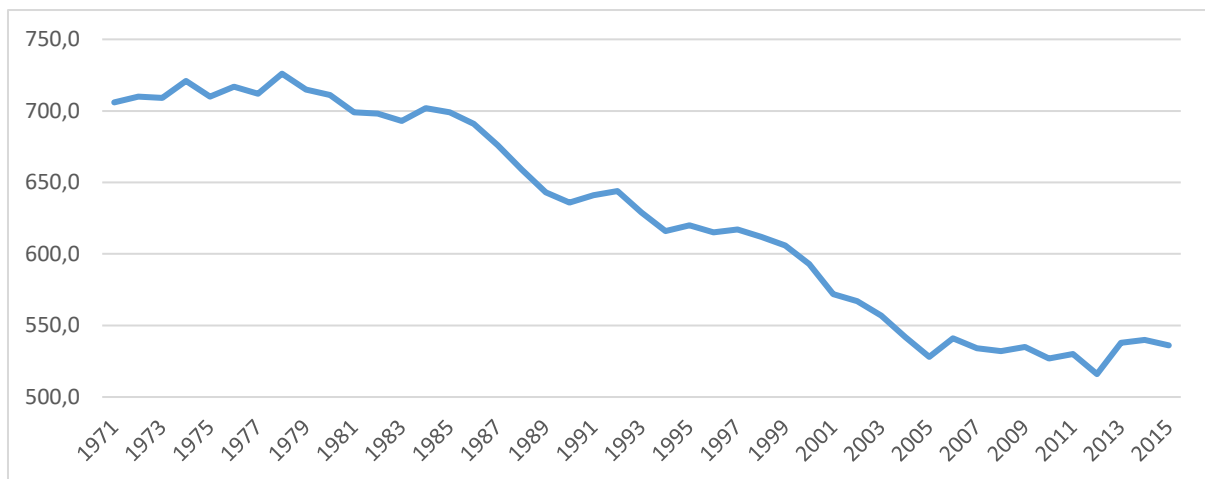

Obr. 8 Vývoj počtu obyvatel obce Bransouze v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec patří do kategorie 100-499 obyvatel. Na první pohled je vidět sestupný trend počtu obyvatel. Na začátku sledovaného období se hodnoty pohybovaly okolo 330 obyvatel, kdy maximum dosahuje 339 v roce 1979. Největší propad nastává z roku 1990 na 1991, kdy dochází k úbytku 24 obyvatel. Minimum představuje poslední uvedený rok 2015 s 239 obyvateli.

Čáslavice

Obec ležící severojižně v zájmovém území, sousedící s obcemi Římov, Rokytnice nad Rokytnou, Kojetice, Šebkovice a Loukovice. Nejstarší písemná zmínka pochází z roku 1240. Čáslavice nese jméno po Čáslavovi, kterému toto území patřilo a jeho potomci, zde žili. V obci je kostel sv. Martina a pochází odtud literární kritici PhDr. Bedřich Václavek, dr. Bedřich Fučík a spisovatel a prozaik Bohuslav Trojan.

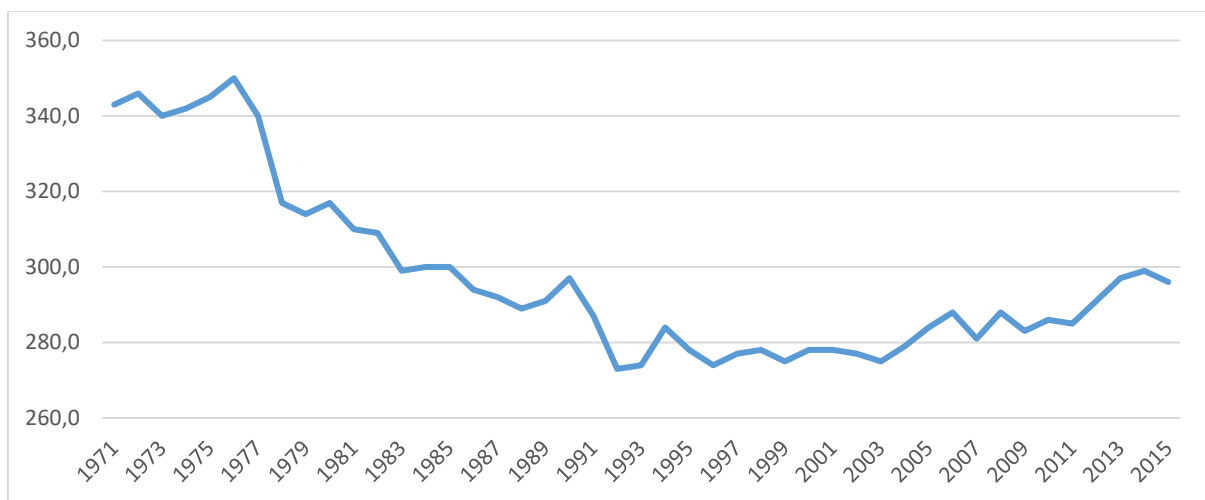

Obr. 9 Vývoj počtu obyvatel obce Čáslavice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Čáslavice patří do kategorie obcí s 500-999 obyvateli. Vývoj počtu obyvatel je také se-
stupný z původních 706 až na 536 obyvatel. Maximum je 726 obyvatel v roce 1978. Největší
propad obyvatel dochází v letech 1987-1989 kdy ubylo 48 obyvatel. Maximální rozdíl je
ovšem v roce 2013, kdy byl nárůst 22 obyvatel. Minimum je zaznamenáno v roce 2012 a to
516 obyvatel.

Čechočovice

Nachází se v relativně střední části zájmového území na západní straně. Sousedními ob-
cemi v rámci zájmového území jsou Markvartice, Hvězdoňovice, Krahulov a Stařeč. První
zmínka pochází ze Zemských desek brněnských z roku 1358. Název obci dalo staročeské
jméno Těchoč, což znamená ves lidí Těchočových.

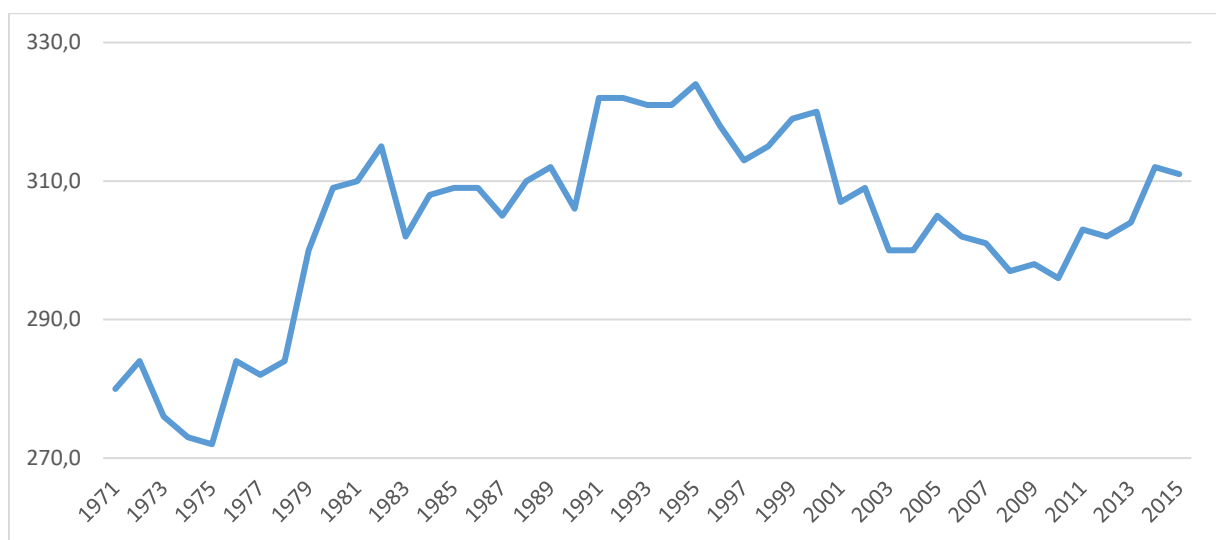

Obr. 10 Vývoj počtu obyvatel obce Čechočovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Čechočovice patří do kategorie obcí 100-499 obyvateli. Jejich počet relativně roste od prvního sledovaného roku až po 1976, kdy dochází k maximu, což představuje 350 lidí. Z roku 1977 na rok 1978 nastává největší úbytek, 23 obyvatel a počty obyvatel se neustále snižují až na minimum 273 z roku 1992. Následně začíná pomalu vzestupná tendence počtu obyvatel.

Čechtín

Obec Čechtín leží v severní části zájmového území, obklopena obcemi Kouty, Svatoslav, Benetice, Červená Lhota. O založení obce nejsou žádné zmínky. Jméno má pravděpodobně podle svého zakladatele Čechty. Z památek je zde například kamenný kříž na návsi a cihelna, o kterou se stará památkový úřad.

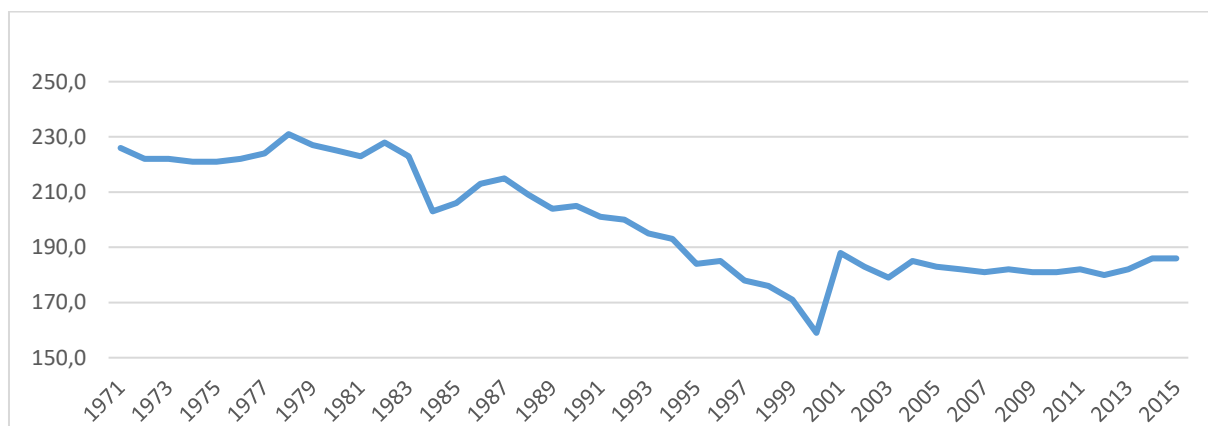

Obr. 11 Vývoj počtu obyvatel obce Čechtín v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Čechtín je v druhé kategorii podle počtu obyvatel. První léta sledovaného období patří k jeho minimům, to dosáhlo v roce 1975 a 272 obyvatel. Následně nastává relativně strmý nárůst obyvatel, rok 1979 zaznamenal nárůst obyvatel o 16. Poté dochází k menšímu úbytku, ale od roku 1990 se to mění a roku 1995 dosahuje Čechtín na své maximum 324 obyvatel. Následně počet obyvatel trochu klesá až po rok 2010, kdy se tato tendence láme a obyvatelstvo se pomalu zvedá.

Červená Lhota

Tato obec se nachází v severní části zájmového území. Sousedí s obcemi Přibyslavice, Číchov, Chlum, Kouty, Čechtín a Číhalín. Název obce je odvozen od podstatného jméno lhůta, přídomek červená dostala později a pochází od barvy zdí kostela a bývalé tvrze. První zmínka pochází z roku 1436. Nejvýznamnější památku představuje farní kostel sv. Vavřince, kdy jeho jádro se datuje do románského slohu ve 13. století. Zdejší věž ukrývá dva zvony z let 1505 a 1552.

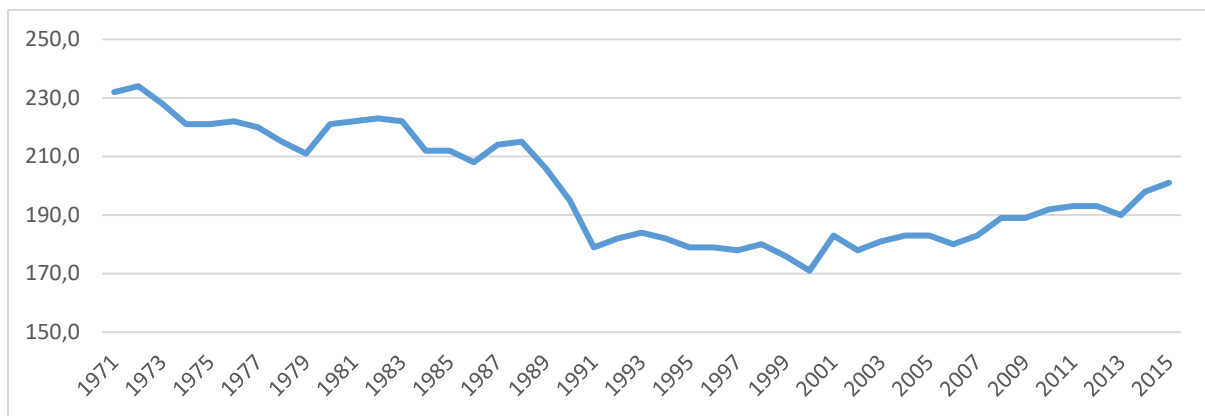
Obr. 12 Vývoj počtu obyvatel obce Červená Lhota v letech 1971–2015

(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Červená Lhota patří do druhé kategorie obcí do 499 obyvatel. Začátek sledovaného období se pohybuje v relativně konstantních hodnotách, které končí maximem v roce 1978 s 231 obyvateli. Následně klesá až na roční rozdíl 20 obyvatel v roce 1984, sestupná tendence je zastavena minimem v roce 2000 s 159 obyvateli. Další rok připisuje nárůst o 29 obyvatel na 188. Poté je počet obyvatel téměř stejný.

Číhalín

Obec Číhalín taktéž leží v severní části zájmového území. Je obklopen obcemi Přibyslavice, Červená Lhota, Okřešice a Nová Ves. První písemná zmínka pochází z roku 1538 ze sirotčí knihy. Název je odvozen od zakladatele Číhaly, ve starších dobách se používal i termín Šachalín a Šahalín. Nad vesnicí, se tyčí vrcholky Zubrca 612 m n. m.

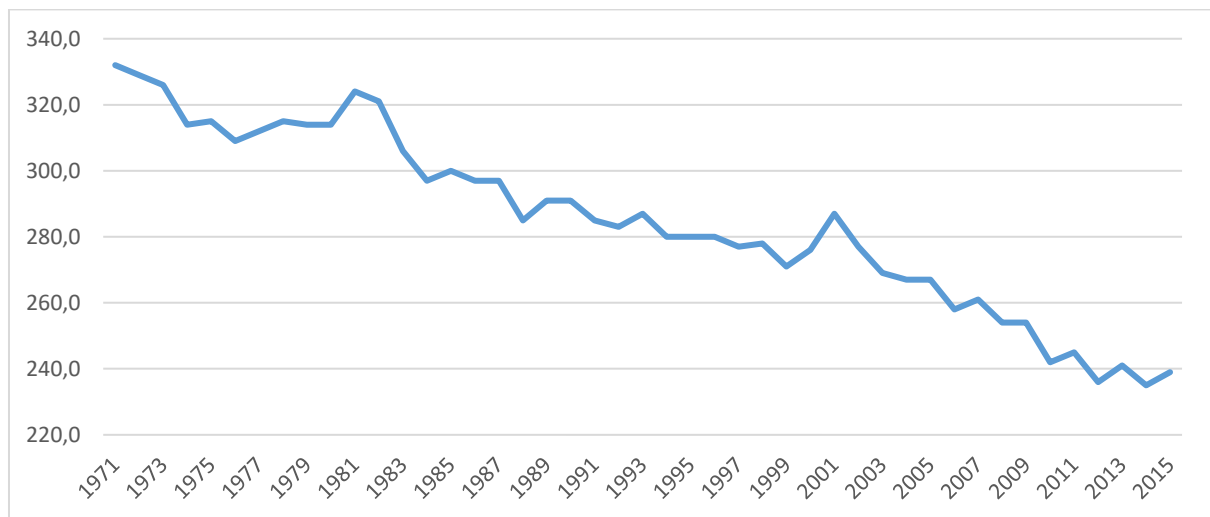

Obr. 13 Vývoj počtu obyvatel obce Číhalín v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Počet obyvatel se v Číhalíně pohybuje od 171-234. Maximum nastává hned druhý rok sledovaného období s 234 obyvateli a poté počet obyvatel začal pomalu klesat. Největší roční pokles v roce 1991 o 16 obyvatel méně a v roce 2000 minimum, 171 obyvatel. Následně se počet obyvatel začíná pomalu zvedat.

Číchov

Obec Číchov také leží v severní části zájmového území. Sousedí s obcemi Radonín, Bransouze, Chlum, Červená Lhota, Přibyslavice a Zašovice. V blízkosti se nachází rekreační a lyžařské středisko SK Jalovec.

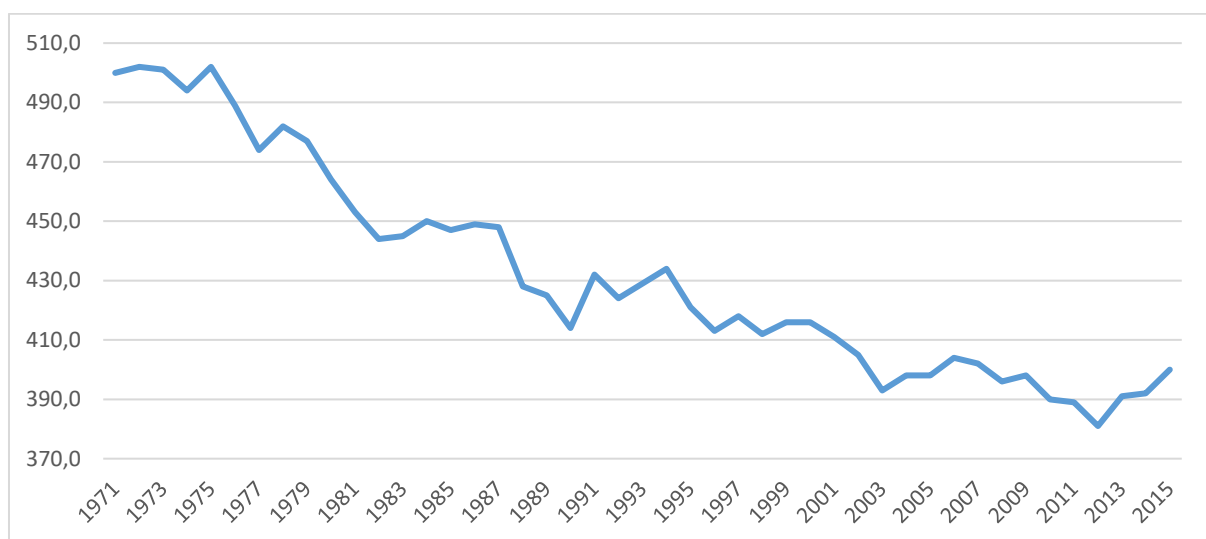
Obr. 14 Vývoj počtu obyvatel obce Číchov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Číchov patří do kategorie 100-499 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel je sestupný. Ve sledovaném území jsou pouze tři menší vrcholy. Prvním z nich je maximum 332 obyvatel

v roce 1971, druhý je v roce 1981 324 obyvatel a třetí v roce 2001 287 obyvatel. Největší pokles je zaznamenán z roku 1982 na rok 1983 a to 15 obyvatel. Naopak největší nárůst o 11 obyvatel byl v roce 2001.

Dolní Vilémovice

Obec, která leží v jižní části zájmového území a jejími sousedy jsou obce Vladislav a Slavičky. První zmínky pochází z roku 1294, kdy pan Oldřich z Hradce svoje statky a patronáty odkazuje po své smrti německému řádu křižovníků. Přesný původ názvu není známý. Největší zajímavost je ta, že zde je rodný dům plk. in memoriam Jana Kubiše.

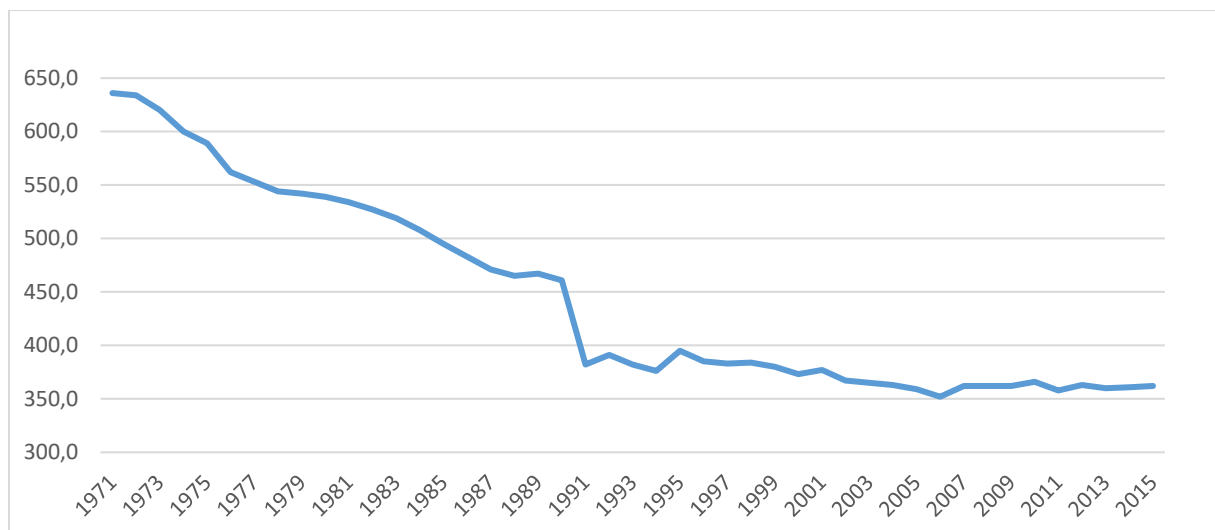

Obr. 15 Vývoj počtu obyvatel obce Dolní Vilémovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Dolní Vilémovice patří do kategorie obcí 100-499 obyvatel. Počet jejich obyvatel postupně pozvolna ubývá. Největší počty dosahují první roky sledovaného období, které se pohybují okolo 500 obyvatel. V těchto letech nastává i maximum, které je 502 obyvatel a bylo dosaženo dvakrát, v letech 1972 a 1975. Největší úbytky obyvatel 1980, 1981 a 1983, kdy během těchto let ubylo 33 lidí. Největší pokles za jeden rok zaznamenal rok 1988 a to 20 obyvatel. Naopak největší nárůst v roce 1991, který bylo 18 lidí. Minimum bylo dosaženo v roce 2012, 381 obyvatel, od té doby se začíná pomalu populace zvedat.

Heraltice

Městys Heraltice ležící v západní části zájmového území. Sousedí s obcemi Okříšky, Pokojovice, Chlístov, Předín, Kněžice a Zašovice. První písemná zmínka pochází z roku 1256, kdy se píše v listině o pánech z Heraltic. Nachází se zde hasičské muzeum, kostel svatého Jiljí.

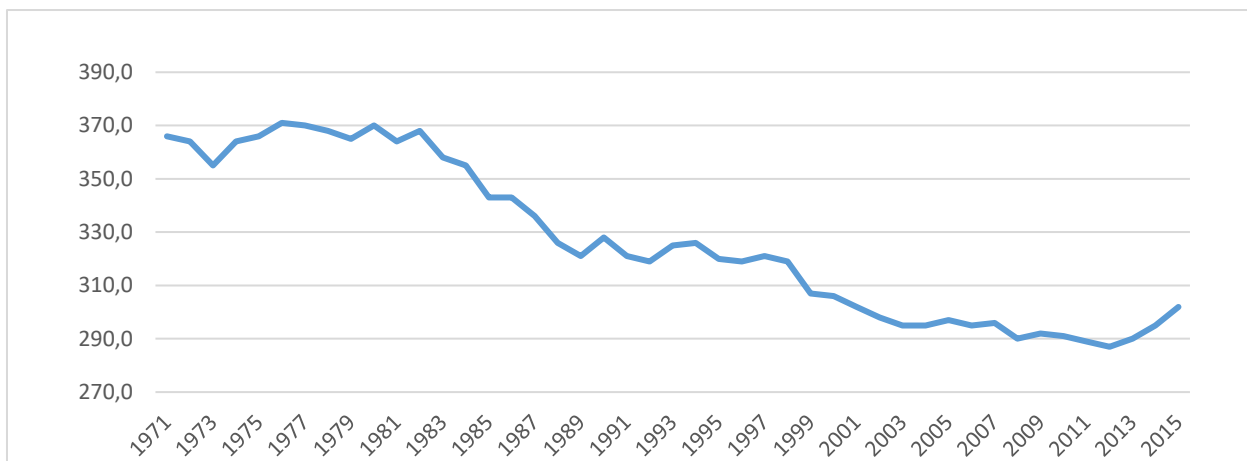
Obr. 16 Vývoj počtu obyvatel obce Heraltice v letech 1971–2015

(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Heraltice také spadají do kategorie obcí 100-499 obyvatel. I když v prvních letech sledovaného období měly mnohem víc obyvatel. V roce 1971 dosahuje na své maximum 636 obyvatel a poté počty rapidně klesají. Nejvíce obyvatel ubylo během let 1972-1976 a to 72, poté mezi roky 1984-1987, kdy odešlo 48 obyvatel. Jednoroční nejsilnější pokles představoval rok 1991, kdy Heraltice přišly o 79 obyvatel, ale je to především i kvůli tomu, že se obec Pokojovice osamostatnila. Od tohoto roku se počet obyvatel pohybuje v druhé polovině tří set. Minima dosahují Heraltice roku 2006 se 352 obyvateli.

Hodov

Obec na severovýchodě zájmového území, sousedící s obcemi Rohy, Rudíkov a Nárameč. První písemná zmínka je z roku 1349. V Hodově stojí kaple z roku 1818 a socha svatého Jana Nepomuckého ze 40. let 18. století.

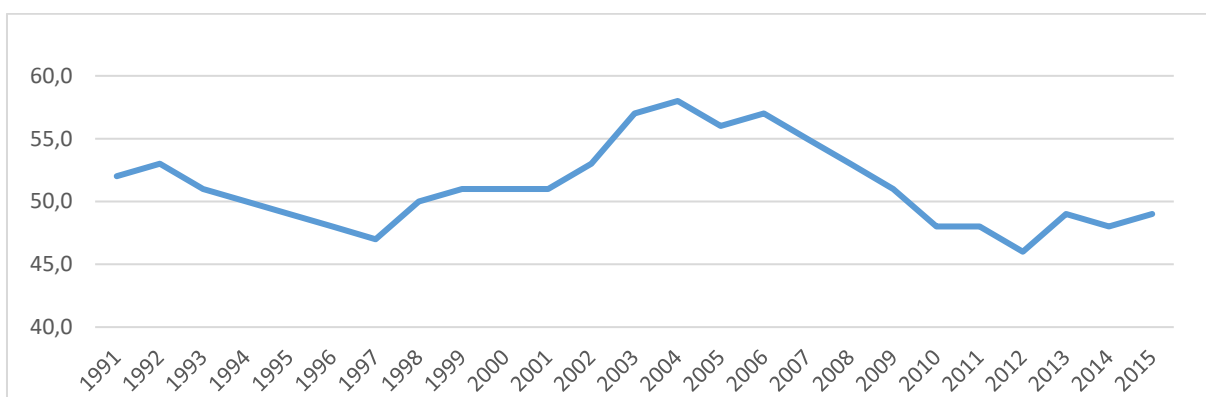

Obr. 17 Vývoj počtu obyvatel obce Hodov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

I Hodov spadá do kategorie 100-499 obyvatel. Maximum bylo v roce 1976 a to 371 obyvatel a minimum v roce 2012, 287 obyvatel. Největší ztráta obyvatel byla v roce 1985 a 1999, kdy ubylo 12 lidí.

Horní Smrčné

Leží v nejsevernějším cípu zájmového území. Sousedí s obcemi Chlum a Radošov. První písemná zmínka je z roku 1556.

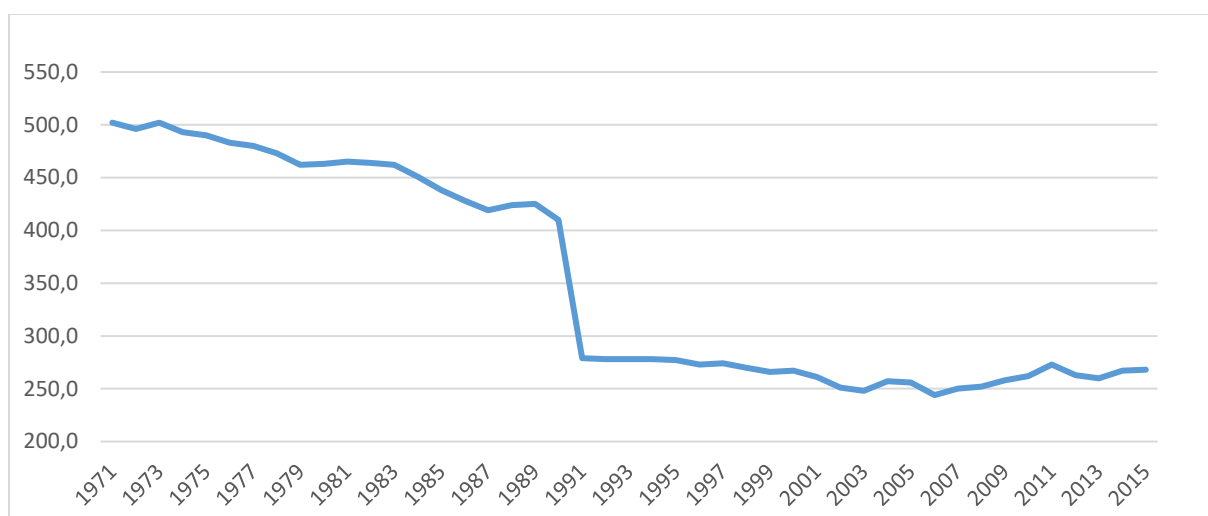

Obr. 18 Vývoj počtu obyvatel obce Horní Smrčné v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Horní Smrčné patřilo ještě do roku 1990 k vedlejšímu Radošovu. Počty obyvatel se pohybují okolo 50. Horní Smrčné patří do kategorie obcí do 100 obyvatel. Nejvíce jich zaznamenala v roce 2004, 58 obyvatel. Naopak nejméně přinesl rok 2012, 46. Nejvyšší roční přírůstek lidí bylo v roce 2003 a to 4. Nejvíce lidí ubylo v roce 2010 a to 3.

Horní Újezd

Tato obec se nachází v jižním cípu zájmového území. Okolo ní se rozprostírají obce Kojetice, Šebkovice a Výčapy. První písemná zmínka pochází z roku 1243. V okolí žilo i několik kultur, s moravskou malovanou keramikou a jordánovskou, které se datují 4000-3800 let př. n. l. Název Újezd znamená na objížďkou ohraničeném území, která vede vedle lesa, který je určený k mýcení. Později byl přidán Horní, aby se odlišilo od Velkého Újezdu. Památka v obci je především farní kostel sv. Petra a Pavla s románským jádrem, věží z počátku 16. století, kde je zvon z roku 1509 s motivem Madony s dítětem. Dále pak boží muka z 18. století a Újezdský mlýn zmiňovaný již ve 14. století.

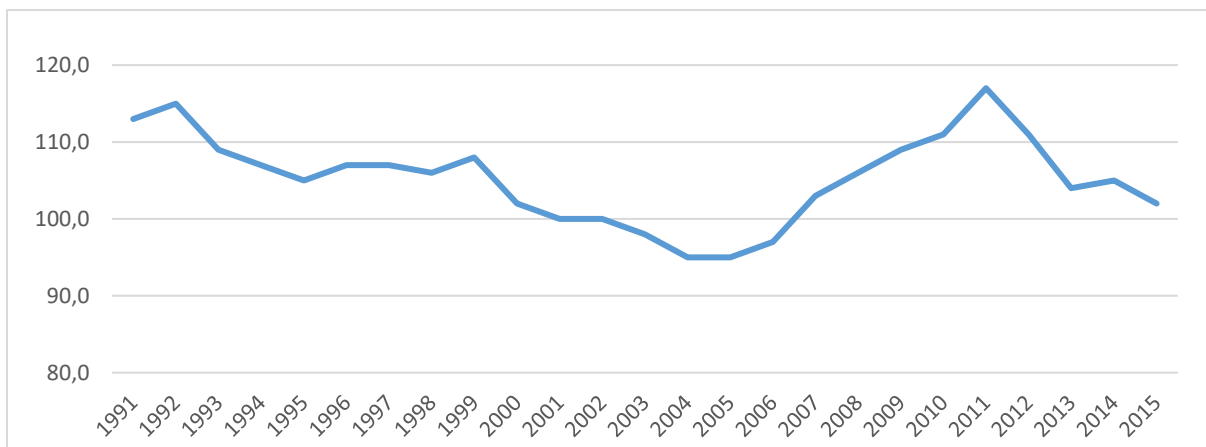

Obr. 19 Vývoj počtu obyvatel obce Horní Újezd v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Horní Újezd se řadí do kategorie 100-499 obyvatel. Počet obyvatel pomalu klesá roky 1984-1987 dochází k úbytku obyvatel, přesně 43 a v roce 1991 dochází k největšímu odlivu obyvatel, 131. Rok 2006 měl Horní Újezd nejméně obyvatel, 244, naopak roky 1971 a 1973 dosáhla maxima, 502 obyvatel.

Hroznatín

Hroznatín leží na severu zájmového území a sousedí s ním obce Benetice, Přeckov a Rudíkov. První zmínky o obci jsou z roku 1365, kdy bylo dáno jako věno manželce Anně ze Šternberka. Název obce pochází pravděpodobně od zakladatele obce Hroznaty. Z této vesnice pochází bývalý prezident a arm. gen. Ludvík Svoboda.

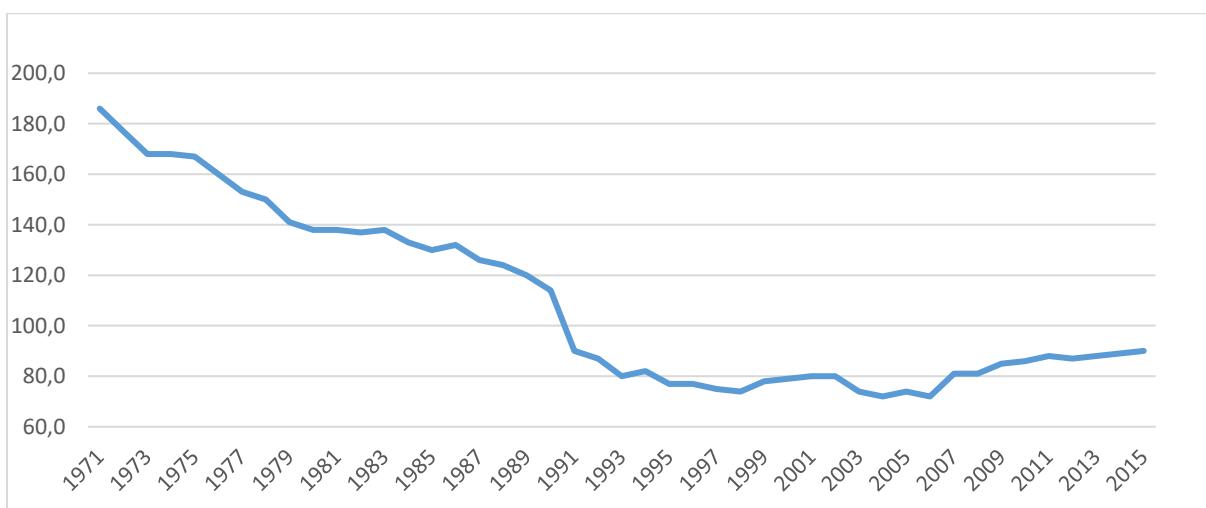

Obr. 20 Vývoj počtu obyvatel obce Hroznatín v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Hroznatín patří do kategorie obcí 100-499 obyvatel. Do roku 1990 patřil k sousednímu Rudíkovu. Počty obyvatel se střídavě rostou a klesají. Minima je dosaženo v letech 2004 a 2005 a to 95 obyvatel. Naopak nejvyššího počtu dosáhl Hroznatín v roce 2011, 117 obyvatel. Nejvíce lidí ubylo v roce 2013, 7. A přibýlo 6 v roce 2007 a 2011.

Hrutov

Je obec na západě zájmového území, které je obklopeno Kněžicemi. První písemná zmínka pochází z roku 1490. Na území leží přírodní rezervace Na podlesí. Druhá pak díky výskytu zbytku pobřežních mokřadů Nový a Obůrka. Dále pak v obci je kaplička.

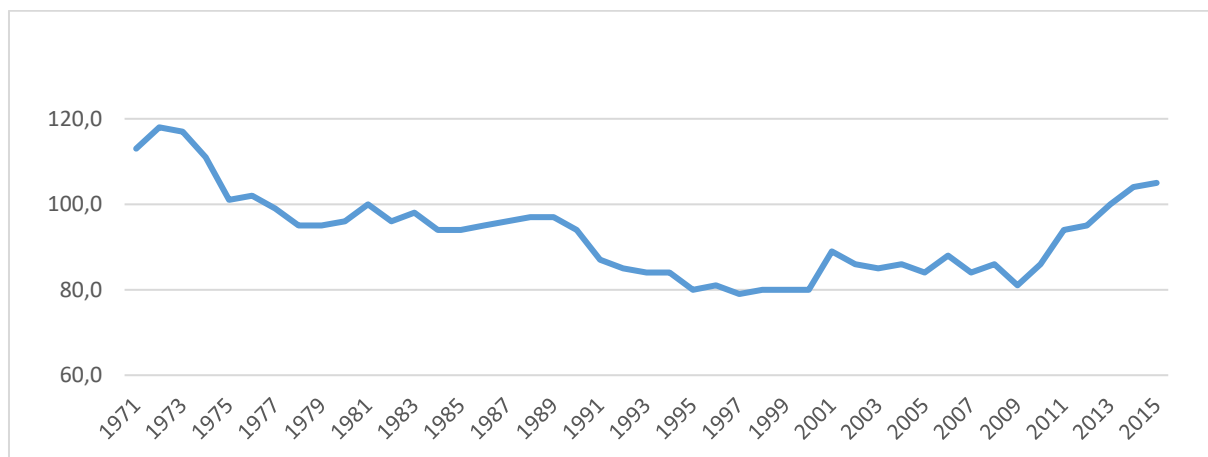

Obr. 21 Vývoj počtu obyvatel obce Hrutov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Hrutov, obec která patří do kategorie do 100 obyvatel. Nejvíce obyvatel bylo zaznamenáno v roce 1971, přesně 186. Následně došlo k pozvolnému úbytku obyvatel, rapidně nejvyšší byl v roce 1991a to 24 obyvatel. Pokles se zastavil v letech 2004 a 2006, kdy se dostal na 72 obyvatel v obci, poté dochází k pozvolnému nárůstu až na konečných 90.

Hvězdoňovice

Obec je ve středu zájmového území se sousedními obcemi Petrovice, Krahulov, Čechočovice, Markvartice, Chlístov, Pokojovice a Okříšky. První zmínka pochází z roku 1371. V obci je vystavěn památník za oběti světové války.

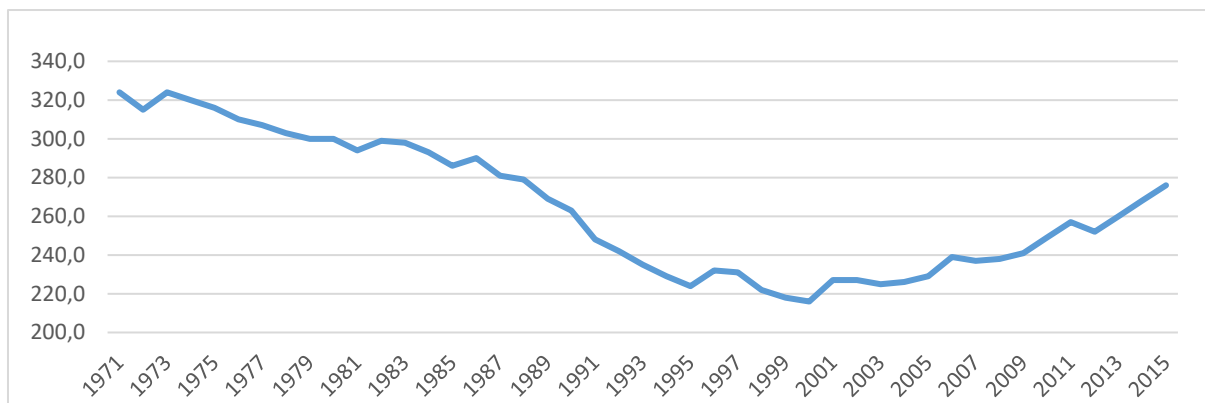

Obr. 22 Vývoj počtu obyvatel obce Hvězdoňovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Hvězdoňovice patří do kategorie 100-499 obyvatel. Nejvíce obyvatel dosáhla obec v roce 1972, 118. od toho roku počet obyvatel klesá a to až do roku 1997, kdy se zastavuje na počtu 79 obyvatel v obci. Od té doby je patrný nárůst obyvatelstva. Nejvíce obyvatel, což je 10, se snížilo v roce 1975 a naopak zvýšilo, v roce 2001, 9.

Chlístov

Tato obec je na západě zájmového území. Okolní obce jsou Rokytnice nad Rokytnou, Římov, Štěměchy, Předín, Heraltice, Pokojovice, Hvězdoňovice a Markvartice. Od roku 1990 je samostatnou obcí a tvoří ji části Chlístov, Racek a Žabovřesky. Chlístov založil muž jménem Chlust. Nachází se zde pramen řeky Rokytné a hezké koupaliště.

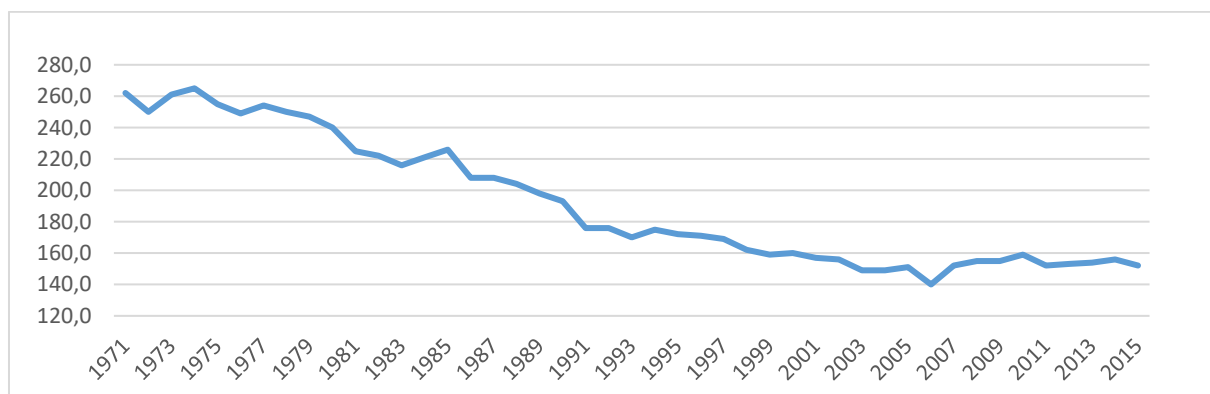

Obr. 23 Vývoj počtu obyvatel obce Chlístov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Chlístov patří do kategorie obcí s 100-499 obyvatel. Maxima dosahují v roce 1971 a 1973 324 obyvatel. Poté počet obyvatel klesá, největší pád byl mezi roky 1989-1991, kdy ubylo 31 obyvatel. Minimum bylo v roce 2000, 216 obyvatel. Zlom až nastává v roce 2001, v obci bylo o 11 obyvatel více. A následně dochází až na pár výjimek k postupnému navyšování.

Chlum

Tato malebná vesnice, se nachází na severu zájmového území. Sousedí s obcemi Kouty, Číchov, Bransouze, Horní Smrčné a Radošov. První zmínka pochází z roku 1101. V obci je kostel sv. Václava, ten byl založen třebečským opatem okolo roku 1300. Jeden ze symbolů obce je studna, která je roubená kamenem a je pod konstrukcí větrného čerpadla z roku 1910. A jinak se ji neřekne než větrák.

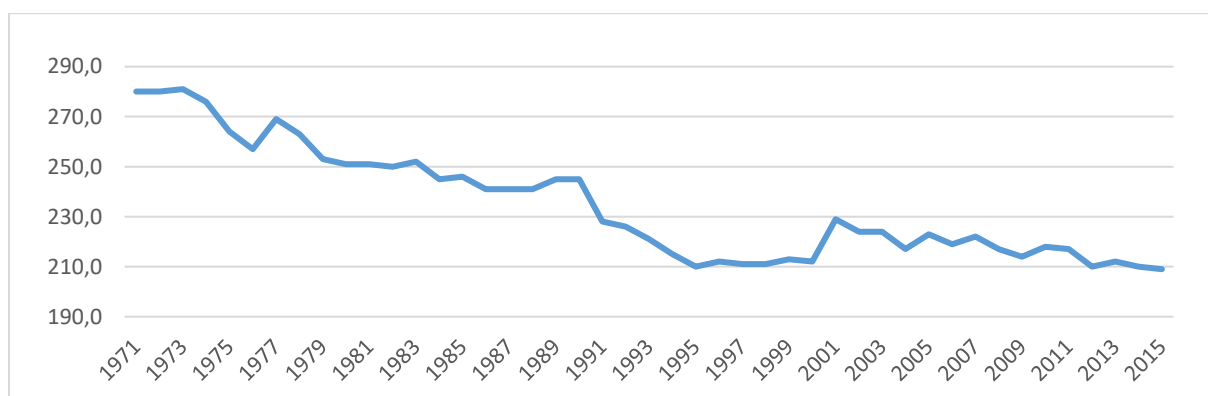

Obr. 24 Vývoj počtu obyvatel obce Chlum v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Chlum spadá do kategorie 100-499 obyvatel. I v této obci dochází k postupnému vylidňování. Nejvíce obyvatel bylo zaznamenáno v roce 1974 a to 265. Roky, které zaznamenaly největší úbytek, jsou 1986 o 18 obyvatel a 1991 o 17. Naopak maximální nárůst obyvatel byl v roce 2007 a to 12. V roce 2006 dosáhl Chlum svého minima, 140 obyvatel.

Kamenná

Kamenná je obec na východním cípu zájmového území, sousedí s vesnicemi Pyšel a Studnice. Skládá se ze dvou místních částí, Kamenná, která je starší (pochází za doby vlády Karla IV.) a Klementice, které vzniklo později. V každé je jedna kaplička, v Kamenné je zasvěcená svatému Janu Nepomuckému a v Klementice zasvěcená sv. Rodině. Další památka v Kamenné je pomník obětem ve světové válce a kamenné sluneční hodiny.

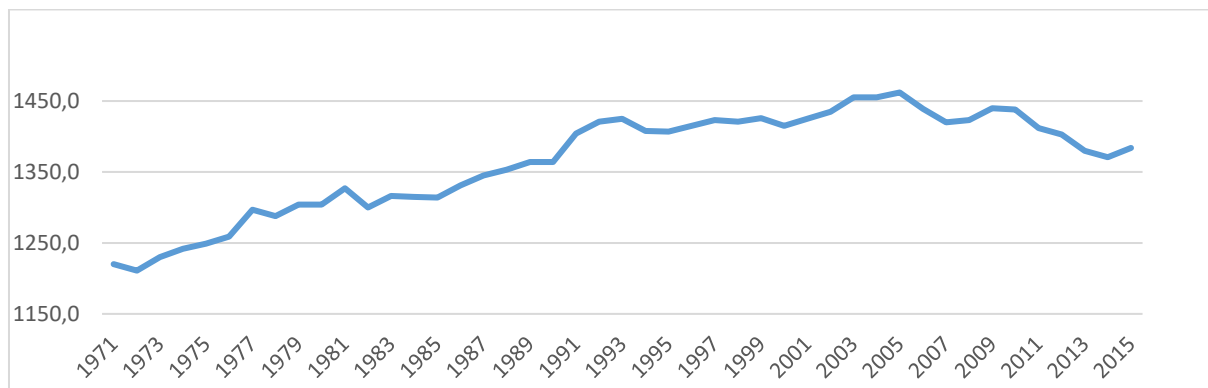
Obr. 25 Vývoj počtu obyvatel obce Kamenná v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Kamenná se pohybuje v kategorii 100-499 obyvatel. Její počet obyvatel se soustřeďuje mezi 200-300. Nejvíce obyvatel bylo v obci v prvních letech sledovaného období. Maxima dosáhla v roce 1973, kdy Kamenná čítala 281 obyvatel. Od té doby se počet snižuje, největší propad byl v roce 1991 o 17 obyvatel a o stejný počet lidí poskočil v roce 2001. Minimum bylo v posledním roce sledovaného období a to 209 obyvatel.

Kněžice

Je nejzápadnější obec v zájmovém území. Sousedí s obcemi Opatov, Předín, Heraltice, Zašovice, Radonín a Hrutov. Skládá se s dříve samostatných vsí, Brodců, Rychlova, Vísky a Kněžic. První písemná zmínka pochází z roku 1222. Sídli zde Českého svazu ochránců přírody Kněžice. Z památek např. kostel sv. Jakuba staršího, lovecký zámek brtnických Valdštejnů, lovecký zámek na Chaloupkách postaven italským rodem Colalto. V okolí Kněžic je

několik smírčích kamenů. Další památka je třeba v Brodcích, která je kamenná a chráněná pieta.

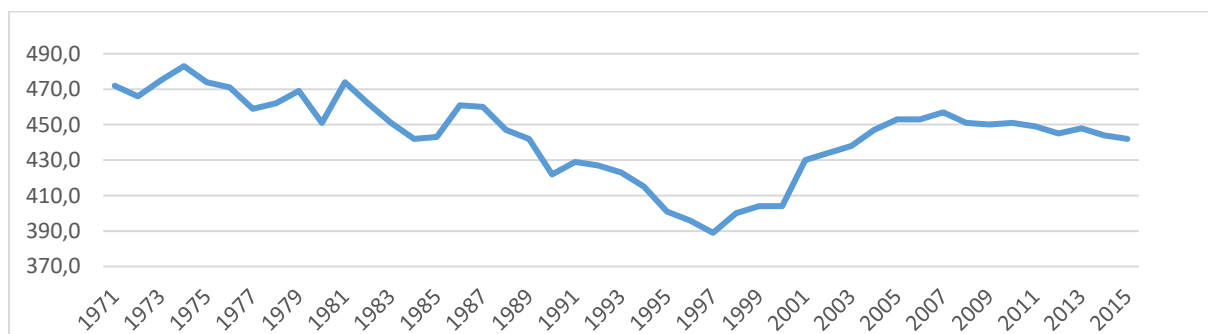

Obr. 26 Vývoj počtu obyvatel obce Kněžice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Kněžice patří do čtvrté kategorie se 1000-4999 obyvateli. V prvních sledovaných letech se pohybují počty v minimálních číslech. Samotné minimum bylo zaznamenáno v roce 1972 a to 1211 obyvatel. Následně dochází k postupnému zvyšování počtu obyvatel, to končí maximem v roce 2005, kdy Kněžice mají 1462 obyvatel. Poté dochází k drobnému snížení obyvatel. Co se týká nárůstu obyvatel za jeden rok, tak nejvíce bylo v roce 1991 a to o 40 obyvatel. Naopak nejvíce lidí ubylo v roce 1982, kdy úbytek byl o 27 obyvatel.

Kojetice

Tato menší obec leží v jižní části zájmového území. Sousedí s obcemi Horní Újezd, Šebkovice, Loukovice, Čáslavice, Rokytnice nad Rokytnou, Stařeč a Mastník. Jméno obce má podle zakladatele Kojat(a). První písemná zmínka je z roku 1349. Nad obcí se rozkládá zámek Sádek, který ve středověku střežil Haberskou stezku, ta spojovala Moravu a Čechy. Vedle Sádku vzniklo vinařství Sádek.

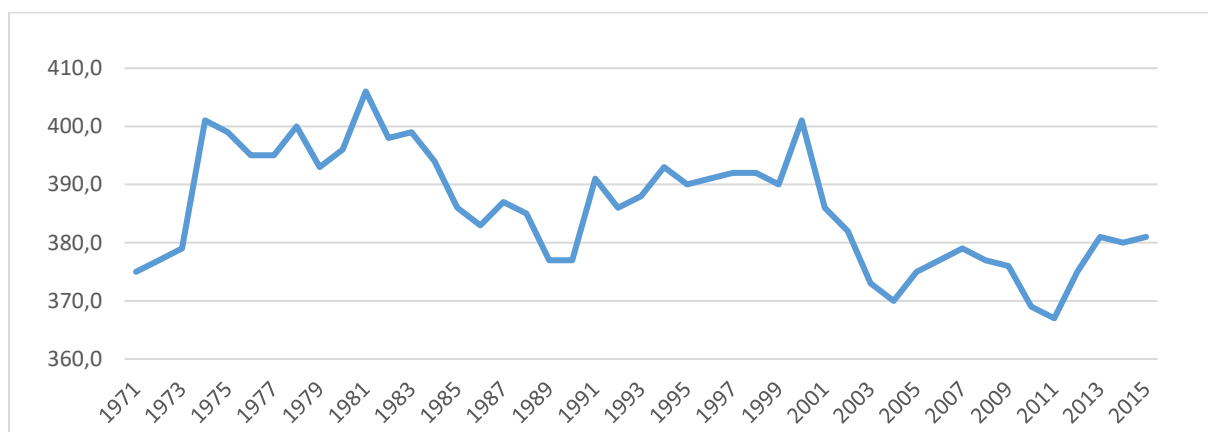

Obr. 27 Vývoj počtu obyvatel obce Kojetice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Kojetice jsou obcí, které jsou v kategorii 100-499 obyvatel. Počet obyvatel se ve sledovaném období pohybuje především mezi 400-500 lidmi. Maximální počet obyvatel se v Kojeticích zastavil na 483 obyvatel v roce 1974. Poté se počet trochu snížil až na minimum v roce 1997 a 389 obyvatel. Největší úbytek obyvatel nastal v roce 1990 a to o 20. A naopak nejvíce lidí během jednoho roku v Kojeticích přibýlo v roce 2001 a to o 26 obyvatel.

Kouty

Malebná vesnička na severu zájmového území. Sousedící s obcemi Svatoslav, Čechtín, Červená Lhota, Chlum a Radošov. Obec byla pravděpodobně založena vrchností, benediktinským klášteřem v 1. polovině 13. století, ovšem první zmínky jsou až v roce 1416. Památky jsou např. pomník padlým za světové války, nebo tzv. americký kříž z roku 1874, když někteří občané odešli do Ameriky.

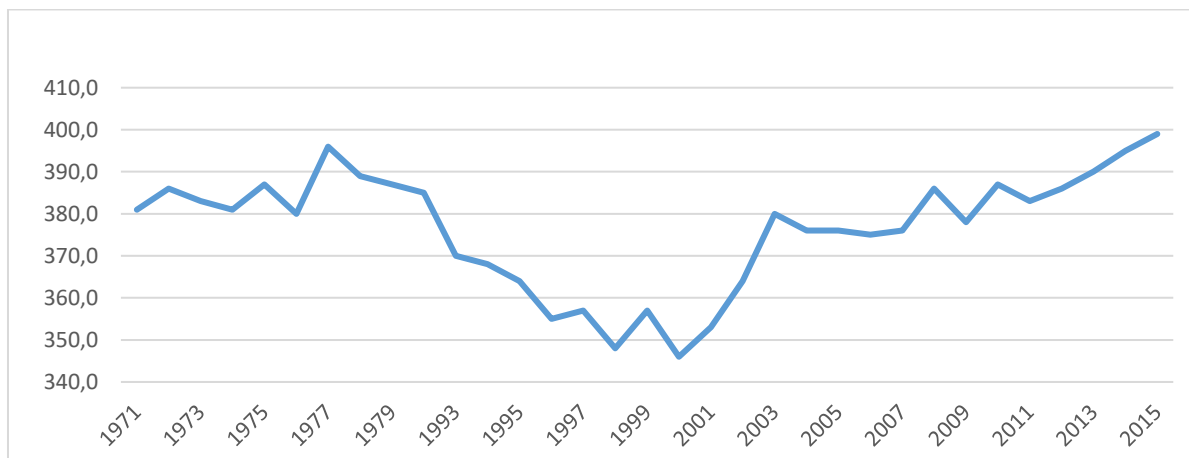
Obr. 28 Vývoj počtu obyvatel obce Kouty v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Kouty patří do kategorie s 100-499 obyvateli. Už na první pohled je zřejmá velká kolísavost. Počty obyvatel se pohybují v maximálním rozdílu 39 obyvatel. Nejprve dochází k největšímu nárůstu a to o 22 obyvatel v roce 1974. Obyvatelstvo se pomalu zvyšuje s mírnými výjimky, poté nastává vrchol v roce 1981, kdy Kouty zaznamenávají 406 obyvatel. Poté se počet obyvatel zase snižuje, největší úbytek přichází v roce 2001, kdy je o 15 obyvatel méně. Minima dosahují Kouty v roce 2011, kdy jejich počet obyvatel činí 367.

Kožichovice

Leží ve středu zájmového území a sousedí s obcemi Vladislav a Slavičky. Název obce pochází od jména Kožuch. Zmínka z roku 1104. Zajímavostí je lokalita Malá Krochota, zde našel František Dvorský první moravský vltavín. Chráněné území Hluboček s volně rostoucí

ladoňkou dvoulistou. Z památek je např. kaple s oltářem Cyrila a Metoděje, dále pak pomník obětem světové války a socha sv. Jana Nepomuckého.

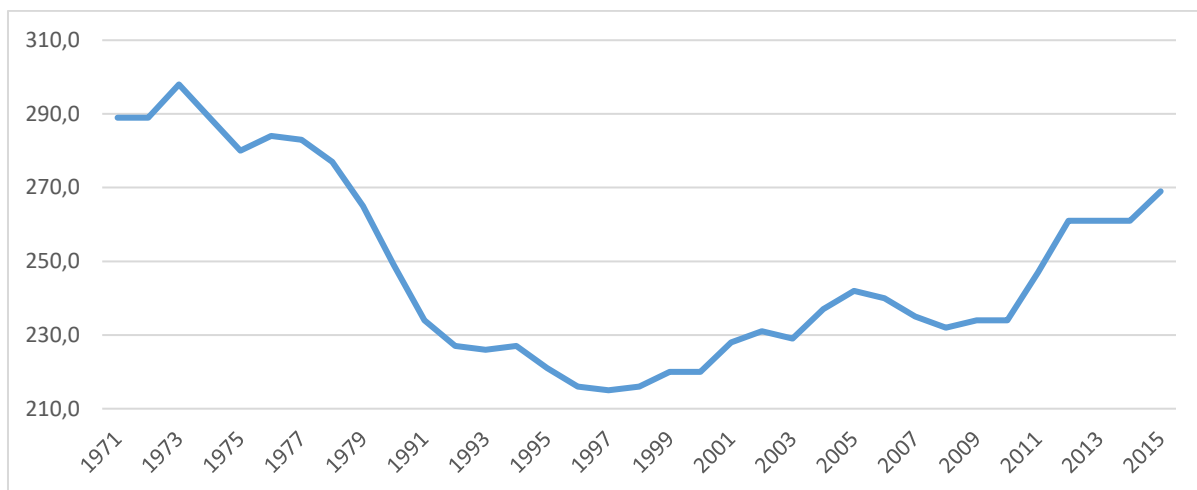

Obr. 29 Vývoj počtu obyvatel obce Kožichovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Kožichovice jsou obcí, která patří do kategorie se 100-499 obyvateli. V prvních pár letech sledovaného období, dochází relativně k růstu obyvatelstva, které končí druhým maximum v roce 1977 s 396 obyvateli. Poté přichází jejich pokles, ale ve sledovaném období je výjimka, kdy Kožichovice patřily k Třebíči od 1980-1992. Ale to nic nemění na faktu, že počet obyvatel poté stále klesal, až na minimum v roce 2000 kdy jich bylo 346. A následně dochází k nárůstu lidí až k maximu, které je v posledním sledovaném roce a má 399 obyvatel. Největší úbytek obyvatelstva dochází v roce 2000, kdy během jednoho roku 11 obyvatel ubylo. A naopak k největšímu nárůstu dochází v roce 1977 a 2003, kdy Kožichovice stouply o 16 obyvatel.

Krahulov

Patří do obcí, které leží ve středu zájmového území. Sousedí s obcemi Petrovice, Hvězdoňovice, Čechočovice a Stařeč. Dříve se jmenoval Kraluhov, Kralohof. Zmínka o obci je z roku 1307. V Krahulově je kostel sv. Petra v okovech se zmínkou už v roce 1307.

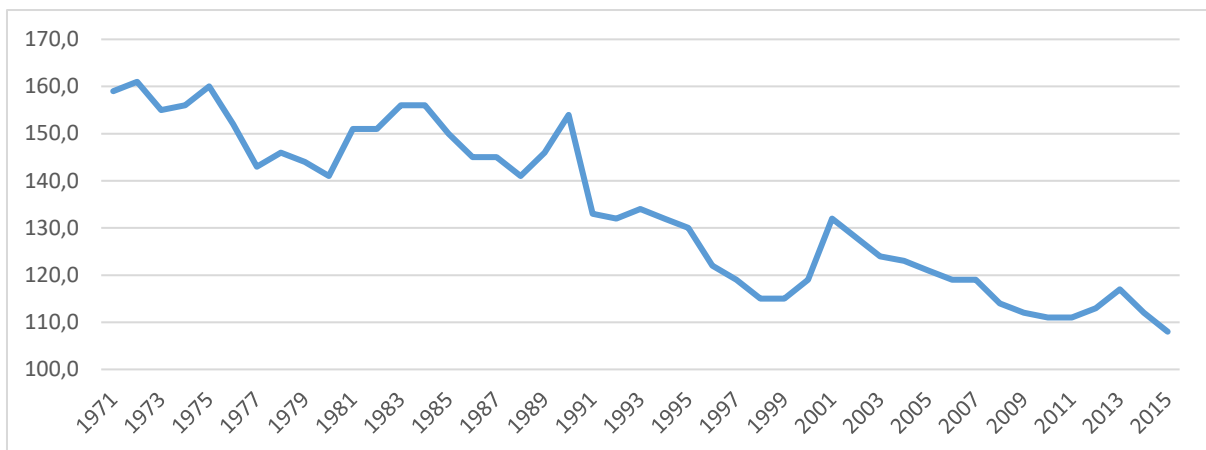

Obr. 30 Vývoj počtu obyvatel obce Krahulov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Krahulov je obcí z kategorie s 100-499 obyvateli. Mezi roky 1980-1990 dochází k přiřazení k Třebíči. K největšímu počtu obyvatel dochází v prvních letech sledovaného období, kdy rok 1973 je maximem s 298 obyvateli. Poté dochází k poklesu, kdy během dvou let 1978 a 1979 ubylo 28 obyvatel. Tento trend končí v roce 1997, 215 obyvateli, což je minimum Krahulova. Následně počet obyvatel začíná pomalu stoupat. Největší nárůst obyvatelstva během dvou let, bylo v letech 2011 a 2014, kdy přibýlo 27 obyvatel.

Loukovice

Obec ležící v jižní části zájmového území. Vedlejší obce Čáslavice a Šebkovice. První zmínka pochází z roku 1387. V obci se nachází kaple a smírčí kámen.

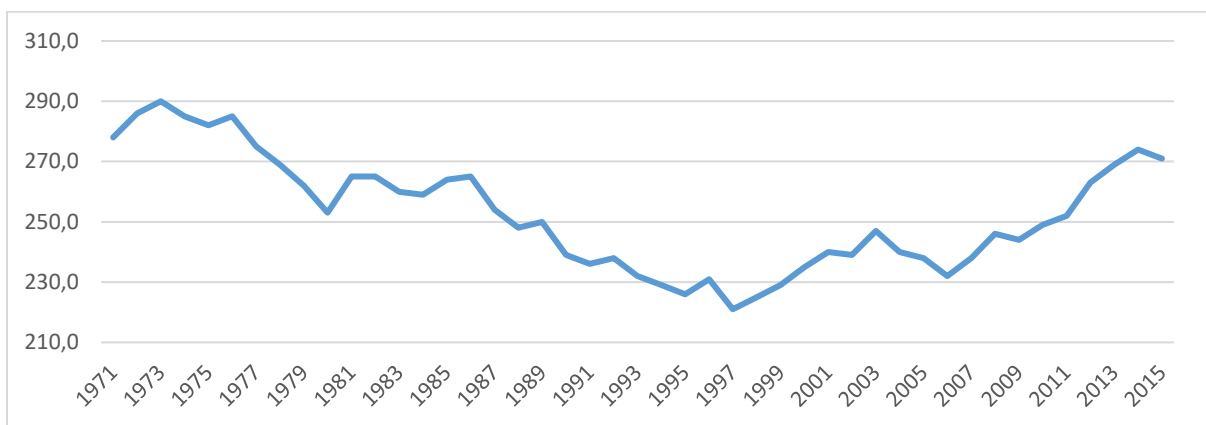

Obr. 31 Vývoj počtu obyvatel obce Loukovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Loukovice je jednou z obcí, která patří do kategorie s 100-499 obyvateli. I tato obec dosahuje svého maxima na začátku sledovaného období a to v roce 1972, kdy Loukovice měli 161 obyvatel. Poté začíná pomalu klesat, největší pokles obyvatel dochází v roce 1991, kdy úbytek obyvatel dosahoval 21. K menšímu nárůstu obyvatel dochází v roce 2001, poté opět dochází k poklesu až na minimum v posledním sledovaném roce, kdy Loukovice mají 108 obyvatel.

Markvartice

Obec leží ještě relativně ve středu zájmového území. Sousedí s obcemi Rokytnice nad Rokytnou, Chlístov, Pokojovice, Hvězdoňovice, Čechočovice a Stařeč. Zmínka první je z roku 1371. Památkou je farní kostel zasvěcený svatému Janu Křtiteli.

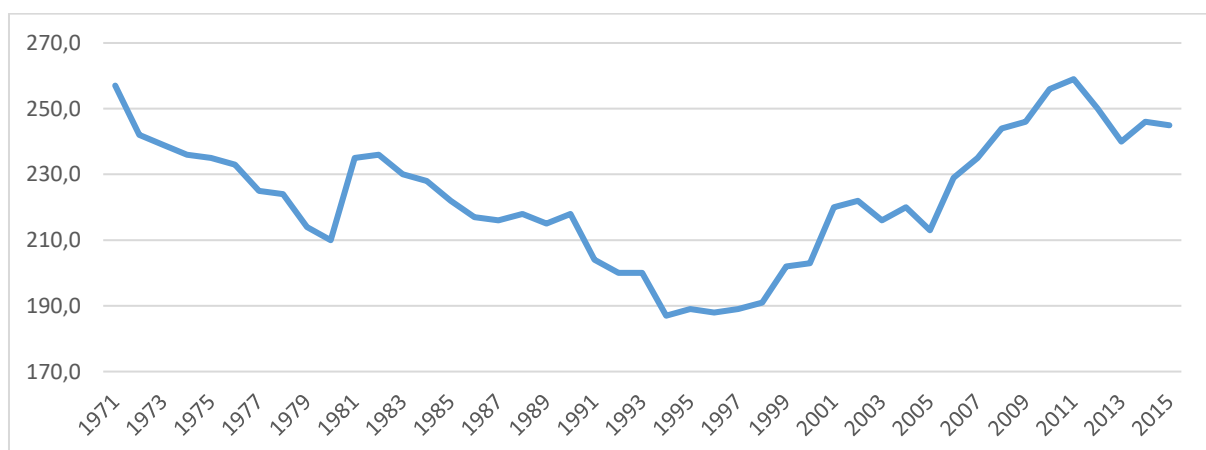

Obr. 32 Vývoj počtu obyvatel obce Markvartice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Markvartice patří do kategorie s 100-499 obyvateli. Jejich počet se pohybuje mezi 200-300. Přičemž nejvíce z nich jsou v prvních letech sledovaného období. Markvartice mají své maximum v roce 1973 s 290 obyvateli. Poté nastává pokles a čtyř leté období 1977-1980, ve kterém došlo k úbytku 32 obyvatel. Následně v roce 1981 dochází k ročnímu nárůstu až o 12 obyvatel. Dále pak ale nastává pokles obyvatel, během jednoho roku nejvíce ubylo 11 obyvatel a to v letech 1987 a 1990. Markvartice svého minima dosáhlo v roce 1997 a to 221 obyvatel. Následně dochází k pomalému růstu.

Mastník

Obec leží v jižní části středu zájmového území. Obklopena obcemi Stařeč, Kojetice a Rokytnice nad Rokytnou. První zmínky pochází z roku 1407. Památky jsou např. kaplička Panny Marie a smírčí kámen. Známým rodákem je spisovatel, básník, novinář Jan Alois Zahradníček.

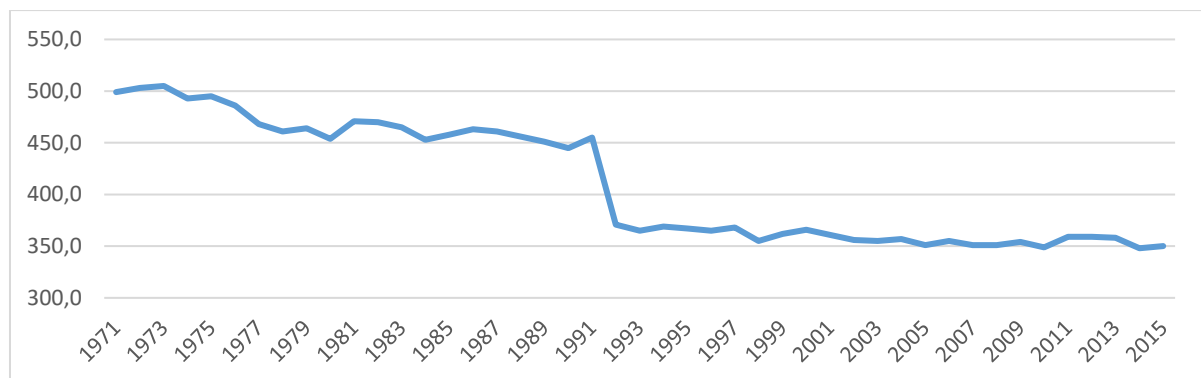

Obr. 33 Vývoj počtu obyvatel obce Mastník v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Mastník patří do kategorie obcí s 100-499 obyvatel. Jeho počet obyvatel byl v roce 1971 jeden z největších, poté v roce 1972 došlo k největším úbytkem obyvatel a to 15. Dále pak pokračuje pokles obyvatel až do roku 1980, poté se trochu zvyšuje. Během roku 1981 se počet zvýšil o 25 obyvatel, ale následně roku 1984 přichází znova snížení. A v roce 1994 Mastník dosahuje svého minima, 187 obyvatel a od té doby se obyvatelstvo zvyšuje až na maximum v roce 2011, 269 obyvatel.

Nárameč

Tato obec leží na východě zájmového území. Nejstarší zmínka pochází z roku 1104. Památky v obci kamenná tvrz z konce 14. století, poté kaplička svatého Jana Nepomuckého, pomník padlým ve světové válce. Patří do oblasti Přírodního parku, původně „Oblast klidu Třebíčska“. Sousedí s obcemi Vladislav, Trnava, Rudíkov a Hodov.

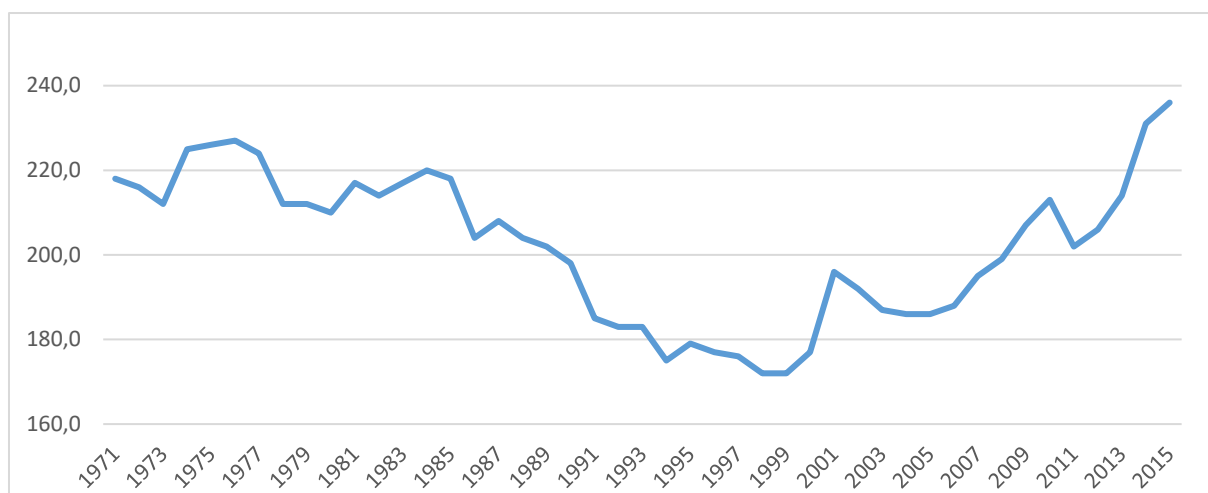

Obr. 34 Vývoj počtu obyvatel obce Nárameč v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Nárameč patří do obcí, které jsou v kategorii 100–499 obyvatel. Maximum obyvatel měla v roce 1973, kdy Nárameč dosahovala 505 obyvatel. Poté počet obyvatel začíná klesat. Největší jednorocní pokles nastává v letech 1977 a 1998, kdy se počet obyvatel Nárameče snížil o 18 a 13. Opravdu silný odliv obyvatel byl v roce 1991, kdy získala samostatnost obec Valdívka. Naopak nejvíce lidí během jednoho roku přibylo 17 v roce 1981. Minimum Nárameč dosáhla v roce 2014 a to 348 obyvatel.

Nová Ves

Vesnice ve středu zájmového území sousedící s obcemi Číhalín, Přibyslavice a Petrovice. Tato obec je známá především svým rančem Vápenka, který je vedle zatopeného vápencového lomu. První zmínka je roku 1224, předtím zde ležela vesnice Dobrkovic, která lehla popelem. V roce 1904 v lokalitě Žlíbek byly nalezeny zbytky kostry mamuta.

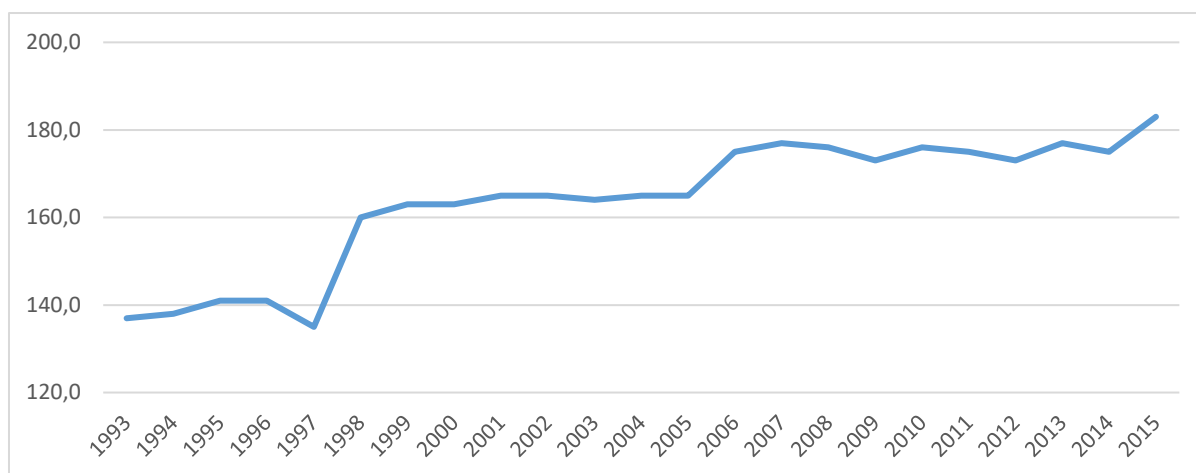

Obr. 35 Vývoj počtu obyvatel obce Nová Ves v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Nová Ves je v kategorii s 100-499 obyvateli. Na začátku sledovaného období počet obyvatel spíše rostl, po roce 1976 nastává zlom a počet obyvatel klesá. Největší roční úbytek představuje rok 1986 s 14 obyvateli. Nová Ves své minimum v letech 1998 a 1999, kdy u obou byl počet obyvatel 172. Postupně začíná obyvatel přibývat a maximum dosahuje na konci sledovaného období a to 236 obyvatel.

Okřešice

Malá obec ve středu zájmového území se sousedem obcí Číhalín. Její první zmínky pochází z roku 1556. Název je pravděpodobně od jména Okřeša, což znamená vzkřísiti. Obec spadala nejprve pod Červenou Lhotu, poté byla samostatná, od roku 1960 – 1993 patřila k Budíkovcům, poté Třebíči. Od roku 1993 samostatná. Ve vesnici je kaple sv. Antonína Paduánského.

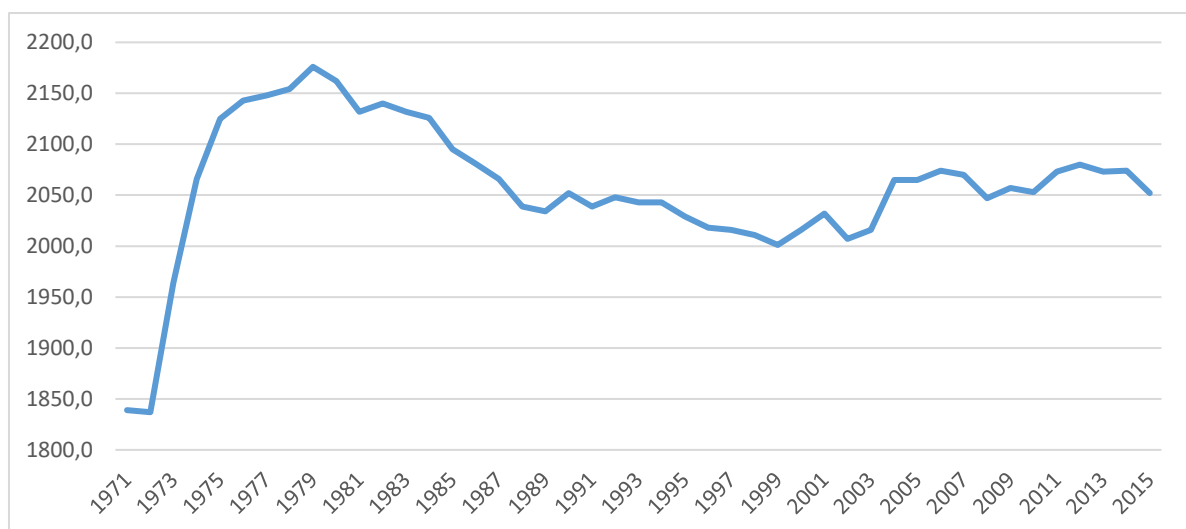

Obr. 36 Vývoj počtu obyvatel obce Okřešice v letech 1993–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Okřešice patří do kategorie 100-499 obyvatel. Od roku 1993 se osamostatnila od Třebíče, pod kterou dříve patřila. Okřešice mají vzestupnou tendenci růstu obyvatel. Jednou z mála výjimek je rok 1996, kdy došlo k největšímu úbytku, 6 obyvatel. Nejméně obyvatel měly v roce 1997 a to 135. Další rok dochází k nárůstu obyvatel o 25 obyvatel. Maximum dosahují v roce 2015 a to se 183 obyvateli.

Okříšky

Městys leží západněji v zájmovém území, sousedící s obcemi Příbyslavice, Petrovice, Hvězdoňovice, Pokojovice, Heraltice a Zašovice. První zmínka je z roku 1371. Původ názvu Okříšky není jasný, dřívější název se podobá Okřešicím, ale pravděpodobně se jmenuje od jména Oskora, rychlý. Z památek např. Kostel Jména Panny Marie a Okříšský zámek. Městys má partnerskou obec v Itálii. Z Okříšek pochází malíř Štěpán Mareš.

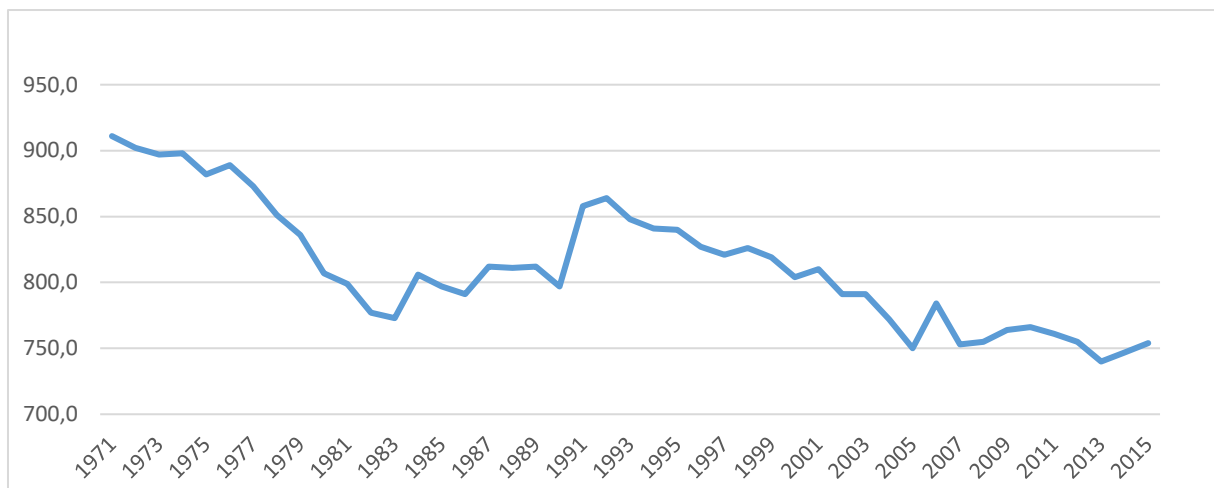

Obr. 37 Vývoj počtu obyvatel městyse Okříšky v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Okříšky patří do čtvrté kategorie obcí s 1000-4999 obyvateli. První dva roky byly s nejméně obyvateli. Absolutní minimum bylo v roce 1972, kdy Okříšky měly 1837 obyvatel. Následující roky dochází v obrovském nárůstu obyvatel, rok 1973 127 obyvatel a 1974 102. Poté počet obyvatel stále mírně roste a zastavuje se v roce 1979 na maximu 2176 obyvatel. Od té doby počet obyvatel klesá a klesá. Roky 1985-1988 patří k těm, kdy došlo k největšímu poklesu obyvatel a to dohromady o 87 obyvatel. Od roku 2003 se začíná počet obyvatel opět stoupat.

Opatov

Městys Opatov ležící v západní části zájmového území. Sousedící s obcemi Kněžice a Předín. První písemná zmínka z roku 1086. Památky kostel sv. Bartoloměje, kaple svaté Anny.

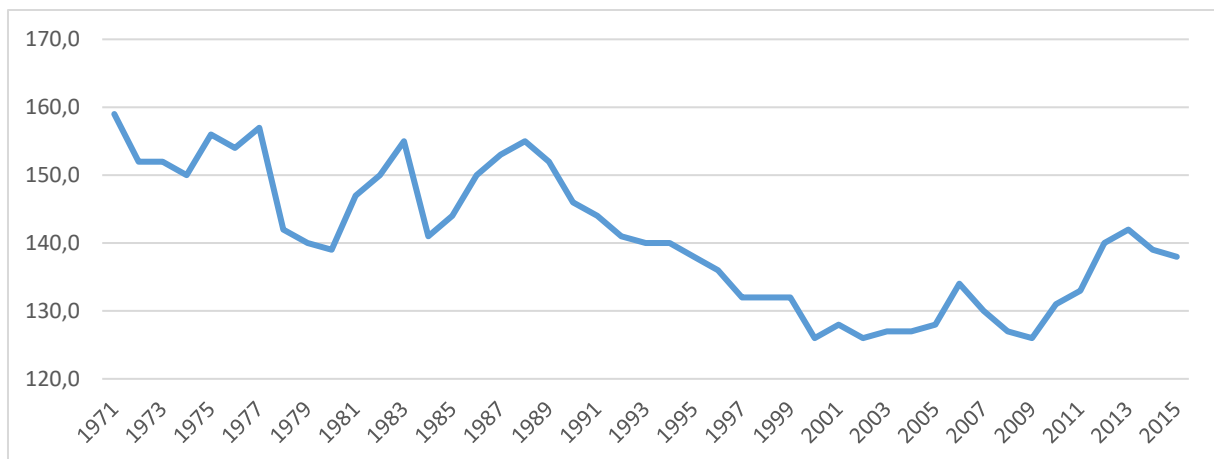

Obr. 38 Vývoj počtu obyvatel městyse Opatov v letech 1971 – 2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Opatov patří do třetí kategorie s 500-999 obyvateli. Nejvíce obyvatel ve sledovaném území má hned v roce 1971, 911. Během let 1977-1982 dochází k poklesu obyvatel o 112. Největší jednorocní nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 1991, kdy jich přibýlo 61. Od této doby, se počet obyvatel pomalu snižuje, minimum bylo 740.

Ostašov

Obec Ostašov leží v jižní části zájmového území. Sousedí s obcí Výčapy. Založen byl svobodným pánem Františkem Karlem Josefem z Ostešova v roce 1716.

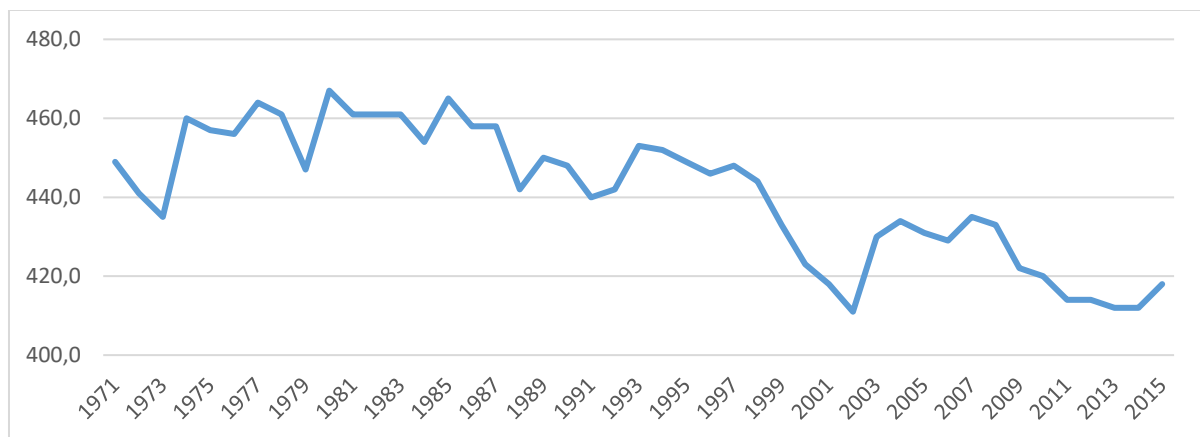
Obr. 39 Vývoj počtu obyvatel obce Ostašov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Ostašov patří do kategorie druhé 100-499 obyvatel. Největší počet obyvatel byl zaznamenán v roce 1971, 159. Poté začal klesat, největší jednorocní úbytky jsou 15 a 14

v letech 1978 a 1984. Naopak k nárůstu došlo v roce 1981, tehdy přibylo 8 obyvatel do obce Ostašov. Minima byla dosažena v roce 2000 a 2002, kdy bylo pouze 126 obyvatel.

Petrovice

Petrovice leží relativně ve středu zájmovému území, sousedí s obcemi Krahulov, Hvězdoňovice, Okříšky, Přibyslavice a Nová Ves. První zmínka o obci 1224. Památky jsou kaplička Panny Marie, boží muka. Z Petrovic pochází cyklista Pavel Padrnos.

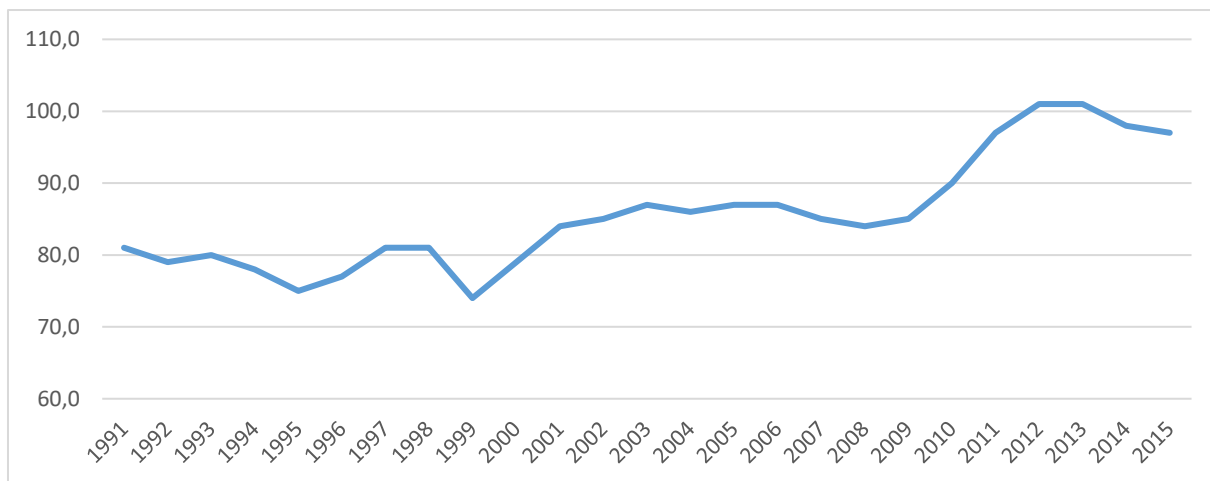

Obr. 40 Vývoj počtu obyvatel obce Petrovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Petrovice jsou v kategorii se 100-499 obyvateli. Na první pohled jsou patrné četné výkyvy. Nejvíce lidí ubylo v roce 1979 (20 obyvatel), 1988 (16). Naopak největší nárůst 1980, kdy Petrovice dosahují svého maxima 467 a zároveň přibylo i během jednoho roku nejvíce lidí, 20. Poté počet obyvatel klesá a to až na minimum v letech 2000 a 2002, 126 obyvatel.

Pokojovice

Obec, jehož dominantou jsou dva velké rybníky (Horní a Dolní) uprostřed vsi, leží ve středu zájmového území. Sousedí s obcemi Okříšky, Hvězdoňovice, Markvartice, Chlístov, Předín, Heraltice. První zmínka pochází z roku 1090. U obce se rozprostírá Farský les vrch Šibeník 578 m n. m.

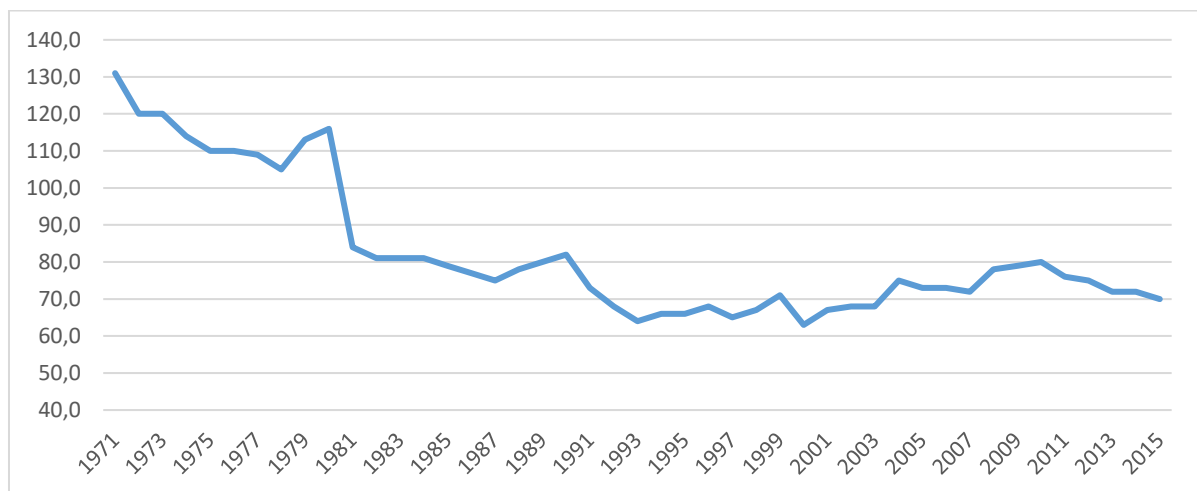

Obr. 41 Vývoj počtu obyvatel obce Pokojovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Pokojovice patří do první kategorie 0-99 obyvatel. Do roku 1990 patřila pod vedlejší Heraltice. Pokojovice mají na začátku sledovaného období nejméně obyvatel, jejich minimum je rok 1995 a 75 obyvatel. Poté počet pozvolna stoupá až k maximu z roku 2012 a 2013, 101 obyvatel. Největší nárůst byl v roce 2011 a úbytek obyvatel 1999, obojí 7 obyvatel.

Překov

Obec leží severovýchodně zájmového území. Sousedí s obcemi Hroznatín, Rudíkov a Trnava. První zmínka je v roce 1360. Památky jsou Kaplička rustikálních forem a boží muka. Tako víska leží v přírodním parku Třebíčsko.

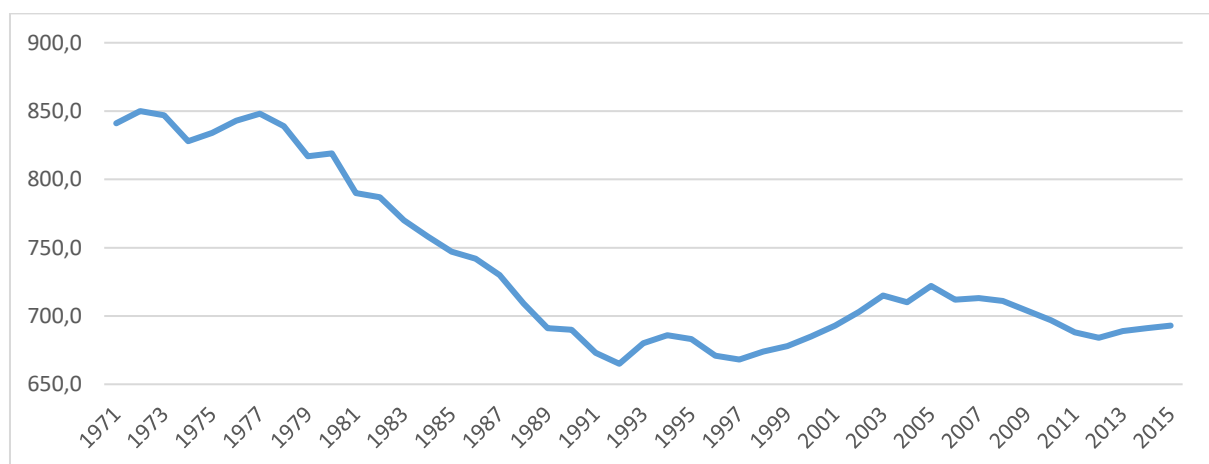

Obr. 42 Vývoj počtu obyvatel obce Překov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Přeckov patří do kategorie 0-99 obyvatel. Nejvíce obyvatel bylo v Přeckově v roce 1971 a to 131. Jednorocní největší nárůst byl v roce 1979 a to 8 obyvatel. Poté dochází z velkého úbytku, kdy v roce 1981 pokles počet obyvatel o 32. Minimum v Přeckově bylo v roce 2000 a to 63 obyvatel. Následně začalo obyvatelstvo trošku růst, ale ne nijak dramaticky. V posledním sledovaném roku má obec 70.

Předín

Tato obec se nachází v západní části zájmového území a sousedí s obcemi Opatov, Kněžice, Heraldice, Pokojovice, Chlístov a Štěměchy. První doložené zmínky jsou z roku 1353. V obci jsou památky zvonice na Horách, litinový kříž u kostela a kostel svatého Václava, boží muka nad obcí a socha Jana Nepomuckého nalezneme zde i muzeum, kde je především expozice knoflíkářství.

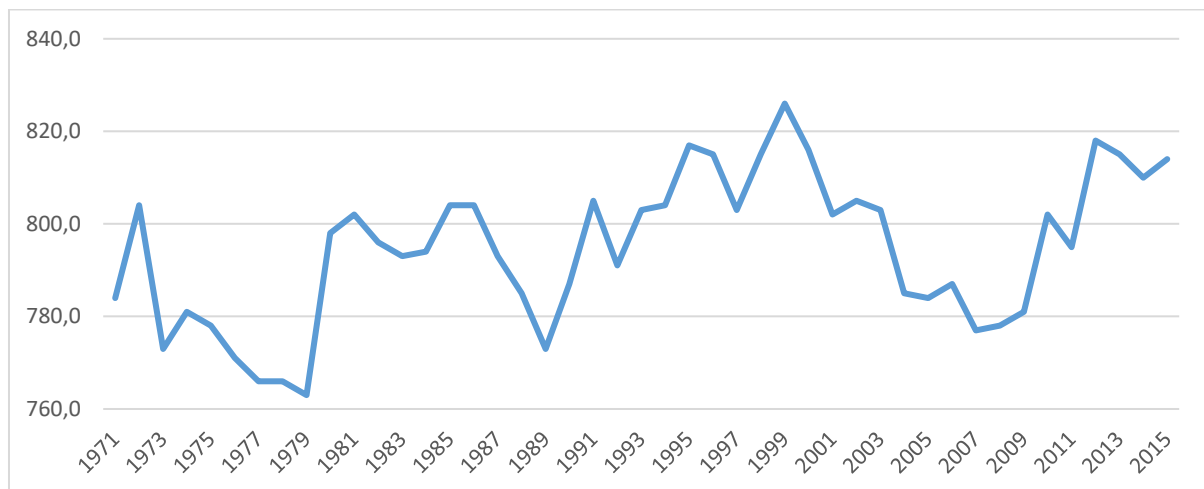
Obr. 43 Vývoj počtu obyvatel obce Předín v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Předín patří do kategorie s 500-999 obyvateli. Nejvíce občanů měl Předín v roce 1972 se 850 obyvateli. Následně jejich počet klesá. K největším poklesům dochází v roce 1981, kdy Předínu ubylo 29 obyvatel. V letech 1987-1989 se snížil počet dokonce o 51 obyvatel. Nejméně obyvatel bylo zaznamenáno 1992 a to 665. Rok poté byl největší roční nárůst a to 15 obyvatel. A pomalu se v Předíně začíná počet obyvatel zvyšovat.

Přibyslavice

Obec se nachází na severozápadně území, sousedí s obcemi Číchof, Červená Lhota, Číhalín, Nová Ves, Petrovice, Okříšky a Zašovice. První zmínka v roce 1224. Tato obec je známým poutním místem, jsou zde dva kostely, starší svaté Anny a mladší a mnohem větší Naro-

zení Panny Marie. Známa je i papírenským průmyslem, který je zde v různých formách od roku 1690.

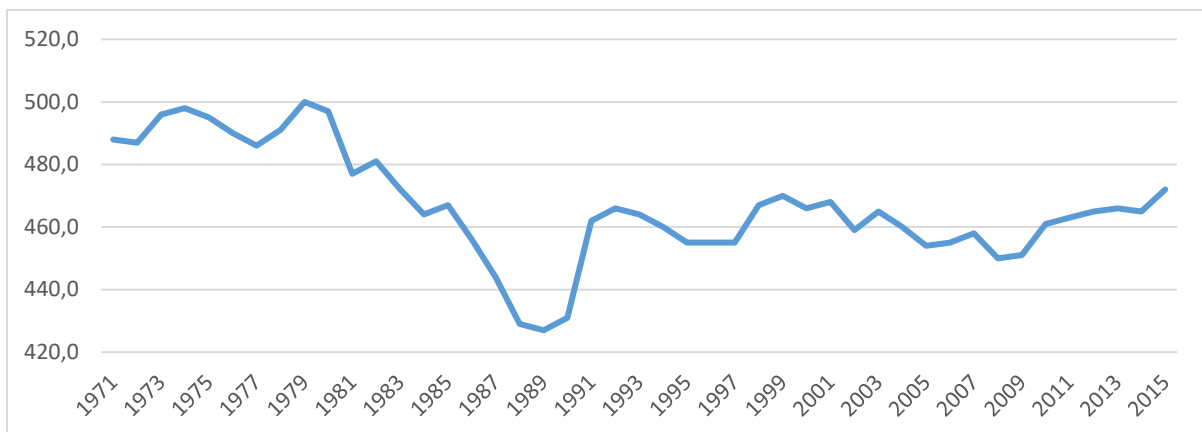
Obr. 44 Vývoj počtu obyvatel obce Přibyslavice v letech 1971–2015

(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Přibyslavice jsou obcí patřící do kategorie s 500-999 obyvateli. Ti jsou ve větších a menších výkyvech. V roce 1973 dochází k největšímu poklesu obyvatel a to 31. Ten končí rokem 1979, kdy Přibyslavice dosahují svého minima, kterým je 763 obyvatel. Rok poté 1980 dochází k nejvyššímu nárůstu obyvatel během jednoho roku a to 35 obyvatel. Následně počet obyvatel stoupá, krom pár výjimek, a roku 1999 dosahuje maximum 826. Poté počet obyvatel zase klesá, ale od roku 2007 Přibyslavicím obyvatele stoupají.

Pyšel

Obec ležící ve východním cípu zájmového území. Sousedící s obcí Kamenná. První písemné zmínky pochází z roku 1349. Do Pyšele patří i místní část Vaneč. Ze zajímavostí a památek např. barokní kostel sv. Barbory, kaple Panny Marie, dále pak Tvrz Pyšel ze 14. století nebo Vanečský mlýn stojící nad řekou Oslavou ze 14. století.

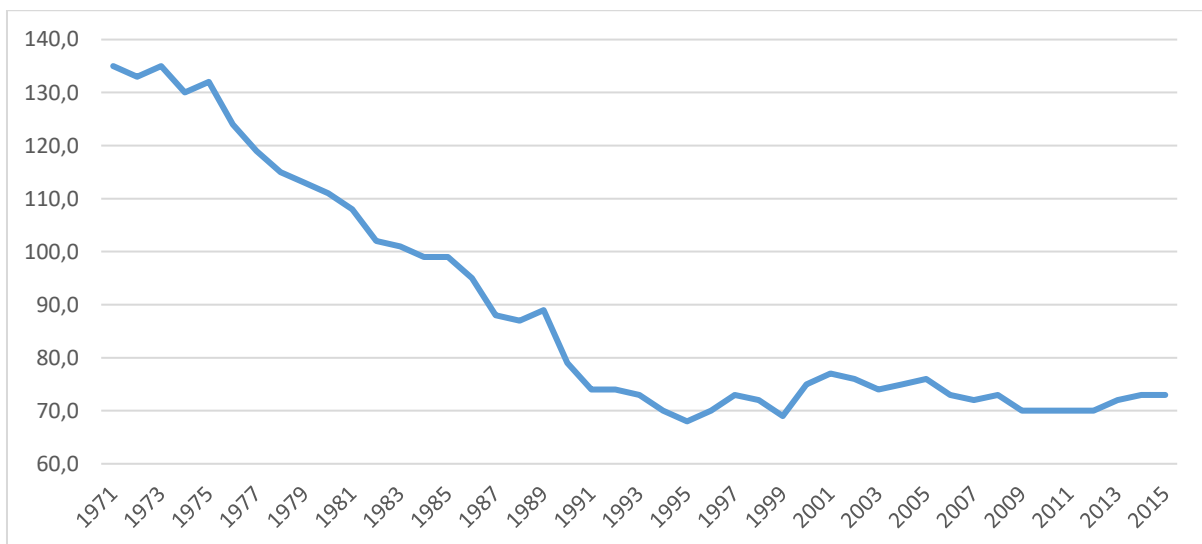

Obr. 45 Vývoj počtu obyvatel obce Pyšel v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Pyšel je obcí s obyvateli 100-499. Nejvíce obyvatel bylo 500 v roce 1979. V roce 1981 dochází k poklesu 20 obyvatel a během roků 1986-1988 byl pokles 38. Minimum Pyšele bylo v roce 1989 a to 427 a poté nárůst 1991 o 31 obyvatel. Pyšel se od té doby relativně těší přírůstku obyvatel.

Radonín

Tato obec se rozprostírá na severozápadě zájmového území. Sousední obce jsou Číchov, Zašovice a Kněžice. Malá obec, jejíž první zmínky pochází z roku 1224, obklopená hlubokými lesy, ve vsi je kaplička z roku 1871.

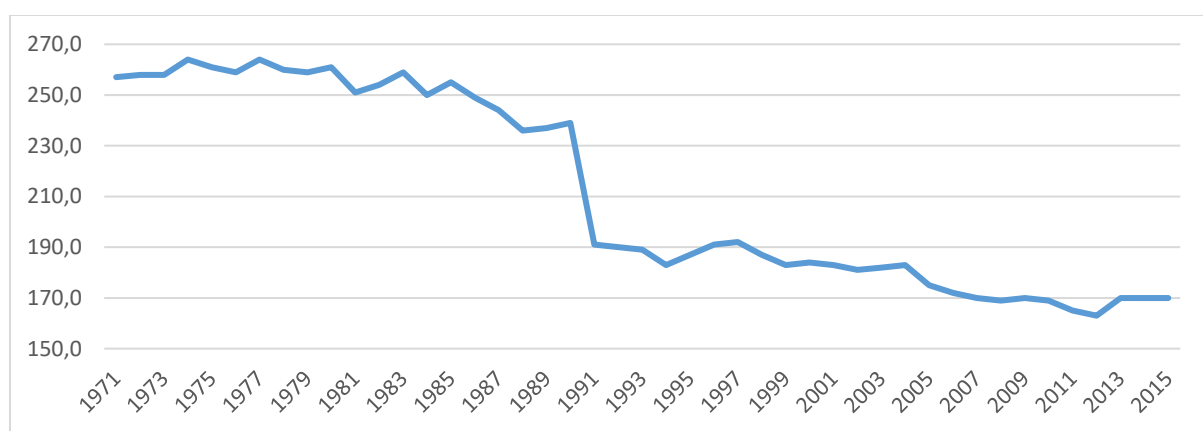

Obr. 46 Vývoj počtu obyvatel obce Radonín v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Radonín patří do kategorie 0-99 obyvatel. Maxima Radonín dosáhla hned dvakrát a to v roce 1971 a 1973 s 135 obyvateli. Od té doby se Radonín pomalu vylidňuje, nejvíce jich ubylo za jeden rok v roce 1990 o 10 obyvatel. Minimum Radonína bylo v roce 1995 68 obyvatel. Největší nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 2000, kdy se jejich počet zvýšil o 6. Ale v podstatě se počet obyvatel v Radoníně pohybuje okolo 70.

Radošov

Tato obec leží v severní části zájmového území. Sousedí s obcemi Svatoslav, Kouty, Chlum a Horní Smrčné. První zmínky jsou z roku 1365. Kousek od vesnice je rybník Vávrovec a na návsi pomník padlých ve světových válkách.

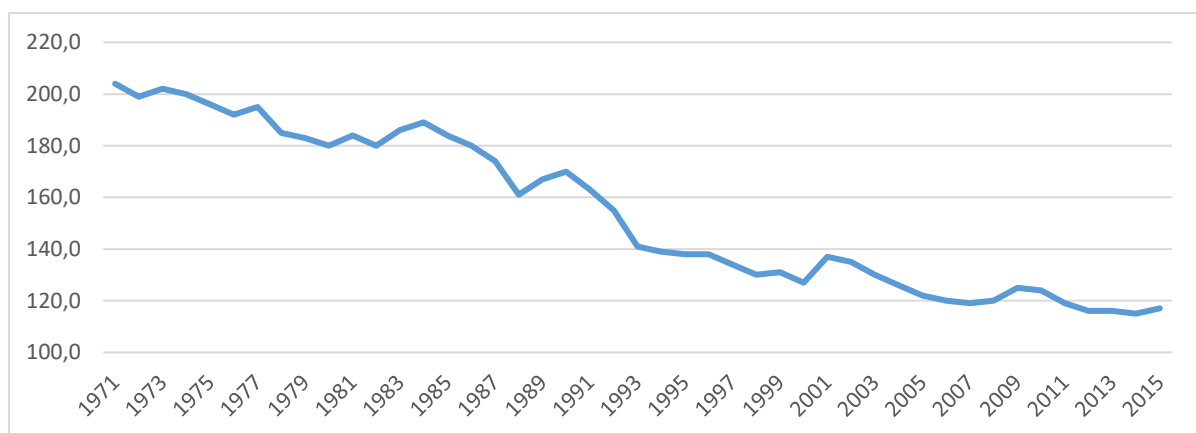

Obr. 47 Vývoj počtu obyvatel obce Radošov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Radošov patří k obcím, které jsou v kategorii 100-499 obyvateli. Nejvíce obyvatel bylo v roce 974 a 1977 a to 264. K největšímu poklesu obyvatel dochází v roce 1991, kdy rok před tím opustilo Radošov Horní Smrčné. Minimum bylo v roce 2012, kdy měl Radošov 163 obyvatel. Rok poté zaznamenal největší nárůst obyvatel a to o 7.

Rohy

Obec ležící v severovýchodní části zájmového území, se sousedními obcemi Studnice a Hodov. Své jméno dostala podle toho, že nejprve zde stály čtyři domy postaveny do čtvercového tvaru a čtverec má rohy, a proto ves začali tak označovat. První zmínky z roku 1377. Památka v obci je kaple zasvěcená Nejsvětějšímu Srdci Páně.

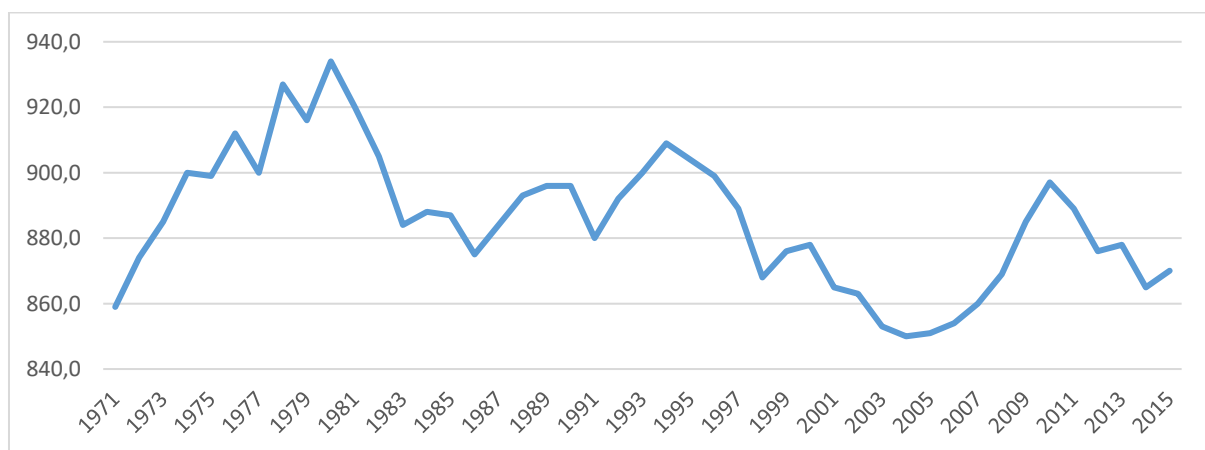

Obr. 48 Vývoj počtu obyvatel obce Rohy v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obce Rohy jsou v kategorii se 100-499 obyvateli. Tato obec se postupně vylidňuje. Nejvíce obyvatel měly Rohy v prvním roce sledovaného období a to 204. V roce 2001 byl největší nárůst obyvatel o 10. Naopak během jednoho roku došlo k největšímu snížení v letech 1993, 1988 a 197, kterými bylo 14, 13 a 10 obyvatel. Minimum bylo v Rohách 115 obyvatel.

Rokytnice nad Rokytnou

Městys, která leží v jihozápadním koutu zájmového území sousedící s obcemi Stařeč, Mastník, Kojetice, Čáslavice, Římov, Štěměchy, Chlístov a Markvartice. K městysy patří místní část Veverka. První zmínky pochází z roku 1190. Jméno má pravděpodobně podle potoka Rokytné. Památky je kostel sv. Jana Křtitele s farou a schodištěm vedoucím ke kostelu.

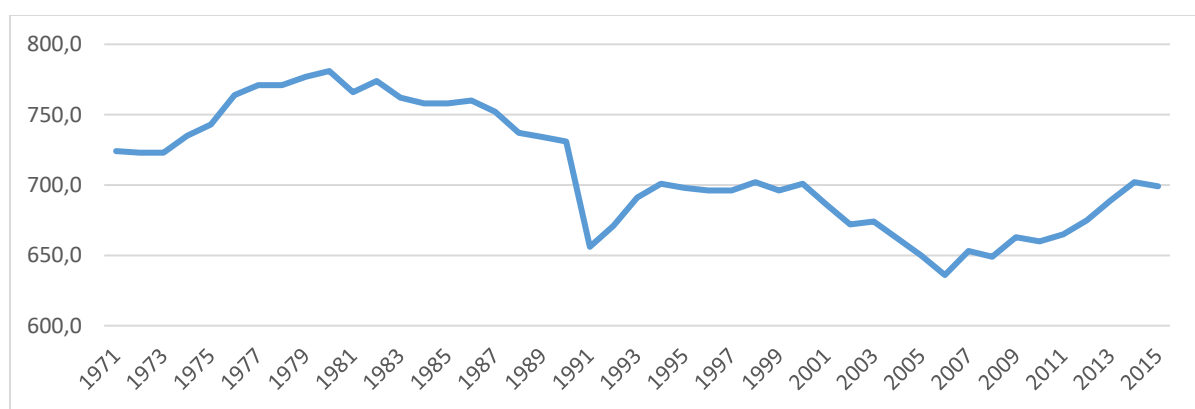
Obr. 49 Vývoj počtu obyvatel obce Rokytnice nad Rokytnou v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Rokytnice nad Rokytnou patří do kategorie 500-999 obyvatel. Nejprve počet obyvatel roste, během prvních tří roků ve sledovaném období vzrostl o 41 a v roce 1978 stoupl o 27

obyvatel. V Rokytnici nad Rokytnou bylo nejvíce obyvatel v roce 1980 a to 934. Mezi roky 1981-1983 ubylo 50 obyvatel a v součtu let 1997, 1998 31 obyvatel. Minimum je v roce 2004 se 850 obyvateli. Poté jejich počet stoupá a zatím se zastavil na 870 obyvatelích.

Rudíkov

Obec Rudíkov leží v severovýchodní části zájmového území v krajině Přírodního parku Třebíčsko. Se sousedními obcemi Hodov, Nárameč, Trnava, Překov a Hrozatín. První zmínka z roku 1234. Název obce je podle stříbrné rudy, která se zde údajně těžila. Jednou z památek je kostel sv. Petra a Pavla a státní chráněná památka boží muka ve francouzském stylu.

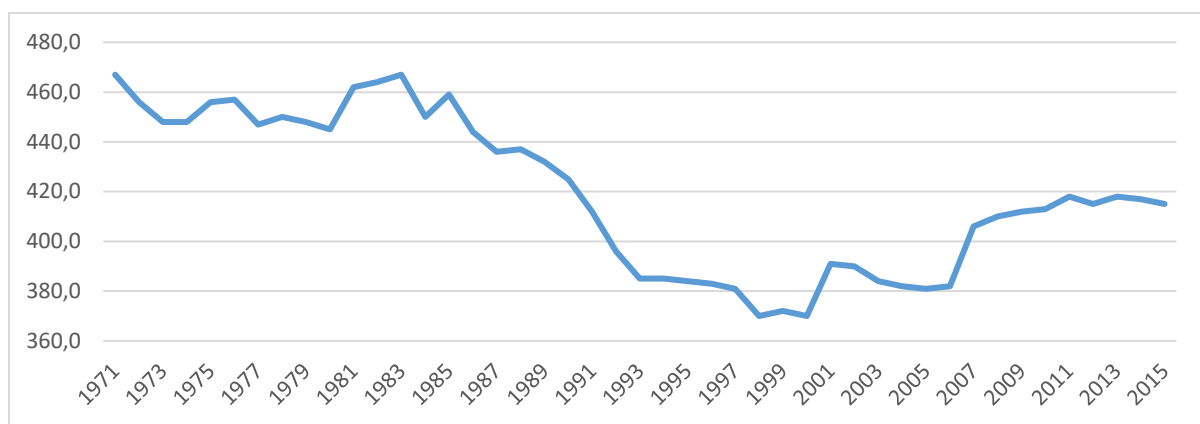

Obr. 50 Vývoj počtu obyvatel obce Rudíkov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Rudíkov patří do kategorie obcí s 500-999 obyvateli. Od začátku sledovaného období dochází k růstu obyvatel, ten největší byl v roce 1976 a to o 21 obyvatel. Roku 1980 dosáhl Rudíkov svého maxima, 781 obyvatel. V roce 1991 přišel největší úbytek obyvatel, přesněji 75, ale bylo to především proto, že se odtrhnul Hrozatín. Následně se počet obyvatel zvýšil, během let 1992-1994 o 45. Poté dochází opět k úbytku obyvatel a minimum bylo dosaženo v roce 2006 a bylo jich 636. Populace Rudíkova se ale začíná znovu zvedat a v posledním sledovaném roce se pohybuje počet obyvatel na 699.

Římov

Leží na jihozápadě zájmového území. Sousedí s obcemi Rokytnice nad Rokytnou, Čáslavice, Štěměchy a Chlístov. První zmínky o obci pochází z roku 1257. Jméno z latinského Peregrinus (přespólní) je odvozeno Pelhřím z něj zkratka Řím či Hřím. Památky jsou kaplička, sochy sv. Floriána a sv. Jana Nepomuckého, pomník padlým ze světových válek.

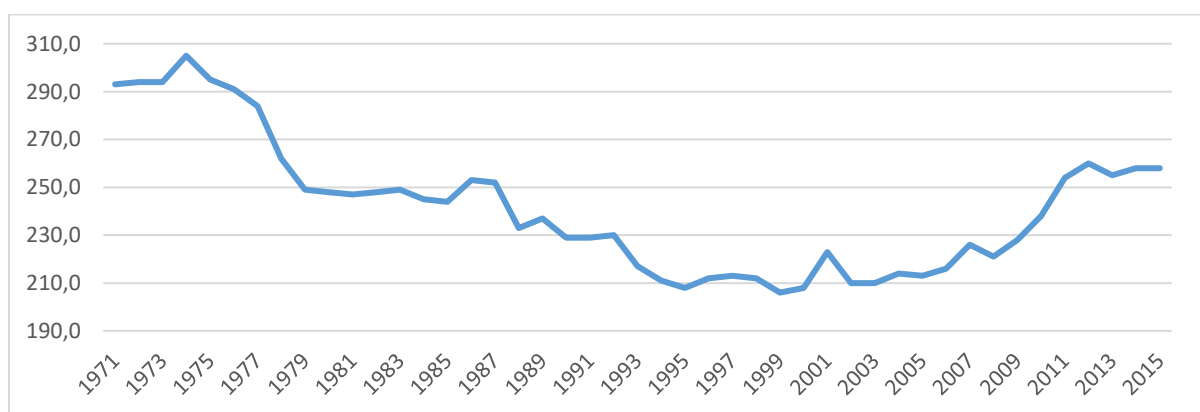

Obr. 51 Vývoj počtu obyvatel obce Římov v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Římov patří do kategorie 100-499 obyvatel v obci. Obec Římov své maximum dosáhlo dvakrát. Poprvé v roce 1971 a podruhé 1983, kdy bylo dosaženo 467 obyvatel. Poté začíná populace klesat, roku 1984 bylo o 17 obyvatel méně a mezi lety 1991-1993 dokonce o 40 obyvatel. Minima přinesl rok 1998 a 2000 s 370 obyvateli. Následně se začíná populace Říмова znovu zvedat, nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2007 a to 24 obyvatel.

Slavičky

Obec ležící na jihu zájmového území. Sousedí s obcemi Vladislav, Dolní Vilémovice a Kožichovice. Místní části Slavičky, Okrašovice, Pozďátky a Dobrá Voda. První zmínky z roku 1101. Památky Smírčí kámen, kostelík sv. Benedikta.

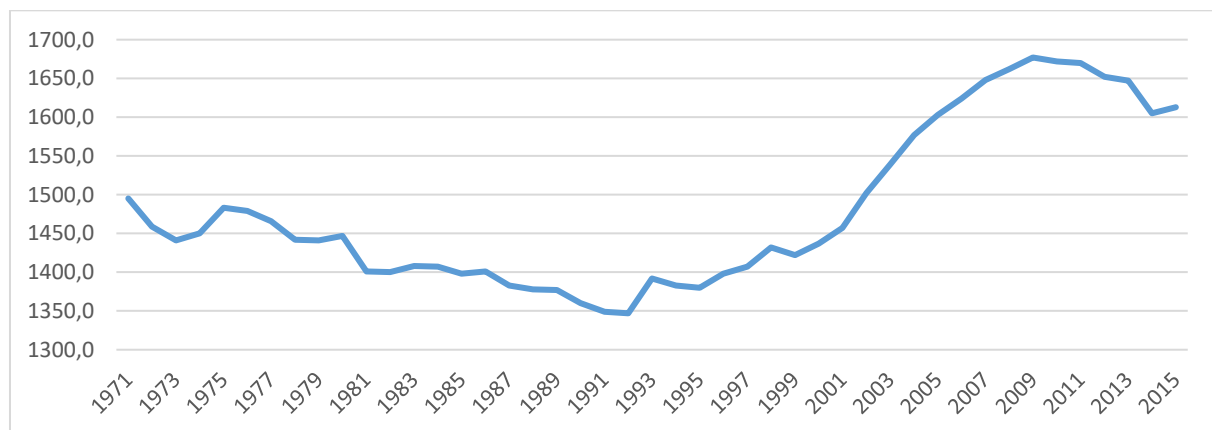
Obr. 52 Vývoj počtu obyvatel obce Slavičky v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Patří k obcím, co mají 100-499 obyvatel. Slavičky mají nejvíce obyvatel ve sledovaném území, kdy maximum bylo v roce 1974 a to 305. Poté nastává velký pokles, kdy během let

1978 a 1979 ubylo 35 obyvatel. Minimum měly Slavičky v roce 1999 a to 206 obyvatel. Posléze začíná populace přibývat během roku 2001 15 lidí a v letech 2010 a 2011 26.

Stařeč

Tento městys se nachází ve středu zájmového území, má část Kracovice a sousedí s obcemi Mastník, Rokytnice nad Rokytnou, Markvartice, Čechočovice a Krahulov. Zmínka o Starči v roce 1259. Významnou památkou je kostel svatého Jakuba Staršího.

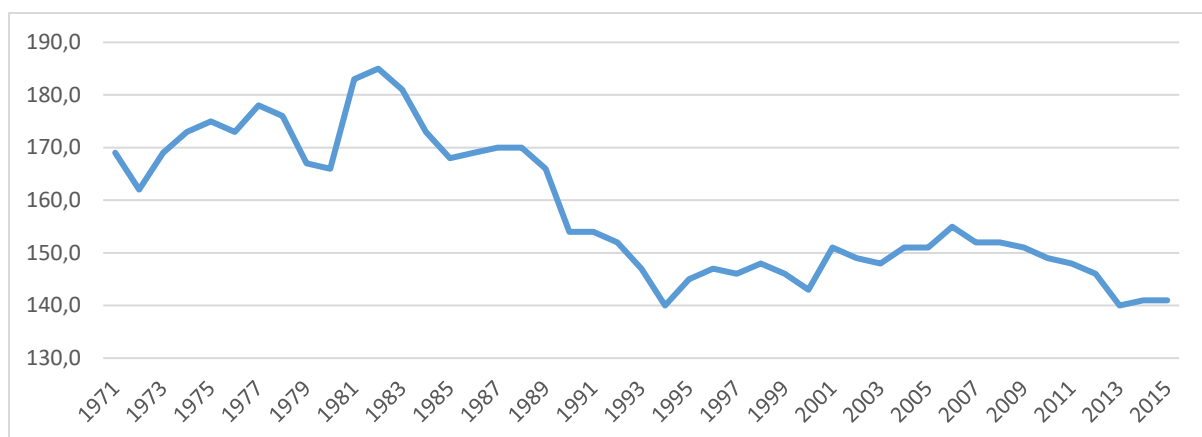

Obr. 53 Vývoj počtu obyvatel městyse Stařeč v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Stařeč patří do kategorie 1000-4999 obyvatel. Počet obyvatel od začátku sledovaného období klesá, nejvíce v roce 1981 a to 46 obyvatel. A trvalo to až do roku 1992, kdy nastává minimum a to 1347. Následně dochází k nárůstu a to nejvíce v roce 1993 a 2002 o 45 obyvatel. Roku 2009 nastává populační maximum 1677 a od té doby populace lehce klesá až k roku 2015 a počtu obyvatel 1613.

Studnice

Leží na východě zájmového území, sousedí s obcemi Rohy a Kamenná. Samostatnost ztratily v roce 1980, kdy patřily k Budišovu. Znovu ji nabyly v roce 1990. Zajímavost je Přírodní park Třebíčsko. Jméno odvozeno od staroslovanského slova studeň (studený, studně, studit).

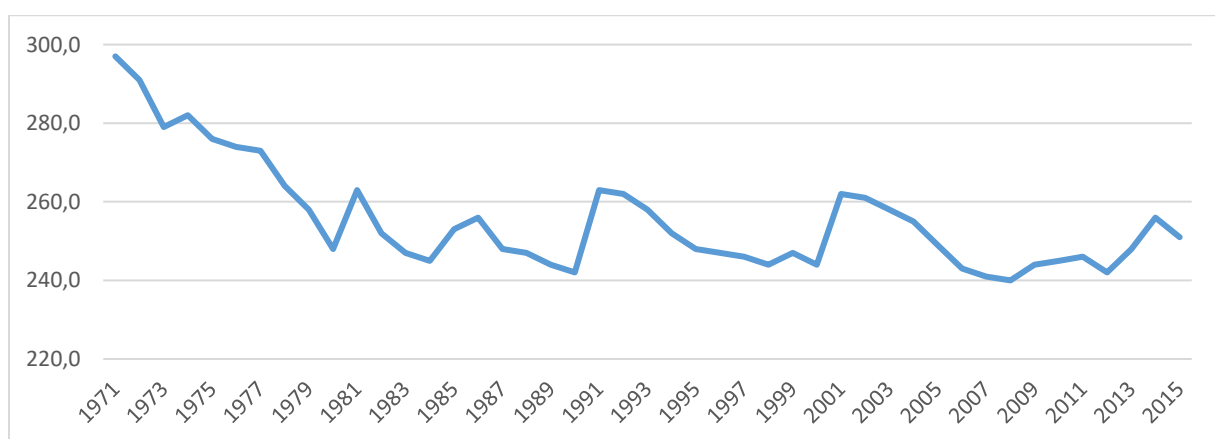

Obr. 54 Vývoj počtu obyvatel obce Studnice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Studnice patří k obcím, které jsou zařazeny do kategorie se 100-499 obyvateli. Počet obyvatel od roku 1972 stoupá, v roce 1981 byl nárůst obyvatel o 17. Maximum bylo dosaženo v roce 1982 a to 185. Následně populace klesá, nejvíce v roce 1990, kdy ubylo 12 obyvatel. Minima byla dosažena v roce 1994 a 2013, kdy bylo ve Studnicích 140 občanů.

Svatoslav

Obec ležící v severní části zájmového území se sousedy Hroznatín, Benetice, Čechtín, Kouty a Radošov. První zmínky v roce 1290. Zajímavosti jsou vrchol Smrček 674 m n. m. a kaple sv. Benedikta.

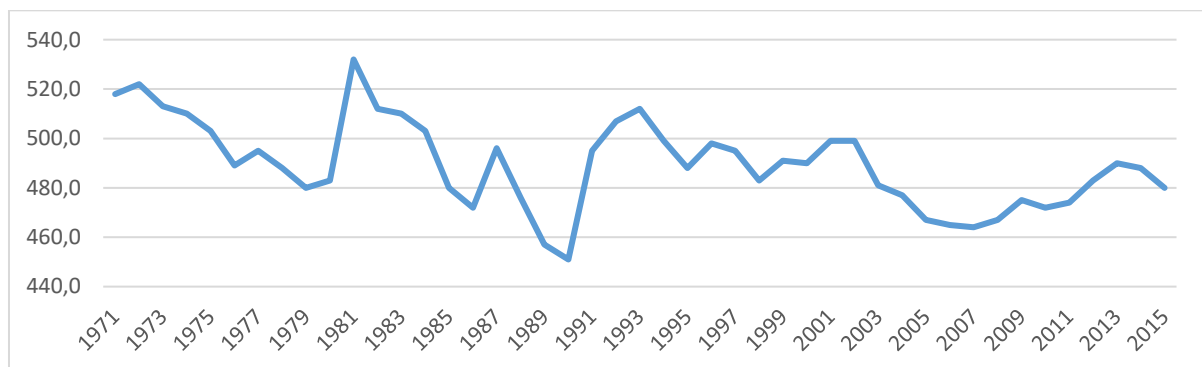
Obr. 55 Vývoj počtu obyvatel obce Svatoslav v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Svatoslav patří do kategorie 100-499 obyvatel. Největší počet obyvatel ve Svatoslavi bylo v roce 1971 se 297 obyvateli. Poté postupně obyvatel ubývá, během jednoho roku nejvíce ubylo obyvatel 1973 a to 12. Dochází k ročním nárůstům, které se pak hned další rok dosta-

nou do mínusu. Mezi takové nárůsty paří roky 1991, 2001 a 1981 s obyvateli 21, 18 a 15. Minimum bylo zaznamenáno v roce 2008 a to 240.

Šebkovice

Je to nejnižnější obec zájmového území, jeho sousedé jsou obce Loukovice, Čáslavice, Kojetice a Horní Újezd. První zmínka se datuje v roce 1349. Její název se odvozuje od Štěpána. Obec Patří do CHKO Hájký a ve vsi mají kostel sv. Máří Magdalény.

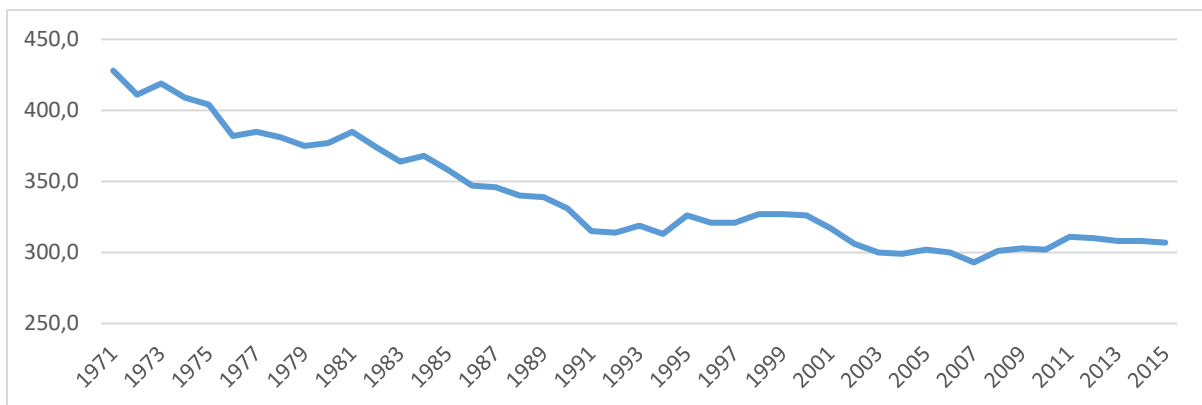

Obr. 56 Vývoj počtu obyvatel obce Šebkovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Šebkovice patří do skupiny obcí s obyvateli 100-499. V prvních letech sledovaného období se snižuje populace, zvrát ale nastává roku 1981, kdy dochází k maximu 532 a k ročnímu nárůstu 49 obyvateli. Poté je opět úbytek obyvatel roku 1985 23. Minimum obyvatel v Šebkovicích bylo zatím v roce 2007 a to 464.

Štěměchy

Obec ležící v jihozápadní části zájmového území a patří k ní osada Dašov. Sousední obce jsou Předín, Chlístov, Rokytnice nad Rokytinou a Římov. Jejich první písemná zmínka pochází z roku 1279. Památky především zvonička sv. Jana Nepomuckého, 2 historické mlýny v Dašově, zbytky tvrze a nejvyšší kopec regionu Mařenka 711 m n. m.

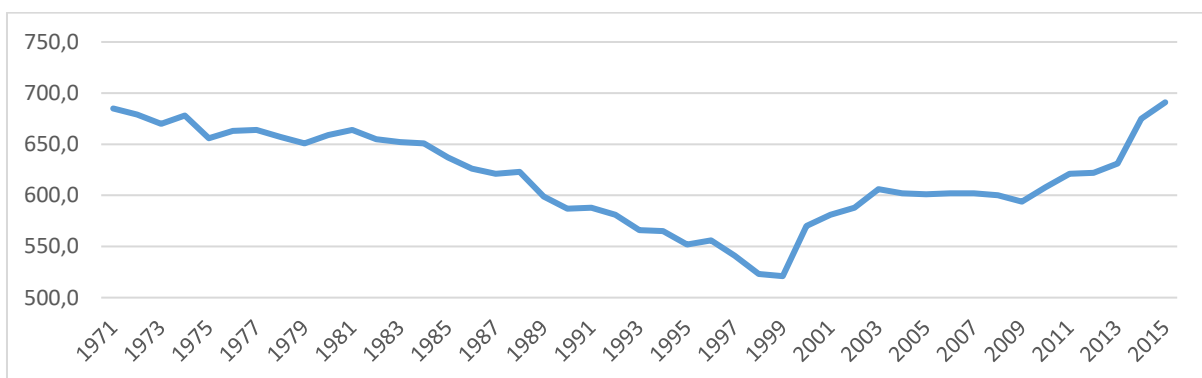

Obr. 57 Vývoj počtu obyvatel obce Štěměchy v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Štěměchy patří k těm, které jsou ve skupině se 100-499 obyvateli. Hned v prvním roce sledovaného období nastává maximum obyvatel Štěměch a to 428. Poté až na pár výjimek počet obyvatel klesá. Největší jednorocní poklesy jsou v roce 1976, 1972 a 1991, které představují 22, 17 a 16 obyvatel. Rok 1995 znamenal nejvyšší nárůst obyvatel a to o 13. Následně populace opět klesá a minimum nastává v roce 2004, kdy počet obyvatel Šebkovic se zastavil na 299. Od té doby počet obyvatel trochu stoupá.

Trnava

Tato obec leží severovýchodní části zájmového území se sousedními obcemi Překov, Rudíkov, Nárameč a Vladislav. První písemná zmínka je z roku 1101. Kousek od Trnavy se nachází přírodní památka Kobylínek, kde roste koniklec velkokvětý. Kostel sv. Petra a Pavla.

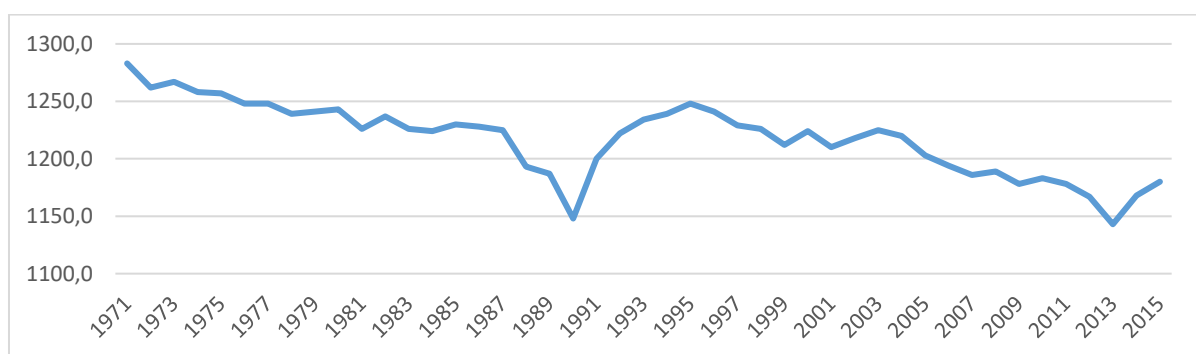
Obr. 58 Vývoj počtu obyvatel obce Trnava v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Trnava patří do skupiny obyvatel se 100-499 obyvateli. Její populace klesá až do roku 1999, kdy dosahuje minima 299 obyvatel a poté postupně zas stoupá do maxima v roce

2015 se 691 obyvateli. Největší jednorocní nárůst bylo v roce 2000 a to 49 a pokles 1989 24 obyvatel.

Vladislav

Městys Vladislav leží na východe zájmového území, susedící s obcemi Trnava, Nárameč, Dolní Vilémovice, Slavičky a Kožichovice. Vladislav byla vystavěna na vypálené osadě Brod, o které se píše v roce 1104. Současná Vladislav byla na mapě uvedena až v roce 1665. Kostel Nejsvětější Trojice.

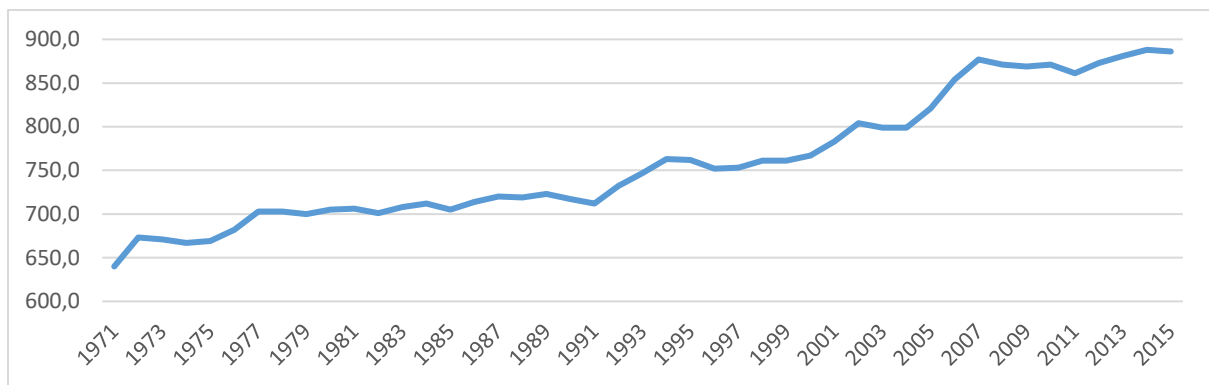

Obr. 59 Vývoj počtu obyvatel městyse Vladislav v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Vladislav patří do kategorie obcí s 1000-4999 obyvateli. Vladislav dosáhla svého maxima hned v roce 1971 se 1283 obyvateli. Poté klesá populace až do roku 1990 od té doby opět populace stoupá až do roku 1995, následně klesá a dostává se na minimum v roce 2013 se 1143 obyvateli. V roce došlo k odluce obce Číměř. Největší pokles obyvatel byl ve Vladislavi v roce 1990 a 1988, kdy ubylo 39 a 32 občanů. Naopak nárůst byl zaznamenán v roce 1991 a to 52 obyvatel

Výčapy

Tato obec se rozprostírá na jihu zájmového území a, patří k ní místní část Štěpánovice, s vedlejšími obcemi Ostašov a Horní Újezd. První zmínka pochází z roku 1110. Původně se jmenovaly Mičap, ale postupem času se změnil na Výčapy. Socha sv. Floriána, Výčapské kříže, podzemní chodby a sídlil zde lid popelnicových polí.

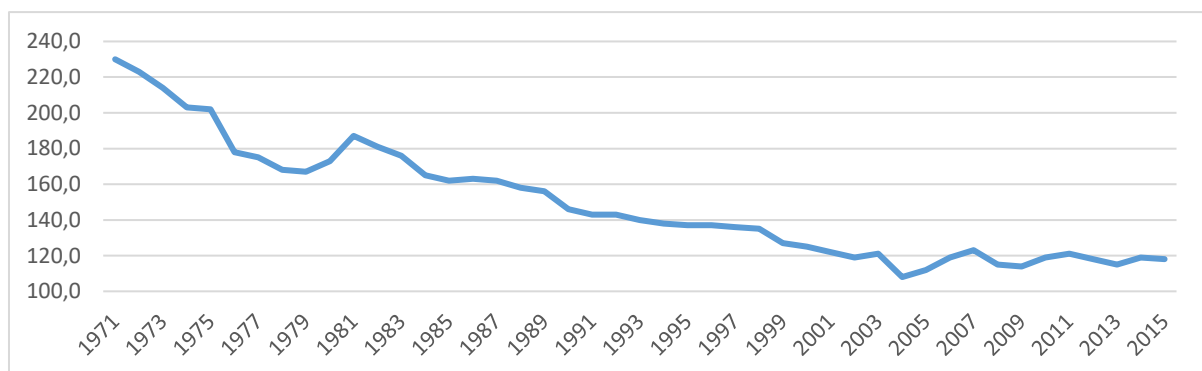

Obr. 60 Vývoj počtu obyvatel obce Výčapy v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Výčapy patří k obcím, které jsou v kategorii 500-999 obyvateli. Jako jedna z mála uvedených obcí má populace vzestupnou tendenci. Minimum obyvatel bylo zaznamenáno v roce 1971 a to 640 a maximum v roce 2014 888. Největší nárůst obyvatel byl v letech 1972 a 2006 o 33 občanů. Naopak jeden z mála poklesů byly v roce 1996 a 2011 a to 10 obyvatel.

Zašovice

Obec ležící na západě zájmového území sousedící s obcemi Číchov, Přibyslavice, Okříšky, Heraltice, Kněžice a Radonín. První zmínky pochází z roku 1224. K Zašovicím patří Nová Brtnice. Ve vsi je kaple Panny Marie Karmelské a nad ní se tyčí Salátův kopec 66 m n. m.

Obr. 61 Vývoj počtu obyvatel obce Zašovice v letech 1971–2015
(zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Obec Zašovice patří do kategorie se 100-499 obyvatel. Nejvíce obyvatel bylo v roce 1971 a to 230. Poté dochází k poklesu obyvatel nejvíce v letech 1976 a 2004, které byly o 24 a 13 obyvatel. Zašovice svého minima dosahují v roce 2004, kdy měly 108 obyvatel. Následně se populace pomalu zvedá.

8 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Tab. 7 Přehled respondentů ze zájmového území

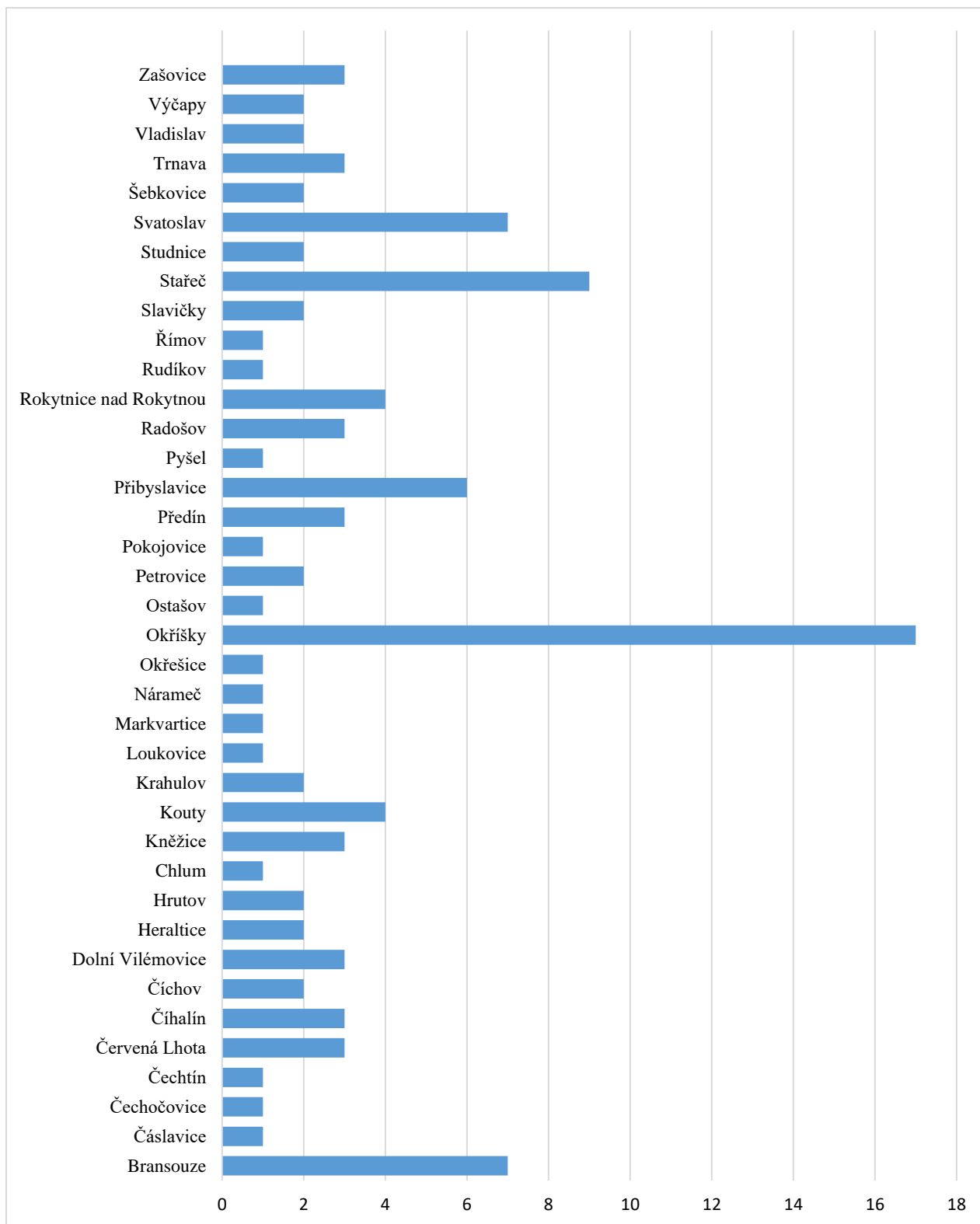
	zájmové území	%	účastníci dotazníkového šetření	%
muži	2 079	20,8	40	1,9
ženy	1 862	18,6	71	3,8
celkem	3 941	39,4	111	2,8

(zdroj: ČSÚ, dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Podle sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bylo v zájmovém území 3 941 mladých lidí ve věku 15-29. Z nich bylo 2 079 mužů a 1 862 žen. Celkově na dotazník odpovědělo 2,8 % mladých lidí ze zájmového území. Dotazování probíhalo prostřednictvím sdílené platformy na Google a také ve vytištěné podobě na střední Hotelové škole v Třebíči. Na dotazníku se podílelo 111 osob z 38 obcí ve věku 15-29 let.

8.1 Bydliště

První otázka se týkala obce, ze které dotazovaní pocházejí, respektive, kde mají trvalý pobyt. Většina dotazujících byla z Okříšek téměř 19 %. Druhá nejvíce zastoupená obec je Stařeč s 10 % a na pomyslné bronzové příčce se umístily dvě obce Bransouze a Svatoslav s necelými 8 %.

Obr. 62 Rozdělení respondentů dle místa bydliště
(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

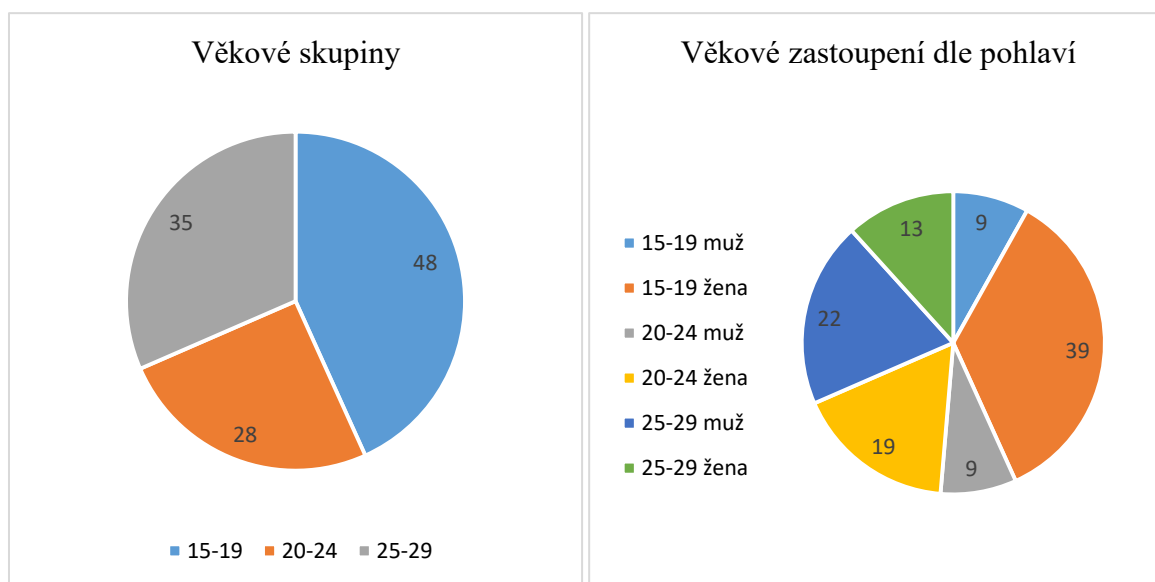
8.2 Věkové kategorie a pohlaví

Druhá otázka se týkala pohlaví respondentů. Dotazník vyplnilo 40 mužů, což představuje 36 % a 71 žen, které tvoří 64 % z celkového počtu dotazovaných.

Tab. 8 Přehled respondentů dle pohlaví

pohlaví	Podíl (%)
muž	36
žena	64

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Obr. 63 Věkové kategorie a pohlaví

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Grafy uvedené výše ukazují věkové zastoupení dotazovaných a jejich rozdělení na pohlaví. Nejvíce lidí na dotazník odpovědělo ve věkové kategorii 15-19 let, přesněji 48 respondentů. Nejméně zastoupena je kategorie 20-24 let s 28 respondenty. V kategorii 25-29 let vyplnilo dotazník 35 obyvatel. Počet respondentů podle věku a pohlaví tak bylo nejvíce v kategorii 15-19 let a 39 žen. V druhém pořadí nejvíce odpovídali muži ve věku 24-29 a to 22. 19 žen v letech 20-24 představuje třetí nejčetnější věkovou kategorii. Nejméně respondentů odpovídalo ve věku 15-19 a 20-24 a bylo jich u obou 9.

8.3 Sociální stav a nejvyšší ukončené vzdělání respondentů

Tab. 9 Přehled respondentů dle pohlaví

sociální stav	na mateřské	nezaměstnaný/á	zaměstnanec	student SŠ	student VŠ
počet respondentů	6	2	37	47	19

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Na základě sociálního stavu je nejčtenější zastoupení lidí studujících střední školu a pracujících zaměstnanců, přesněji 47 a 37 respondentů, poté 19 studentů vysokých škol, 6 žen na mateřské a 2 nezaměstnaní.

8.4 Délka života v zájmovém území

Po prvních otázkách byly zjištěny základní informace a nyní se dochází na otázky k již samotnému tématu. Co se týká času, jak dlouhou dobu dotazovaní strávili v zájmovém území, byla drtivá většina odpovědí taková, kdy 89 % zde žije od narození. To představuje 99 odpovídajících. Poté 6 odpovídajících, kteří v zájmovém území žijí kratší část života, 4 delší část života a poslední dva nedávno, krátce. Pokud se tyto skupiny rozdělí na věkové kategorie, tak nejvíce odpovědí dostala kombinace od narození a 15-19 let. Nejvíce zastoupených lidí celkově tak jsou ti, kteří zde žijí od narození, je jim 15-19 let jsou to studenti střední školy a zástupkyně ženského pohlaví.

8.4.1 Přistěhovalí do zájmového regionu

Výzkum se zabýval i tím odkud se dotazovaní přistěhovali. Nejvíce lidí se přistěhovalo z blízké Třebíče. Poté už nenastala shoda v rámci stěhování se z jedné obce. Dotazovaní se do zájmového území přistěhovali z krajského města Jihlavy. A zbylí až na dvě výjimky, pochází z relativně vzdálenějších koutů. Nejvzdálenější místo bývalého pobytu bylo uvedeno jako Mikulov, poté Židlochovice a Brno.

Důvody k jejich přestěhování

Následně měli respondenti na výběr ze čtyř konkrétních důvodů (přistěhování se s rodiči, vztah, krajina, práce) a posledním, který byl zvolen jako libovolný/jiný. Tyto důvody byly označeny od 1 až do 5, přičemž 1 byl nejsilnější důvod a 5 nejslabší. Každý jeden důvod měl mít přiřazen právě jeden bod. Samozřejmě ne všichni to zodpověděli podle návodu a u

dvou případů byly použity některé body vícekrát. Jeden respondent odpověděl pouze slovně a uvedl jeden konkrétní faktor. Zajímavé je to, že ani jeden člověk neobodoval všech pět nabízených důvodů stejně.

Pokud se člověk zaměří na důvody, proč se dotázaní přistěhovali tak rodina, nebo přestěhování se s rodiči byl 8 z 12 dotazovaných na prvním místě. U třech byl tím největším důvodem, proč opustili své předešlé bydliště, vztah. Jeden respondent uvedl, že nejsilnějším faktorem byla krajina.

Druhým nejsilnějším důvodem byl vztah, a to konkrétně u 3 z 11 dotazovaných. Posledním důvodem obodovaný jedničkou byla krajina, příroda, která vyhrála u jednoho dotazovaného.

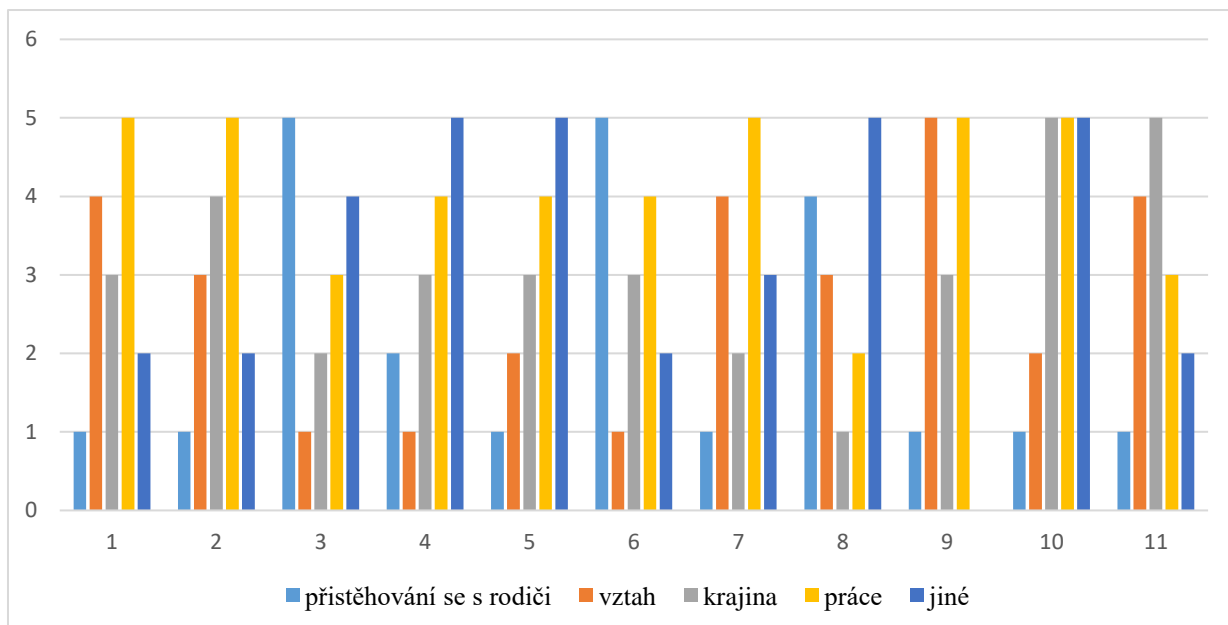
Druhým nejdůležitějším faktorem vyhrál důvod jiný (obodováno číslem 2), který rozvedli pouze 3 ze 4. Obecně se dá říci, že se to týká především vztahů a rodiny. Konkrétně uvedli důvody jako rozvod rodičů, větší blízkost ke svým přátelům a bydlení s manželem, poslední by prakticky mohlo spadat pod důvod vztah. Jinak z 11 lidí konkrétní důvod jiný uvedli 3 respondenti. Poté jsou stejně obodované důvody vztah a rodina, kterým dalo shodně 2 dotazovaných. A poslední dva po jednom uvedli rodinu a práci jako jejich druhý nejzásadnější důvod ke stěhování.

Průměrným důvodem (obodováno číslem 3) nejčastěji uvedeným je krajina, kterou vyplnilo 5 z 11. Dalším je vztah a práce, ve kterých se shodují u obou dva respondenti. Jeden člověk uvedl 3 body pro důvod jiný.

Za čtyři body nejvíce uvedlo respondentů vztah a práci shodně každý po třech dotazujících. Zbýlé důvody obdrželi po jednom respondentovi.

Posledním a nejméně důležitým důvodem, faktorem stěhovat se, bodovaným pěti body, vyšel důvod práce, 5 z 14. (U 5 bodů bylo použito o tři 5body více). 4 z 14 vyplnili důvod jiný, po 2 důvod rodina a krajina a pouze jednomu respondentovi přišel jako nejméně důležitý důvod vztah.

Po sečtení všech 11 respondentů vyplývá jasně největší faktor rodina, který již byl zmíněn výše. Poté shodně krajina/příroda s prací, předposlední důvod jiný a poslední podle četnosti stejně vyplněných faktorů je vztah.

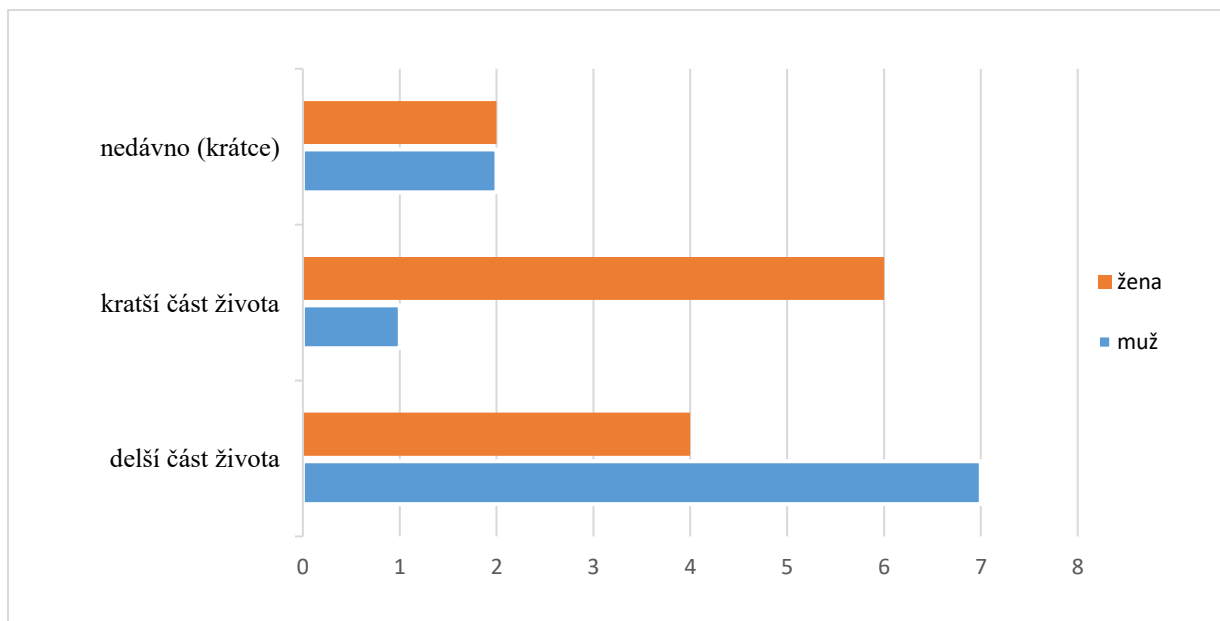

Obr. 64 Četnost obodovaných důvodů, proč respondenti opustili své bydliště

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

8.5 Délka života v obci

Otázkou číslo sedm byla specifikace přímo na obec, jak dlouho dotyčný žije v dané obci, kterou uvedl jako své současné bydliště. Téměř 20 % dotazovaných uvedlo, že se za svůj život přestěhovalo. Do zájmového území jak již bylo výše uvedeno, se přestěhovalo 12 respondentů a dalších 10 se stěhovalo v rámci zájmového území. Lidé, kteří se přistěhovali z území mimo zájmové území se už v rámci zájmového území dále, zatím nestěhovali. Zbývá většina, krom dvou výjimek, se stěhovala prakticky z jedné obce do té vedlejší a mluvíme o maximální vzdálenosti 5km. Zmíněné výjimky představují přesun 9km a 16km. Od narození žije v obci zájmového území 89 dotazovaných. 11 jich zde žije delší část života, 7 kratší část života a 4 nedávno (krátce). Pokud se na to podíváme s genderového hlediska, tak se stěhovalo 12 žen ku 10 mužům. Muži převažují v kategorii, kdy jich v obci žije víc jak delší část života jak žen. Naopak ženy mají převahu 6 ku 1 při žití v obci kratší část života. Respondenti, kteří se přistěhovali nedávno, před relativně krátkou dobou, jsou shodně po dvou mužích a ženách.

Obr. 65 Přestěhování muži a ženy podle doby pobtu

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

8.6 Život v zájmovém území do budoucna

66 % dotazovaných uvedlo, že by rádi zůstali v zájmovém území. Zbýlých 34 % má v plánu odtud odejít. V zájmovém území nechce zůstat 39 dotazovaných. Což představuje 24 % mužů a 76 % žen. Naopak lidí, kterých v něm chtějí zůstat v je 73, 42 % z nich jsou muži a 58 % ženy. Respondenti, co už ve svém životě měnili své bydliště, jsou s otázkou žití v zájmovém území celý život, rozdělení přesně 11 ku 11.

8.6.1 Lidé, co chtějí v zájmovém území zůstat

Důvody, které vedou respondenty k tomu, aby zůstali žít v zájmovém území, byly rozděleny na rodinu, práci, vyšší kvalitu života, preferenci života na vesnici a jiné. I zde měli respondenti očíslovat od 1 do 5, přičemž opět 1 je nejsilnější důvod a 5 je nejslabší. I v této bodovací otázce došlo k případům, kdy nebyla použita všechna čísla. Nebo nebyla užita vůbec a byl vybrán pouze jeden nebo dva důvody a zbytek byl bez obodování.

Nejsilnější důvod zůstat

Největším důvodem, který převládá, je rodina. Ze 105 vyplněných jako číslo 1, bylo pro rodinu 50, což je 48 % z těch, co odpověděli, že zůstanou. Ti co nevyužili číslování, tak tři ze čtyř uvedli rodinu jako jedinou možnost. Jeden člověk vepsal shodně rodinu s vyšší kvalitou života a další nepsal ani neočísloval nic. Pro 29 % lidí je nejsilnější důvod se nestěhovat

preferencí života na vesnici. 10 % lidí očíslovalo jedničkou práci. Nejméně lidí označilo 7 % vyšší kvalita života a 6 % za důvod jiné. Zde důvod jiné, nikdo nerozepisoval. Ze 70 kladně vyplněných odpovědí na otázku zůstat v rámci zájmového území, tak pouze 25 respondentů použilo číslo 1 právě jednou. A to nejvíce při důvodu rodiny, 19 respondentů. 5 považuje jako nejdůležitější preference života na vesnici a jeden jediný hlas připadl na důvod práce. 35 odpovídajících vyplnilo číslo 1 vícekrát. 6 lidí číslo 1 nevyužilo vůbec.

Z výše uvedených 35 lidí, kteří očíslovali více důvodů jedničkou, vzniklo 11 kombinací. Z nich obsahuje 8 důvod rodina a preference života ve vesnici, 5 obsahuje důvod jiné a práce s vyšší kvalitou života mají shodně 4 zastoupení. Kombinace, co se opakuje nejvíce je důvod rodina a preference života na vesnici, této variantě se přiklání 16 respondentů, což je 46 %. Druhou nejčastější kombinací jsou důvody rodina a práce, kterou uvedlo 17 %. Dalších 9 % patří kombinaci důvodů rodina, vyšší kvalita života a preference života na vesnici. Dvě kombinace představují každá 6 %. První z nich je rodina, preference života na vesnici a jiné, druhá vyšší kvalita života a preference života na vesnici. Posledních pět kombinací je po jednom odpovídajícím. Jsou to rodina, vyšší kvalita života a jiné; práce, preference života na vesnici a jiné; rodina, práce, preference života na vesnici a jiné; rodina, práce a preference života na vesnici; preference života ve vesnici a jiné; poslední z nich je kombinace důvodů rodina a vyšší kvalita života.

Druhý nejsilnější důvod zůstat

Opět i u tohoto čísla se vyskytlo, využití více než jednou pro jednoho člověka. A proto součet všech dvojek je 74. Samostatně ovšem byly použity pouze 26 respondenty. Co se týká druhého nejsilnějšího důvodu, který se zapříčinil, aby lidé zůstali, tak je to vyšší kvalita života. Má své prvenství jak při součtu všech dvojek 31 %, tak i při užití právě jedné číslice dvě (9 z 26). Druhým nejsilnějším důvodem představujících 24 % je preference života na vesnici, poté práce s 20 %. Tyto dva důvody mají oba dva 7 samostatných respondentů. Poslední dva nejméně důležité faktory pro zůstání v místě bydliště jsou jiné s 14 % a 1 člověkem, který použil číslo jednu. Rodina s 11 % a 2 respondenty s právě jednou dvojkou. Co se týká kombinací druhého nejsilnějšího důvodu, tak z 20 jich je 14 jiných. Nejvíce se vyskytuje vyšší kvalita 9krát, preference života na vesnici a jiné 7krát a rodina a práce 6krát. Nejvíce zastoupená kombinace je vyšší kvalita života a preference života na vesnici, které jsou zastoupeny z 20 4krát. Tři kombinace byly zastoupeny po dvou a to práce, preference života na vesnici a jiné; práce a vyšší kvalita života; vyšší kvalita a jiné.

Třetí nejsilnější důvod zůstat

V podstatě neutrální důvod pro stěhování představuje číslo 3, které se v součtu objevuje 63krát. 31 respondentů odpovědělo právě jednou. Nejvíce skloňovaným důvodem je vyšší kvalita života, kterou vyplnilo celých 46 % respondentů. Druhým je práce s 29 %. Další již méně četný důvod byl jiné 11 %. 9 % dotazovaných vnímá číslem 3 preferencí života na vesnici. A nejméně rodina s 5 %. U těch, kteří označili právě jeden důvod číslem 3, zvítězila taktéž vyšší kvalita života 16 z 31. Dále pak práce u 10 respondentů, rodina a preference života na vesnici oba po dvou respondentech. Jeden jediný dotazovaný uvedl důvod jiný. Kombinace vícekrát použitého čísla 3 činí 14, ze kterých je 7 možných variant. Krom jedné se vždy objevuje důvod vyšší kvalita života. Dalším faktorem, který se nejvíce objevuje, je jiné a vždy sestupně o jednu kombinaci následují další faktory: práce, preference života na vesnici a rodina. Nejvíce je zastoupena kombinace důvodů práce a vyšší kvalita života 4 z 14, dále pak shodně 3 z 14 práce, vyšší kvalita života a jiné, a vyšší kvalita života a preference života na vesnici. Po jednom počtu se objevují vyšší kvalita života, preference života na vesnici a jiné; práce a jiné; rodina a vyšší kvalita života; vyšší kvalita a jiné.

Druhý nejslabší důvod zůstat

Druhý nejslabší důvod, který ovlivnil respondenty, aby zůstali žít v zájmovém území je důvod práce, což uvedlo 48 %, dále pak po 15 % preference života na vesnici a jiné. 11 % shodně obdrželi důvody rodina a vyšší kvalita života. Celkově bylo použito 27, právě jednou 21 krát. Nejvíce opět práce 12, jiné 4, rodina a preference života na vesnici shodně po 2 a poslední vyšší kvalita života po jednom čísle. Kombinace více čtyřek jsou pouze tři a to po jedné četnosti: rodina a preference života na vesnici; práce a vyšší kvalita života; vyšší kvalita života a preference života na vesnici.

Nejslabší důvod zůstat

Posledním důvodem, na kterém nejméně záleží respondentům, zvítězil se 49 % jiné. Poté 26 % práce, 11 % preference života na vesnici, 9 % práce a 6 % vyšší kvalita života. Celkově bylo použito 35krát číslo 5, z toho 28 právě jednou a jedním člověkem. Zde také vyhrál důvod jiný 15, práce 7, 3 preference života na vesnici, 2 rodina a jedenkrát vyšší kvalita života na vesnici. Kombinace vznikly pouze dvě. Jedna z nich obsahuje všech pět důvodů, dá se uvažovat o tom, že to respondent pochopil opačně. Druhou kombinací je práce s důvodem jiné.

8.6.2 Lidé, co chtějí ze zájmového území odejít

Lidí, co nechtějí zůstat v obci, kterou uvedli, bylo 38. Z těchto respondentů 7 nevyužilo čísel a pouze napsali pár důvodů bez jakékoli preference. Dva uvedli rodinu, jeden preferenci života ve městě, další práci a jiný vyšší kvalitu života. Další dva respondenti vyplili důvody dva. První práci a vyšší kvalitu života, a druhý práci a jiné. Z možných 38 x 5 číslovaných důvodů, jich nebylo vyplněno 56. 4 lidé, neočíslovali ani nenapsali ani jeden důvod, proč se chtějí odstěhovat.

Nejsilnější důvod opustit zájmové území

Nejsilnější důvod pro odstěhování byla práce 45 %, poté 21 % rodina, 18 % preference života ve městě a jiné. 7 % vyšší kvalita života. Tyto údaje jsou sečteny i s respondenty, co použili číslo 1 více než jednou. Tak, že 29 je součet jedniček a 19 je právě těch, co užilo číslo jednou. I tento ukazatel má jako nejsilnější důvod odejít práci a to 10 krát. Poté 4 jiné, 3 rodina a 2 preference života ve městě. Při užití stejného čísla vícekrát u jednoho respondenta má za následek kombinací několika důvodů, které jsou si rovni. U tohoto čísla jsou tři kombinace. Přičemž jedna je dvakrát, rodina a práce. Po jednom vyšší kvalita života a poslední má jako největší důvody odejít pryč, všechny kromě volitelného důvodu jiné.

Druhý nejsilnější důvod odejít

Druhým nejsilnějším důvodem odejít je vyšší kvalita života, za tím si stojí 33 % odpovídajících. Na druhém místě stojí preference života ve městě a jiné s 21 %, 13 % mají důvody jak rodina, tak práce. Co se týká lidí, kteří použili číslo 2, právě jednou tak i u nich zvítězila vyšší kvalita života 6 z 16, dále pak 4 z 16 preference života ve městě. Poté sestupně o jednoho respondenta jsou důvody jiné, rodina a práce. I v této skupině bodovaných 2 došlo k seskupení čísel více než jednoho. Stalo se tomu tak po třikrát. Jedním je vyšší kvalita života a rodina, dále pak práce a jiné. Poslední obsahuje všechny důvody krom rodiny.

Třetí nejsilnější důvod odejít

Důvodem, který je uprostřed stupnice lákavosti odejít pryč, je vyšší kvalita života s 37 %. Druhým v pořadí jsou práce a preference života ve městě s 22 %. Poté 11 % rodina a 8 % jiné. Respondenti, kteří odpověděli právě jednou číslem 3, je 13. I oni mají nejvíce vybraný důvod vyšší kvalita života 7 krát. 3 uvedli práci, 2 rodinu, 1 preferenci života ve městě a důvod jiný zcela z cela samostatně chybí. Kombinace vznikly 4, jinak dohromady 5. Dva lidé považují za nejvíce neutrální důvody práce, vyšší kvalita života a preference života ve

městě. Zbylé tři kategorie obsahují všechny preferenci života ve městě, dva jiné, a po jednom práce, vyšší kvalita života a rodina.

Druhý nejslabší důvod odejít

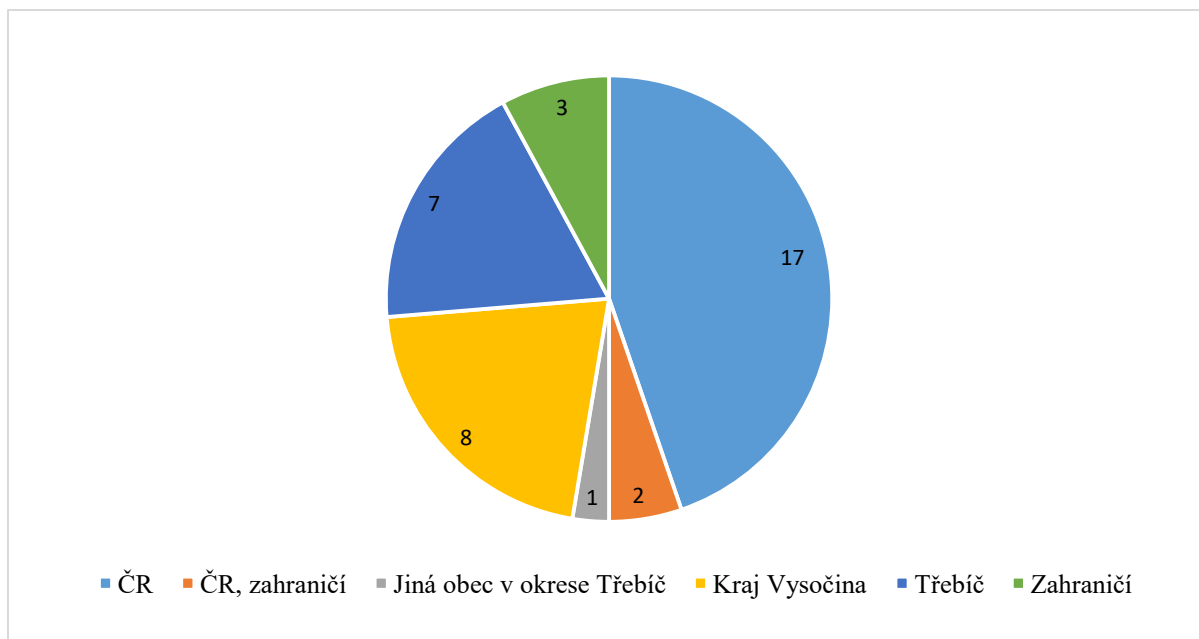
V této kategorii došlo poprvé k tomu, že číslo bylo použito všude právě jednou. Vzhledem k této skutečnosti, logicky žádné kombinace nenastaly. Nejvíce jich obdržela rodina 42 %, druhá preference života ve městě 26 %. Na třetí příčce se umístily zbylé důvody s téměř 11 % pro každého.

Nejslabší důvod odejít

Nejslabší důvod odejít byl nejvíce jiný, 31 %. Dále pak 23 % preference života ve městě, na třetí příčce jsou dva shodně s 19 % a to vyšší kvalita života a rodina. Poslední důvod práce s 8 %. I co se týká odpovědí, kde byla právě jedna číslice 5, vyhrál důvod jiný 6 z 13. Poté 3krát důvod rodina, preference života ve městě 2krát a poslední práce a vyšší kvalita života každý s jedním respondentem. Kombinace více čísel 5 vyhrála vyšší kvalita života a preference života ve městě, která se objevila dvakrát. Poté po jednom tři kombinace. První z nich obsahuje všechny důvody krom práce, druhý rodinu, preference života ve městě a jiné. Poslední práce a vyšší kvalita života.

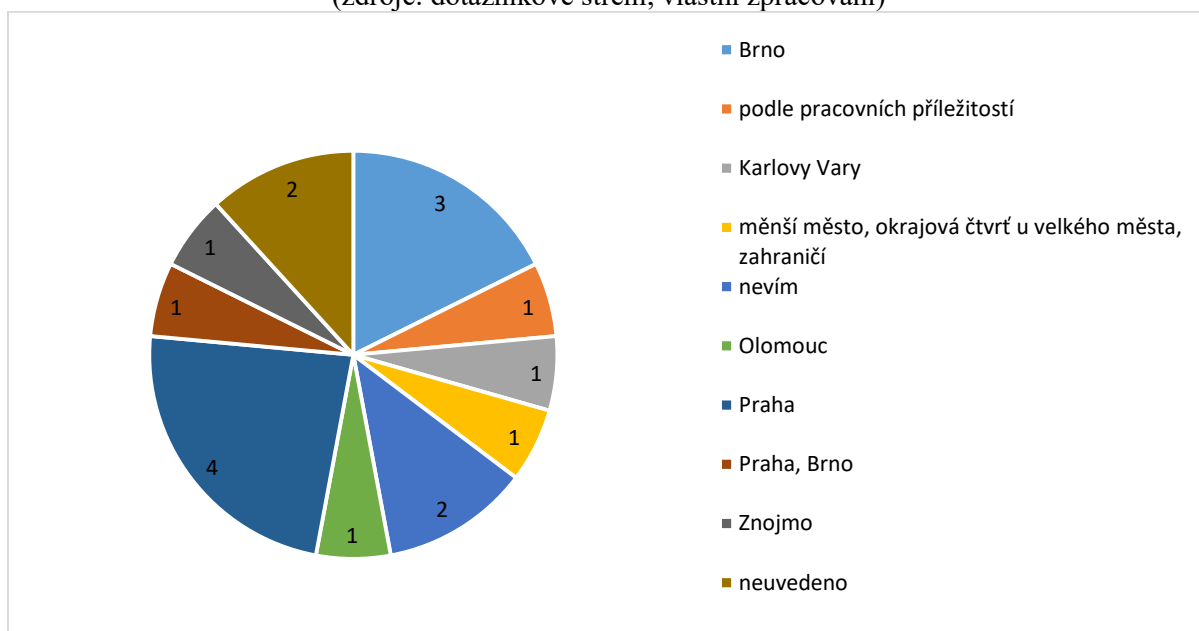
8.6.3 Destinace odchodu

U těch lidí, kteří mají v plánu opustit zájmový region, byla podotázka, kam se chtějí přestěhovat. Dvě z pěti možností, ČR a zahraničí, mohli respondenti více specifikovat. Jinak další tři varianty představují Třebíč, jinou obec v okrese Třebíč a Kraj Vysočina. Z již zmíněných 38 lidí, co odpovědělo na otázku zůstat negativně, nejvíce z nich vyplnilo Českou republiku 45 %. Navíc dva lidé vybrali ČR i zahraničí. A jako konkrétní místo ze 17 lidí, uvedlo 5 Prahu a 4 Brno (jeden respondent vyplnil obě dvě města). Po jednom člověku vyplnili města Karlovy Vary, Olomouc a Znojmo. Další člověk uvedl, že nějaké menší město blízko velkého města, nebo čtvrť někde na okraji velkého města a také připustil možnost odejít do zahraničí. Jiný uvedl místo vesnice, města důvod, dle pracovních příležitostí. Dva jedinci zatím nevědí, a poslední neuvedl nic. Pouze jeden dotazovaný odpověděl, že se odstěhuje do jiné obce v rámci okresu Třebíč a přímo do Třebíče se chce nastěhovat 7 lidí (18 %). V rámci Kraje Vysočina uvažuje odchod 21 % respondentů. Do zahraničí mají v plánu utéct tři lidé, plus výše uvedení dva. Dva ze tří chtějí do Velké Británie a poslední do Polska.

Obr. 66 Místa, kam se chtějí lidé přestěhovat

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Obr. 67 Specifikace místa v ČR

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

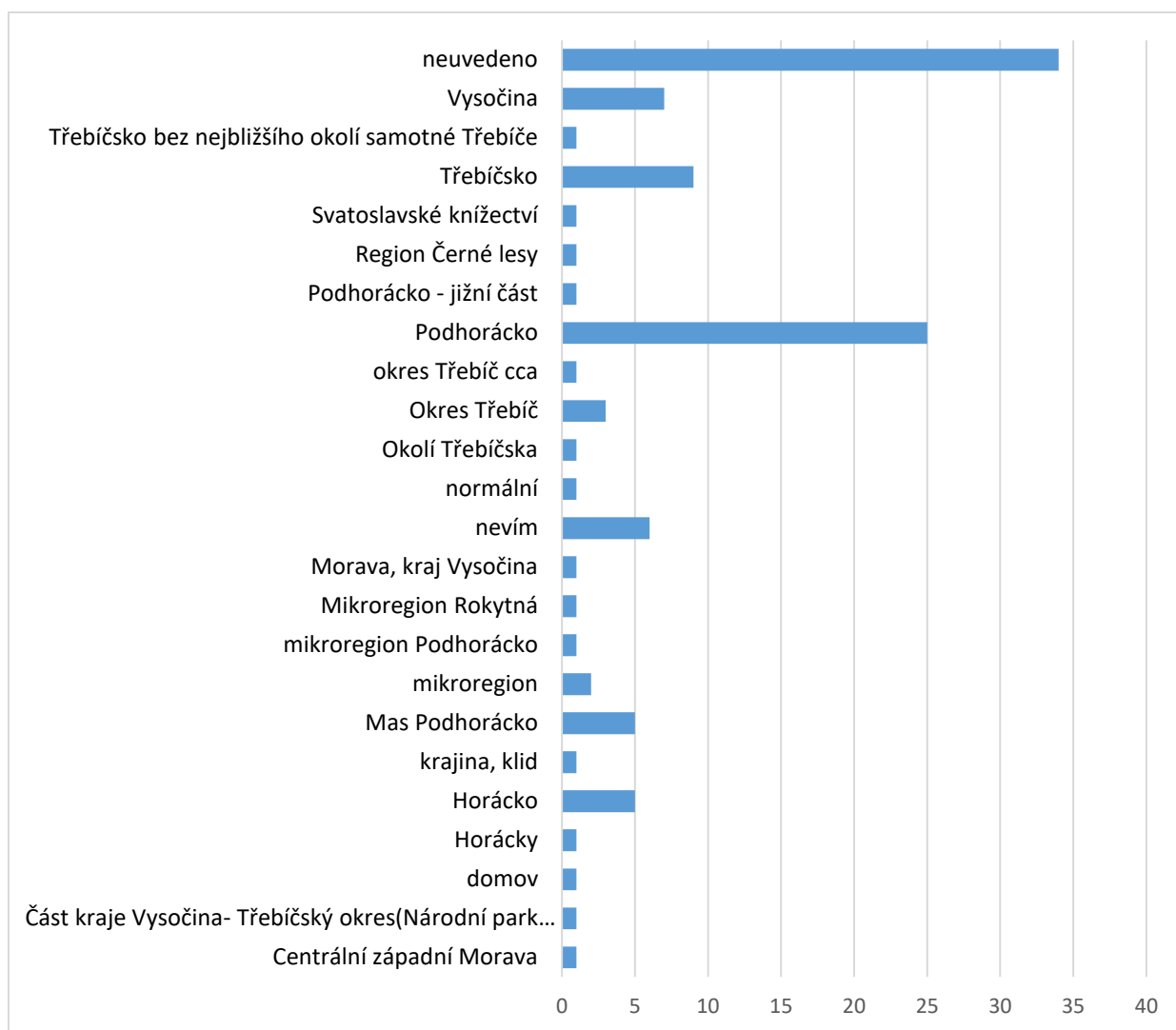
8.6.4 Krátké shrnutí

Nejsilnější důvod, aby lidé zůstali v zájmovém území, je beze sporu rodina. Druhým a třetím nejsilnějším důvodem je vyšší kvalita života. Druhým nejslabším práce a nejméně důležitým důvod jiné. Maximum obodovaných důvodů bylo 365, ale 55 zůstalo 55 povšimnutí. Naopak nejintenzivnější důvod pro odchod ze zájmového území je práce, následně

na druhém a třetím místě vyšší kvalita života, jako u důvodů proč zůstat. Nejslabší dva důvody jsou rodina a jiné.

8.7 Pojmenování zájmového území

Nyní se otázky přehouply na téma zájmového území. Nejprve se otázka týkala názoru na název území, které bylo v dotazníku zveřejněno. Ze 111 lidí 34 nic neodpověděli. Zbýlých 77 uvedlo rozličné názvy vyobrazeného území. 32 z nich vedlo názvy, ve kterých se různě skloňuje Podhorácko. Varianty jsou MAS Podhorácko – 5 lidí, mikroregion Podhorácko – 1 člověk, Podhorácko – 25 lidí a Podhorácko – jižní část – 1 člověk. Poté zaznělo v několika obměnách okres Třebíč a Třebíčsko. Pro Třebíčsko bylo 9 lidí. Dále pak jeden člověk uvedl Třebíčsko bez nejbližšího okolí samotné Třebíče. Okolí Třebíčska a okres Třebíč cca a část Kraje Vysočina – Třebíčský okres (Národní park Třebíčsko) mají po jednom člověku. Samotný okres Třebíč ve vyznačeném území viděli tři lidi. Dále pak 6 lidí uvedlo Horácko a jeden Horácký. Co se týká dalších regionů, tak se objevily hlasy jako centrální západní Morava, Mikroregion Rokytná, Morava, kraj Vysočina, dále pak Region Černé lesy a Svatoslavské knížectví. 7 lidí pojmenovalo území Vysočina. Poté se zde objevily názory jako domov, normální či krajina a klid po jednom hlase. 6 lidí odpověděli nevim a dva napsali pouze jen mikroregion.

Obr. 68 Názory na vybrané území

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Názory na název podle věku, pohlaví a sociálního stavu

Podle věku bylo nejvíce stejných odpovědí v kategorii 15-19 let a to 21 lidí, kteří neodpověděli vůbec. Ve věkové kategorii 20-24 let bylo také nejvíce četná odpověď žádná, 8 hlasů. Naopak kategorie nejstarších byla nejvíce zastoupena relativně správnou odpovědí Podhorácko a to 13 lidmi.

Podle sociálního stavu neodpovědělo na tuhle otázku nejvíce studentů střední školy a to 19. A dalších 6 uvedlo, že neví. Podhorácko nejvíce odpověděli, jak již bylo zmíněno, v nejstarší kategorii a jako pracující – zaměstnanec uvedlo 8 lidí. V kategorii 20-24 let uvedlo Podhorácko nejvíce studentů vysoké školy. Zbytek dalších označení zájmového území podle sociálního stavu se pohybují mezi jedním a dvěma hlasy.

Pokud se na to podíváme jen z hlediska genderového pohledu, tak správný název zájmového území uvedlo právě 5 mužů. Pouze Podhorácko uvedlo 15 žen a 10 mužů. Horácko uvedlo 5 mužů. Ten kdo uvedl, že neví, tak to byla vždy žena, přesně 6. Taktéž jen dvě ženy odpověděly pouze mikroregion.

Tab.8 Pojmenování území dle respondentů

Pojmenování území dle respondentů	pohlaví	
	muž	žena
Centrální západní Morava	0	1
Část kraje Vysočina - Třebíčský okres (Národní park Třebíčsko)	0	1
domov	0	1
Horácký	0	1
Horácko	5	0
krajina, klid	0	1
Mas Podhorácko	5	0
mikroregion	0	2
mikroregion Podhorácko	0	1
mikroregion Rokytná	0	1
Morava, kraj Vysočina	0	1
nevím	0	6
normální	0	1
Okolí Třebíčska	1	0
Okres Třebíč	1	2
Okres Třebíč cca	1	0
Podhorácko	10	15
Podhorácko - jižní část	1	0
Region Černé lesy	0	1
Svatoslavské knížectví	1	0
Třebíčsko	4	5
Třebíčsko bez nejbližšího okolí samotné Třebíče	0	1
Vysočina	3	4
neuveďeno	8	26

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

8.8 Hlavní symbol zájmového území

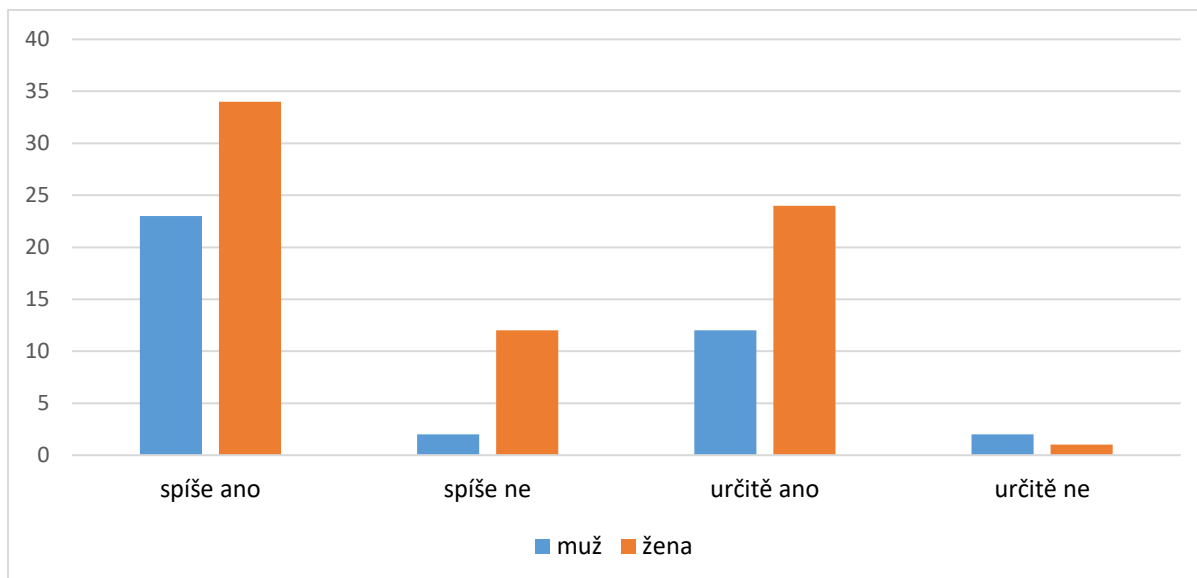
Dalším tématem, kterým se dotazník zabýval, bylo zjistit, jaké jsou hlavní symboly zájmového území. Téměř polovina dotazovaných na tohle neodpověděla. Dalších 13 uvedlo, že neví. Ostatní uvedli rozličné symboly. Nejčastěji se odpovědi týkaly přírody a krajiny, například: kopce, pěkná příroda, lesy, členitá krajina. Další názory uváděly: špatný internet, hodně polí, brambory, rozdílnost mluvy, dobrá dostupnost větších měst, ekonomika/peníze – pomoc při získávání dotací, tři černé štíty, město Třebíč, průmysl, různorodost, řeka Rokytná, Chráněná krajinná oblast Třebíčsko, sdružení malých obcí, specifický jazyk, folklórní soubory, společné zájmy vesnic, Zubrc, víno a posledním symbolem byl uveden lev, těžko říct, jestli to bylo myšleno vážně.

Ženy krom toho, že z nich 38 nic neuvedlo a dalších 10 napsalo, že neví, uvedly nejvíce symboly spojené s pěknou a členitou přírodou a to přesně 18. Dále se zde objevily věci týkající se kultury, ty uvedly 3 ženy. Co se týká mužů, tak 13 ze 40 neuvedlo nic a další 3 odpověděli, že neví. I u mužů, 12 z nich, je nejvíce skloňována příroda, především to, že zájmové území má hodně kopců, lesy, čistou vodu, brambory a dále pak vrchol Zubrc. Město Třebíč je symbolem zájmového území pro tři muže. Dále pak po jednom se objevuje špatný internet, klid, 3 černé štíty, pomoc při získávání dotací a sdružení malých obcí a práce.

8.9 Hrdost

Další otázka se týkala toho, jestli dotazovaní jsou hrdí na území, ve kterém žijí. Jeden jediný člověk, muž, na tohle neodpověděl. Respondenti si mohli vybrat ze čtyř variant: spíše ano, spíše ne, určitě ano, určitě ne. Před 50 % si vybralo spíše ano, 33 % určitě ano. Spíše ne uvedlo 13 % a určitě ne necelé 3 %.

Dle rozdělení na muže a ženy odpovědělo spíše ano 40 % mužů a 60 % žen, určitě ano 33 % mužů a 67 % žen, spíše ne 14 % mužů a 86 % žen a určitě ne 67 % mužů a 33 % žen.

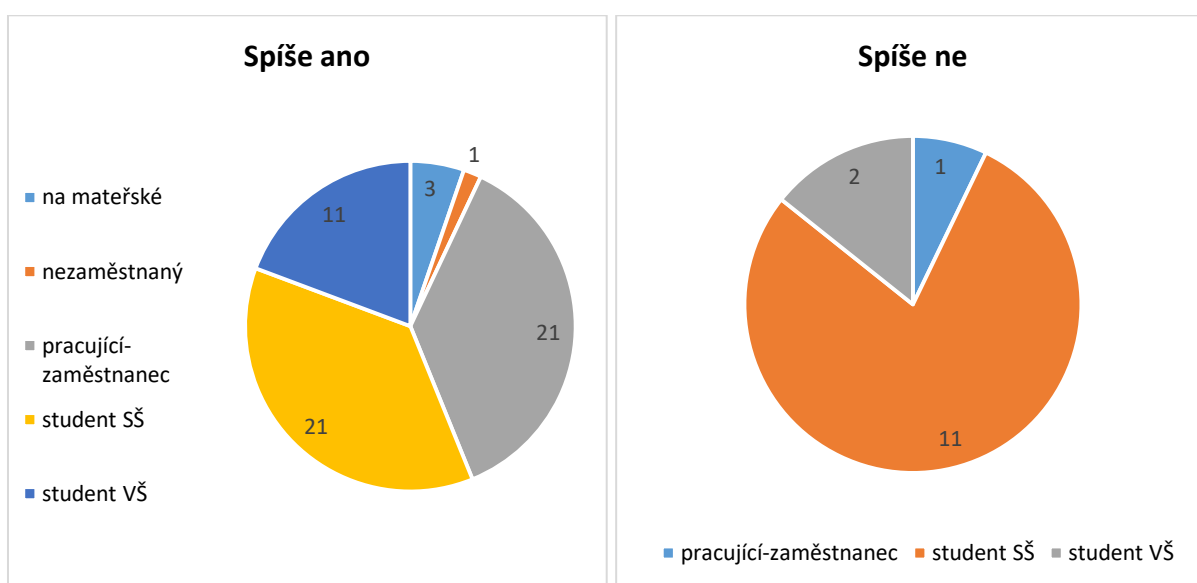

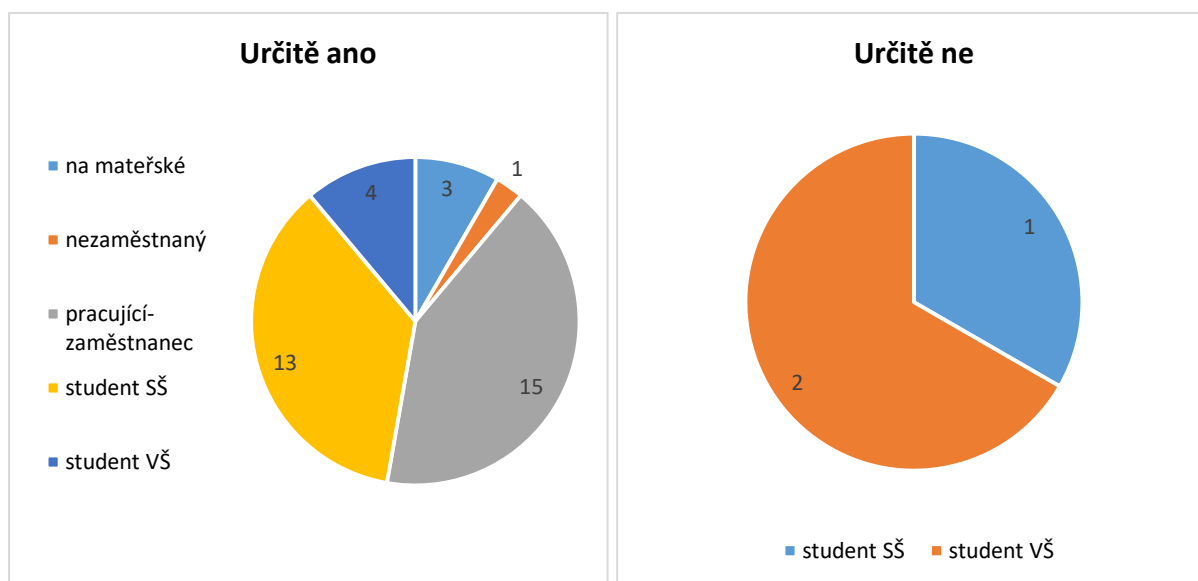
Obr. 69 Graf ukazující hrdost respondentů na jejich území dle pohlaví

(zdroje: dotazníkové šření, vlastní zpracování)

Hrdost podle sociálního stavu a nejvyššího ukončeného vzdělání

Spíše ano jsou nejvíce hrdí na zájmové území studenti střední školy 21 z nich. Stejný počet pracujících – zaměstnanců jsou hrdí taktéž. Poté 11 studentů vysokých škol. Poslední tři a jeden hlas patří ženám na mateřské a nezaměstnaným. Spíše není hrdých 11 studentů ze středních škol, 2 vysokoškolští studenti a jeden pracující-zaměstnanec. Ti, co jsou si určitě hrdí, to je 15 pracujících-zaměstnanců, 13 středoškolských studentů, 4 vysokoškolští studenti, 3 ženy na mateřské a jeden nezaměstnaný člověk. Naopak ti, co nejsou hrdí vůbec, jsou dva studující vysokou školu a jeden střední školu.

Obr. 70 Grafy ukazující hrdost respondentů na jejich území dle sociálního statutu

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Dle nejvyššího ukončeného vzdělání nejvíce odpovědělo lidí s vzděláním středoškolským s maturitou a se základním včetně neukončeného studia. Hrdí je 22 a 21 lidí, kteří dávají dohromady necelých 40 % dotazovaných. Dále pak 9 % vysokoškolsky vzdělaných je také spíše hrdé. Ti, co jsou určitě hrdí, kteří představují 20 % a je v něm ve stejné míře zastoupena skupina středoškolských s maturitou a základních včetně neukončeného. Co se týká spíše, že hrdí nejsou, nejvíce se k tomuto názoru přiklání se vzděláním základním včetně neukončeného 8 %. Určitě nejsou pak 2 středoškolsky vzdělaní lidé a jeden základně.

Tab. 11 Hrdost dotazovaných na zájmové území dle vzdělání

Nejvyšší ukončené vzdělání	Hrdost dotazovaných na zájmové území			
	spíše ano	spíše ne	určitě ano	určitě ne
středoškolské bez maturity	4	2	6	0
středoškolské s maturitou	22	2	11	2
vysokoškolské	10	1	8	0
základní (vč. neukončeného)	21	9	11	1

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Důvody k hrdosti a nehrdosti

Respondenti měli své rozhodnutí okomentovat, uvést důvody proč jsou anebo nejsou hrdí na zájmové území. 68 lidí ze 111 se vyjádřili ke své volbě. Ti co nejsou vůbec hrdí na zájmové území, odůvodňují svou volbu tím, že je zde citují: „*samej socan a komunista,*“ dru-

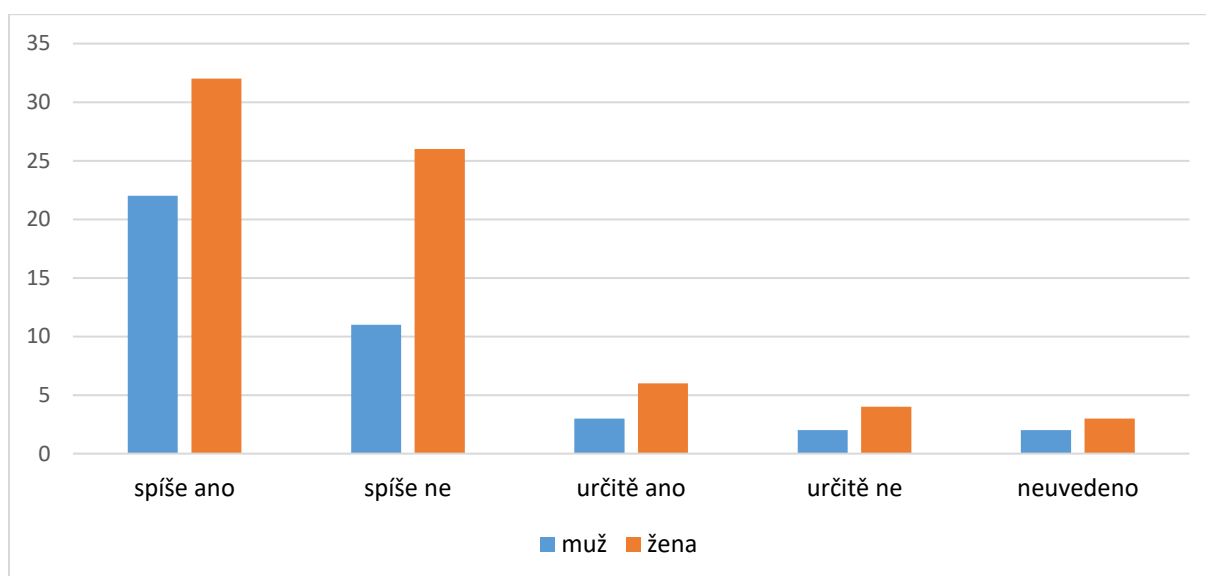
hému se zdá, že je tu málo lidí a sociálního života. Skupina lidí, co spíše nejsou hrdí, nejvíce se skloňuje málo pracovních podmínek, nedostatek zajímavých věcí, málo možností zábavy. Jeden odpovídající dokonce napsal, že není na co být hrdý, na brambory. Další důvod byla nelibost života na vesnici. Poslední uvedla, že je tu sice krásná příroda, ale ráda by chtěla někam jinam.

Lidé, kteří hrdí spíše jsou, uvádí své vysvětlení, že je tu hezky, dobré životní prostředí, líbí se jim krajina a mají to tu rádi, je zde přátelské prostředí a klid oproti městu, menší hustota a nižší provoz. Dále pak jedna žena vypichuje zabývání se ekologií. Jeden muž zmiňuje dobře fungující spolky jako SDH. Pro někoho je tu dostatek pracovních příležitostí, pro jiného ne. Podle dalších je tu rozvinutá kultura a hospodářství. Pocit spjatosti s rodným prostředím. Jeden člověk odpověděl, že je hrdý na svou ves, ale Podhorácko je mu jedno, to ho neovlivňuje. Objevují se i komentáře o tom jak by mohlo být i hůř a není nač si stěžovat, ale ani vychvalovat. Také zde zaznělo pěkné památky a zajímavosti ve vesnici. Poslední skupinou lidí je ta, která je hrdá na zájmové území určitě ano. Nejsilnější důvody byly krásná krajina a památky, nikde jinde se jim nelíbí, je zde hezky, čistý vzduch bez velkých průmyslových zón. Klidná bezproblémová část Třebíčska, není krajina jednotvárná, narodili se zde, bohatá historie. Prostě se zde dobře žije, prý oproti jiným krajům či okresům – na severu či východě republiky. Vstřícnost místních lidí, zdravý kraj. Dva krásné komentáře: *„Kamkoliv jdeme s rodinou do přírody, je to tak nádherné. Jsou tu podniky, které zaměstnávají obyvatele.“* *„Su srdcař, mám to tady opravdu rád.“*

8.10 Zájmové území usnadňuje/neusnadňuje život

Myslíte, že bydlení v území, kde žijete, usnadňuje Vám život? Tato otázka obsahovala čtyři možnosti na výběr: určitě ano, spíše ano, spíše ne a určitě ne. Ze 111 odpovědělo 107 respondentů.

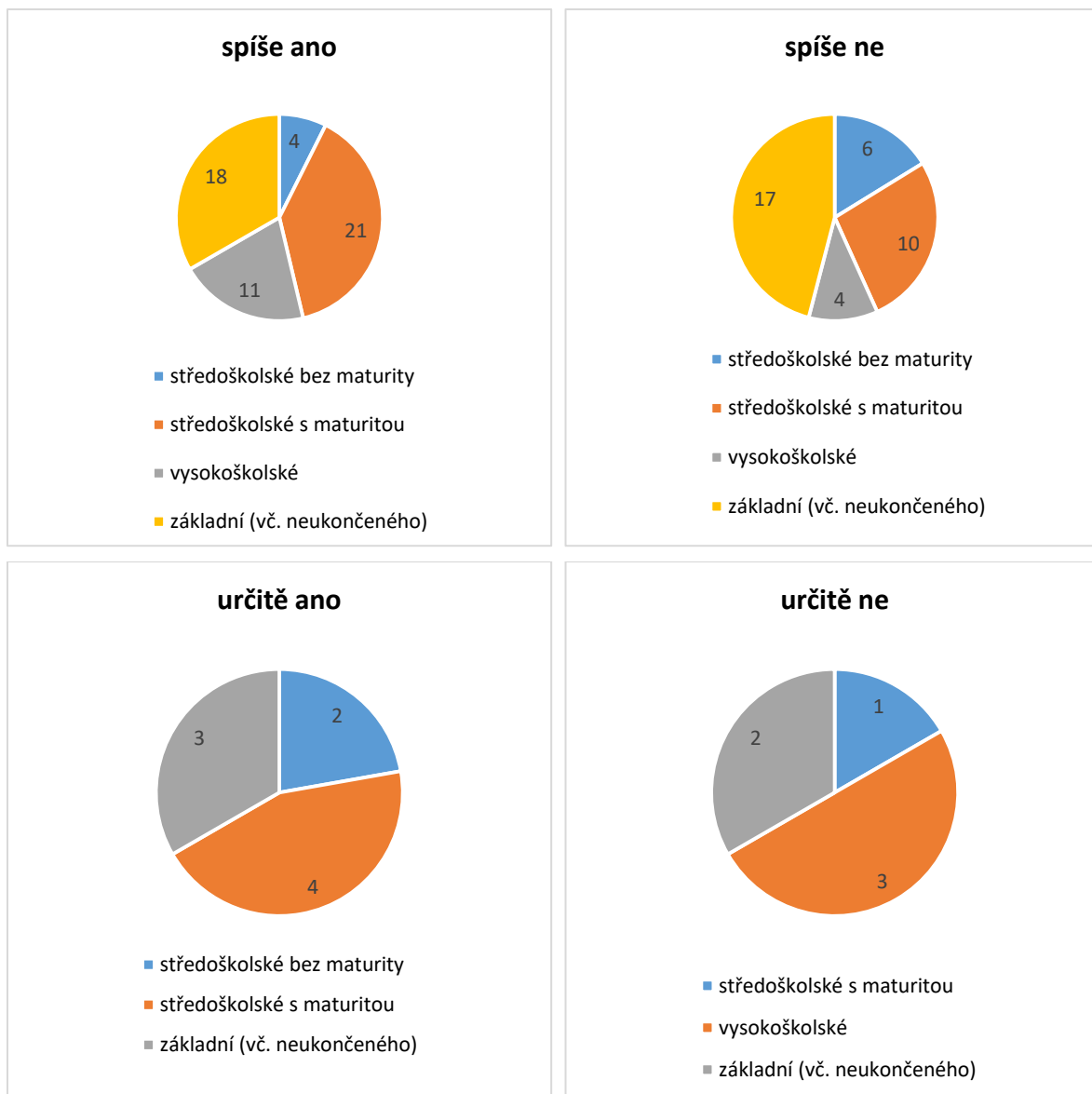
Usnadňuje/ neusnadňuje život podle pohlaví, nejvyššího ukončeného vzdělání

Obr. 71 Názor respondentů zda jim usnadňuje život bydlení v zájmovém území dle pohlaví
(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Z uvedených čtyř možností zvítězila varianta spíše ano a to něco málo přes 50 %, které představují 22 mužů a 32 žen. Poté spíše ne s necelými 35 %, muži 11 a ženy 26. Varianty určitě ano a ne, dopadly přesně v tomhle pořadí. 8 % pozitivních názorů, který zastávají 3 muži a 6 žen. Negativní názory tvořilo necelých 6 %, 2 muži a 4 ženy. Dva muži a tři muži neodpověděli.

Podle nejvyššího ukončeného vzdělání nejvíce lidí odpovědělo středoškolských s maturitou a jejich odpověď byla spíše ano, jejich názor představuje necelých 39 % z lidí odpovídajících stejně a 19 % z celkově dotazovaných. Poté nejvíce odpovídali spíše ano lidé se základním vzděláním včetně neukončeného. Je jich 16 % celkově dotazovaných a v rámci kategorie 33 %. U názorů spíše ne bylo nejvíce zastoupeno respondentů se základním včetně neukončeným vzděláním 46 % v rámci skupiny a celkově 15 %. U lidí, kteří uvedli určitě ano, bylo nejvíce středoškolských s maturitou 44 % a celkově necelé 4 % respondentů. V poslední variantě uvedlo nejvíce určitě ne vysokoškolsky vzdělaných lidí 50 % dané kategorie a v součtu všech odpovídajících necelé 3 %.

Obr. 72 Grafy ukazující názory respondentů, zda jim usnadňuje život bydlení v zájmovém území (dle vzdělání)

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Důvody, proč život usnadňuje

Respondenti měli své odpovědi samozřejmě okomentovat, ale jak je již dobrým zvykem, ne všichni tomu tak učinili. I když jeden člověk, co si nevybral žádnou z možností, uvedl komentář: „každé území má své pro a proti.“ Podle těch, kterým bydlení v území určitě život neusnadňuje, je hlavním a dá se říci i jediným problémem práce. Málo pracovních příležitostí především v oboru.

Pro lidi, kteří jsou přesvědčeni o velmi dobrém vlivu území na bydlení, se objevuje hned několik názorů a důvodů, proč jim usnadňuje žítí. Pro někoho je představují dobré autobusové spoje. Někdo třeba má zde vše co potřebuje. Další je tady prostě zvyklý, jiný vidí ten pozitivní přínos hlavně v tom, že venkovský život je mnohem lepší a tím pádem člověk není tolik nemocný. Poslední názor zdůrazňuje především velké množství firem, díky nimž je dostatek práce a člověk si může pořídit dobré bydlení. Zbylí čtyři respondenti svůj názor na to, proč jim život území usnadňuje, neodpověděli.

Nejvíce lidí odpovědělo spíše ano 54, komentář poskytl pouze 34 z nich. Více lidí uvádí blízkost všeho, dobrou dopravní dostupnost a spojení vlaků a autobusů. Dobrou polohu regionu, blízkost Třebíče a Jihlavy. Klidné prostředí. Jeden muž uvedl: *„Mám tu téměř vše, co potřebuji, relativně blízko. A když náhodou ne, pak je to osobním rozhodnutím chtít něco jiného, než nutností.“* Jedna žena odpověděla: *„Naše obec se nachází ve středu 3 větších měst. Ať už do Jihlavy, Třebíče či Velkého Meziříčí je to pro mě kousek. To je výhoda jak pro pracovní příležitosti, tak pro řešení dalších situací.“* Další respondent uvedl, že vyrůstat ve vesnici má svoje výhody a to především do budoucna. Jiní uvádí jinakost žití na vesnici, je to sice snazší ale mohlo by to být lepší, někomu vadí i krátká otevírací doma obchodů a větší sortiment. Další je prostě na život zde zvyklý a vyhovuje to. V komentářích se u vyskytl názor o tom jak je tu menší provoz, který snižuje riziko nehod. Hodně lidí také uvádí blízkost svých přátel a zázemí rodiny.

Důvody, proč život neusnadňuje

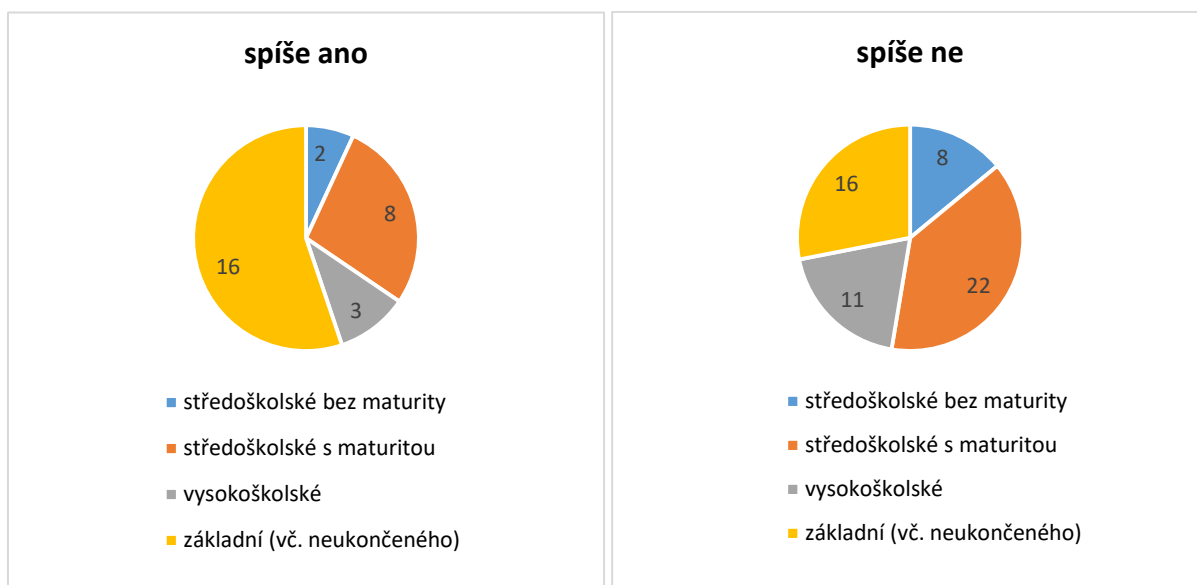
Lidé, kterým území spíše neulehčuje život, se ve svých názorech už více shodují. Nejvíce se skloňuje problém se špatnými autobusovými spoji a dojížděním a to tíží 13 lidí z 37 odpovídajících spíše ne. Další problémy jsou spjaté se špatnou dopravou. Obecně špatné spojení, špatné silnice a v zimě častá ledovka, že je všude daleko a musí se všude dojíždět jak za doktorem, vzděláním nebo prací, tak za nákupem, protože někde obchody nejsou anebo jezdí pojízdná prodejna. I v této skupině se objevuje rozmrzelost ohledně hledání práce a zaměstnání. Jinému člověku vadí, že se nic v okolí jejich obce nenachází a chybí cyklostezky. Dle dalšího je všechno co potřebuje ve větších městech, prostě lepší možnosti v jiných regionech. Zmiňují se i ohledně potíží s nákupem domů a bytů, kdy jsou nemovitosti dosti drahé a na pronájem je možností velice málo. Nakonec dva lidé hovoří o počasí. 9 lidí z 37 žádný komentář nevedlo.

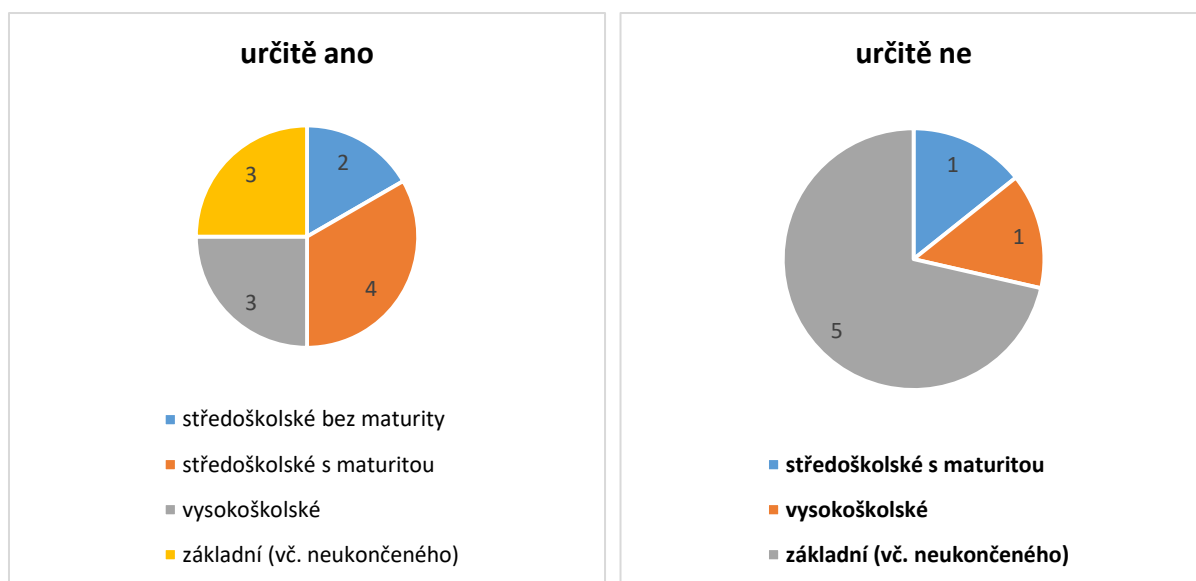
8.11 Odlišnost lidí v zájmovém území oproti ostatním

105 ze 111 dotazovaných odpovědělo na otázku, jestli si myslí, že lidé, kteří žijí v zájmovém území, se nějak odlišují. Nejvíce lidí odpovědělo spíše ne 57 respondentů, poté spíše ano 29, určitě ano 12 a jako poslední určitě ne 7 respondentů.

Odpovědi podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Podle nejvyššího dokončeného vzdělání odpovědělo nejvíce lidí středoškolských s maturitou a to ve variantě spíše ne a bylo jich 22, tedy necelých 20 % z celkově dotazovaných. Poté druhý největší počet odpovídajících bylo 16 (14 %) respondentů a to spíše ano a spíše ne obojí se základním včetně neukončeného vzdělání. Pro lidi, kteří si myslí, že se lidé v zájmovém území určitě odlišují, byli 4, necelých 4 %, nejvíce středoškolsky vzdělaných s maturitou. A ti, kteří myslí, že se určitě neliší, bylo nejvíce se základním vzděláním včetně neukončeného, přesně 5 a to 4,5 %.

Obr. 73 Grafy ukazující názory respondentů, zda se lidé žijící v zájmovém území nějak odlišují (dle vzdělání)

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Komentáře pro odlišení a neodlišení

Pouze 62 lidí okomentovalo, proč uvedli danou variantu. Ti co odpověděli, že spíše ne, tak svoje odpovědi příliš nerozváděli. 9 respondentů napsalo nevíím. Většina lidí nevěděla moc co k tomu napsat. Jeden odpovídající uvedl: „*Je to spíše o povaze, ne o místě, kde člověk žije.*“ „*Vzhledem k množství lidí v regionu, kteří jsou zaměstnanci fabrik, dochází k homogenizaci jejich zájmů a denních rituálů.*“ „*Na obrázku jsou vyznačeny samé obce, kde se dělají odjakživa stejné tradice, možná se některé obce liší, ale minimálně.*“ Někdo vidí menší rozdíly v mluvě z jiných vesnic, jsou tu převážně stejné „*náturey*“, typický Češi a možná větší burani než jinde. Důvody k tomu, proč si lidé myslí, že lidé žijící v území se v něčem spíše odlišují, každý člověk se liší od ostatních, podle několika. Další důvody takové, jsou to malé vesnice, chování a návyky, nářečím. „*Holdují alkoholu, především rumu, kterého spotřebují velké množství.*“ Podle některých jsou tu lidé milejší než v jiných lokalitách, mají méně starostí než lidi ve městě.

Opodstatnění pro ty, kteří jsou rozhodně pro odlišnost lidí žijících v zájmovém území, je především v tom, že každý je jiný a něčím odlišný. Další zmiňují povahu, pohlaví, věk a místo narození. Dva respondenti uvedli: „*Zde ve vesnici je spousta lidí, kteří zde žijí celý život, nedojíždí do měst za prací, mají zde práci a mají zde spousta rodinných vazeb. Pak je zde spousta osob, které se sem přistěhovali nebo dojíždějí do měst za prací, a přesto se rádi*

vracejí zpět domů do rodinného prostředí, kde je klid a zázemí.“ „Způsobem vyjadřování a používání slov, která jsou pro ostatní často nevysvětlitelná.“

Poslední varianta je určitě ne a lidé uvádí, že nemají žádný důvod, všichni jsou si rovni a neodlišují se.

8.12 Vztahy mezi lidmi v zájmovém území

Jednou z posledních otázek se týkala vztahů mezi lidmi v zájmovém území. Na výběr bylo pět možností: velmi dobré, spíše dobré, normální, spíše špatné, velmi špatné. Dva respondenti na tuhle otázku neodpověděli, ale ti co ano, nejvíce volili vztahy normální 53 %, poté spíše dobré 35 %, spíše špatné 6 %, velmi dobré necelé 4 %.

Vztahy podle pohlaví

Dle pohlaví nejvíce odpověděly ženy v kategorie normální a poté spíše dobré. Muži to měli přesně naopak, nejvíce jich uvedlo spíše dobré a následně až normální. Je vidět, že muži vnímají vztahy v zájmovém území více pozitivně než ženy. Něco málo přes 50 % mužů uvedlo vztahy v dobrém světle, téměř 41 % normální vztahy a negativní 10 %. V porovnání ženy 61 % považuje vztahy za normální, pozitivně to vnímá 33 % a spíše negativně 6 %. Co se týká rozdělení podle nejvyššího ukončeného vzdělání, nejvíce odpovědělo se základním vzděláním včetně neukončeného. Kde panuje vztah mezi lidmi v zájmovém území normální, což představuje necelých 23 % z celkových odpovědí a v rámci lidí se stejným vzděláním to je 58 %.

Tab. 12 Názory respondentů na vztahy mezi lidmi v zájmovém území podle pohlaví

vztahy mezi lidmi	pohlaví		celkem
	muž	žena	
normální	16	43	59
spíše dobré	19	20	39
spíše špatné	3	4	7
velmi dobré	1	3	4
neuvedeno	1	1	2

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Vztahy podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Ze středoškolského vzdělání s maturitou nejvíce z nich uvedlo vztahy také normální, což je necelých 49 % středoškolsky vzdělaných lidí s maturitou a 16 % celkových respondentů. Vysokoškolsky vzdělaných respondentů odpovědělo shodně na vztahy normální a spíše dobré, což v součtu celkově představuje 84 % stejně vzdělaných lidí a 14 % ze všech dotazovaných. U středoškolsky vzdělaných bez maturity uvedlo nejvíce 67 % ze stejně vzdělaných lidí, celkově 7 % respondentů.

Tab. 13 Názory respondentů na vztahy mez lidmi v zájmovém území podle vzdělání

nejvyšší ukončené vzdělání	vztahy mezi lidmi v zájmovém území				
	normální	spíše dobré	spíše špatné	velmi dobré	neuvedeno
středoškolské bez maturity	8	3	1	0	0
středoškolské s maturitou	18	17	1	1	0
vysokoškolské	8	8	1	1	1
základní (vč. neukončeného)	25	11	4	2	1
celkový součet	59	39	7	4	2

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Názory na to, proč respondenti odpověděli, tak jak odpověděli.

Ti co uvedli normální, uvádí důvody, že jsou tu hodní lidé, jsou bez problémů, ale i bez velkého přátelení. Podle dalšího jsou ve všech krajích stejné. „Klasická vesnice. Lidé si navzájem pomáhají a zároveň se ochotně pomluví.“ Každý se s někým baví a každý se zdraví. Jsou názory o tom, jak se někteří o vztahy vůbec nezajímají. Další to vnímají tak, že nikdo není dokonalý a ne všichni se mají rádi a soudit je velice individuální, všichni mají skoro stejné podmínky a hodně záleží na jedincích a na tom, jak se chovají. Někdo uvádí jako důvod typický Čech „Na menších vesnicích je tomu možná jinak, ale v Okříškách, které jsou větší, mají lidé více soukromí, přirovnala bych to k životu v menším městě.“

Lidé, kteří klasifikovali vztahy v zájmovém území jako spíše dobré, uvádějí především vzájemnou výpomoc od sousedů. Většinu lidí, co znají, jsou hodní, dle dalšího nikdo si nezávidí a každý každého zná. I když pár lidí připouští, že existují výjimky, co to občas pokazí. „Bydlím na vesnici, všichni se známe, a to má jako asi všude své výhody i nevýhody. Jsou lidé, kteří jsou vstřícní a vždy rádi pomohou, ale existují i jedinci u kterých je to právě naopak (závist, pomluvy apod.)“ Další připouští, že záleží jak kde, v jaké vesnici. Poslední komentáře se dotýkají menších územních celků a

užším vztahům, tomu jak nedochází často k veřejnému nepořádku, není zde moc nepřizpůsobivých a podle některých tu tempo života plyne pomaleji.

Další kategorií je spíše špatné a uvádí především hádky a pomluvy. „*Hází se občas předsudek nad zdravým rozumem.*“ Ti co mají vztahy, jako velmi dobré sází především na to, jak lidé drží při sobě a to jak se všemi v okolí vychází dobře.

8.13 Zájmové území MAS Podhorácko

Poslední část dotazníku se věnovala přímo MAS Podhorácko, jestli respondenti mají tušení, o tom, že něco takového existuje, a pokud ví, tak jestli vůbec ví, čím se zabývá. Zda jsou spokojeni s tím, jak se snaží, aby se ze zájmového území nestěhovali mladí lidé. Jak hodnotí jejich přínos pro rozvoj zázemí. Lidí, kteří někdy slyšeli o MAS Podhorácku je 41 ku 70, co ne. Podle věkových kategorií slyšeli o zájmovém území lidé staří 25-29, a to 17 respondentů. Těch, co tento výraz neznají, bylo nejvíce v kategorii 15-19 let.

Tab. 14 Znalost MAS Podhorácko

Znalost MAS Podhorácko	věkové kategorie	pohlaví	
		muž	žena
ne	15-19	6	29
	20-24	5	12
	25-29	10	8
ano	15-19	3	10
	20-24	4	7
	25-29	12	5

(zdroje: dotazníkové štetění, vlastní zpracování)

Odpovědi podle pohlaví

Podle rozdělení na muže a ženy 21 mužů a 49 žen o zájmovém území neslyšelo. Ti, co odpověděli kladně, to bylo 19 mužů a 22 žen. Co se týká věkového rozvržení o povědomí zájmového území, nejmenší z nich mají ženy z nejmladší kategorie, a u mužů je to pravý opak. Stejný trend se opakuje i u těch, co o MAS Podhorácku slyšeli. Podle nejvyššího vzdělání rezolutně u všech skupin respondentů převládá neznalost.

Tab. 15 Znalost MAS Podhorácko dle pohlaví

nejvyšší ukončené vzdělání	Znalost MAS Podhorácka	
	ne	ano
středoškolské bez maturity	10	2
středoškolské s maturitou	20	17
vysokoškolské	10	9
základní (vč. neukončeného)	30	13

(zdroje: dotazníkové šetření, vlastní zpracování)

Ti, kteří vědí, čím se MAS Podhorácko zabývá

Počet lidí, který vědí, čím se MAS Podhorácko zabývá 16. Podle rozložení věkové kategorie má největší přehled nejstarší a nejmladší respondenti, 7 oba. Ve skupině 20-24 let to ví pouze 2 dotazovaní. Na základě nejvyššího ukončeného vzdělání, nejvíce kladných odpovědí bylo u lidí se základním vzděláním včetně neukončeného 7 respondentů, poté středoškolské s maturitou 5 a poslední vysokoškolské 4. Kategorie středoškolské bez maturity se zde neobjevila. Dle mužů a žen, je to 7 : 9 ve prospěch žen, avšak pokud se to přepočítá na procenta, tak muži mají navrch s necelými 18 % a ženy s téměř 13 %.

Snaží se dostatečně MAS Podhorácko?

Jedna z posledních otázek se týkala, jestli se MAS Podhorácko dostatečně snaží, aby mladí lidé zůstali v zájmovém území. 7 respondentů s negativním názorem odůvodnilo, že je tu nemá pořádně co držet. Podle jiného by nikomu nevadilo, ale je jich nás tu hodně. Poslední názor je takový: „*Protože lidé odchází spíše do větších měst, protože tu není dostatečně pokrytí.*“ Lidé, kteří odpověděli kladně, uvádějí jako důvod, to jak mladí chtějí bydlet spíše ve městě. Druhý názor je kladný, protože u nich ve vsi narůstá počet mladých obyvatel. Ano, snaží se o rozvoj. „*Těžká otázka. Když ale vezmu v potaz celkové fungování MAS, snaží se zpříjemňovat život současným obyvatelům různými aktivitami a podporou a tím se vlastně snaží předcházet i tomu, aby z Podhorácka neodcházeli mladí lidé.*“

Přínos MAS Podhorácko

Úplně poslední otázka se týká hodnocení přínosu MAS Podhorácko pro rozvoj jejich území. Na výběr byly čtyři varianty: určitě pozitivně, spíše pozitivně, spíše negativně a určitě negativně. Odpovědělo 19 lidí. Z nich 14 si myslí, že spíše pozitivně a uvádí důvody, jak se dobře snaží o rozvoj oblasti, další nemá žádný důvod a poslední tvrdí: „*Každá snaha se*

cení. “ Ti, co uvedli přínos určitě pozitivní, byly 3. A uvádí jako zásadní faktor dotace, dotace do různých spolků a soukromníků a rozvíjí obec. Jako poslední varianta, krom určitě negativně, která se nevyskytuje, je spíše negativně. „Mladí jdou do větších měst“ „Tady se toho moc neděje. Vím, že jinde ano, ale tady ne. Žádný přínos to nemá.“

9 ZÁVĚR

Tato diplomová práce se týkala migrace zájmového území MAS Podhorácko. Představila toto území po fyzickogeografické stránce a socioekonomické, kterou řešila detailněji. Zjistila, že nejvíce obyvatel zájmového území žije v obcích, které mají 100-499 obyvatel. V porovnání s Krajem Vysočinou má podíl mužů a žen a věkovou strukturu téměř totožnou. Stejně tak o indexy ekonomického zatížení a stáří. Podle věkové pyramidy zájmové území stárne a nejvíce obyvatel je mezi 35-39 a 40-44 lety. Na základě populační dynamiky se v současnosti zájmové území, oproti Kraji Vysočina a okresu Třebíč, těší pozitivnímu trendu v oblasti celkového přírůstku. To samé se dá tvrdit o migračním saldu a v posledních letech i přirozenému přírůstku. Dá se také říci, že přirozené přírůstky oproti současným létům byly za dob komunismu u všech třech území obrovské. Podle posledního ukazatele migračního salda se zájmové území těší od roku 2009 relativnímu nárůstu, což se od zbylých dvou územích říci nedá. Dle struktury ekonomicky aktivních obyvatel je jasně vidět, jak je zájmové území zemědělsky, čili venkovně zaměřena. Zastoupení vzdělanostní struktury obyvatelstva je téměř polovinou s ukončeným vzděláním střední školy s maturitou. V zájmovém území je přes polovinu rodáků, což mají Kraj Vysočina a okres Třebíč obdobně. Podle výše uvedených typologií má zájmový region charakter především stabilního venkovského území. Ale vyskytují se zde i periferní oblasti, které navazují na stabilní a jsou především v okrajových částech území, hlavně na západě a také urbanizovaná oblast.

Při pohledu na vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích je jasně zřetelný dominující trend, kdy nejvíce obyvatel bylo v prvních letech sledovaného období a naopak nejméně při jeho konci. Podle výsledků dotazníkového šetření bylo nejvíce odpovídajících žen, respondentů mezi lety 15-19, studujících na střední škole se základním vzděláním, včetně neukončeného. Nejsilnější důvod lidí, kteří se do zájmového území přistěhovali, byl takový, že se přestěhovali s rodiči. Tři čtvrtiny lidí, by chtělo v zájmovém území zůstat a jako hlavní motivaci uvádí především rodinu. Naopak ti co chtějí odejít, zmiňují důvod práce a jejich cílová destinace je téměř u poloviny Česká republika s nejčastěji skloňovaným městem Prahou.

Otázky týkajícího se zájmového území byly vyplněny protichůdně. Většina lidí nevěděla, jak dané zájmové území pojmenovat. Hodně z nich je celkem hrdá na zájmové území. Podle toho jestli jim život zde usnadňuje život, odpověděli kladně tři pětiny. Lidé dotazovaní si spíše nemyslí, že se lidé v zájmovém území nějak odlišují.

Dotazníkové šetření ukázalo, to jak lidé nemají moc povědomí o MAS Podhorácko. Ale ti, co ví, tak téměř většina hodnotí jejich snahu kladně.

Z hlediska dalších možností výzkumu je možné se třeba více zaměřit na lidi podle vzdělání a rozpracovat jejich možnosti v zájmovém území.

10 SUMMARY

This thesis dealt with migration in the geographical area of interest LAC Podhorácko. In the first part of the thesis the area of interest the physical geography features are described, as well as the socio-economic factors, which were analysed in more detail. It emerged, for example, that most people in the area of interest live in municipalities with 100-499 inhabitants. Its gender and age percentage is almost identical when compared to the Vysocina region. According to the age pyramid the population in the area of interest is ageing and most inhabitants are aged between 35-39 and 40-44 years. From the population dynamics is clear that the area of interest is better off in comparison with the Vysočina region and the Třebíč district in particular in the recent years of the reference period.

Second part dealt with peripheries and the rural regions and their definitions, which includes our geographical area of interest among stable rural region.

In the third part of the thesis, every municipality of the area of interest was presented, namely its geographical location, first written records, monuments, places of interest and in particular the population development between 1971 and 2015 in the individual municipalities which shows a clear dominant trend showing that the highest population there was at the beginning of the reporting period and the lowest in the recent years.

Last part of the thesis was a survey for which young people aged 15-29 were approached to answer questions connected with their place of residence and the geographical area of interest. The answers were evaluated by age, gender, the highest level of completed education and social status. The biggest group of respondents consisted of women aged 15-19 studying at secondary school with primary education (including not completed). The key question was whether they want to remain where they live now. 75% of the respondents replied that they wished to remain and the main reason they gave was family. On the contrary, those who wanted to leave gave as their main reason mainly work and their destination was in almost 50% of cases Czech Republic with Prague being mentioned most often. One of the other questions was whether the respondents were proud of the geographical area of interest and most replied positively. Last questions concerned the activities of LAG Podhorácko. Most respondents knew very little about it, however those that were aware evaluated its activities positively.

Použitá literatura a informační zdroje

BAVALOVÁ, Petra. Komparace vnitřní migrace ČR a vybraných zemí EU [online]. Brno, 2013 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/ahlti/>>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Monika Jandová.

BORJAS, G. J. (1989) : Economic Theory and International Migration, International Migration Review, Special Silver Anniversary Issue, 23:3

Bransouze Úvod. Oficiální stránky obce Bransouze [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.bransouze.cz/>

Cloke, P. 2006. „Conceptualizing Rurality.“ Pp. 18–28 in P. Cloke, P. Marsden, P. Mooney (eds.). Handbook of Rural Studies. London: SAGE, <http://dx.doi.org/10.4135/9781848608016.n2>.

ČERMÁK, Josef a kol. Nové universum A – Ž: všeobecná encyklopedie. Praha: Euromedia Group - Knižní klub, 2003. ISBN 80-242-1069-X.

DEMEK, Jaromír a Peter MACKOVČIN, ed. Zeměpisný lexikon ČR [CD-ROM]. Vyd. 2. Brno: AOPK ČR, 2006. ISBN 80-86064-99-9.

DRBOHLAV, Dušan; UHEREK, Zdeněk. Reflexe migračních teorií, str. 3. [online]. Vyhledáno 14. ledna 2018. Dostupné na <https://web.natur.cuni.cz/ksgrrsek/illegal/clanky/Uherek-Teorie.pdf>

HRUŠKA, V. 2014. "Proměny přístupů ke konceptualizaci venkovského prostoru v rurálních studiích." Sociologický časopis 4: 581–601.

Hrutov. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/2916/hrutov/>

HUDCOVÁ, Jana. Starší dějiny Okříšek a název obce. Okříšky - oficiální webový portál městyse [online]. 2006 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.okrisky.cz/starsi-dejiny-okrisek-a-nazev-obce/d-174208/p1=89873>

Hvězdoňovice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6072/hvezdonovice/>

Chlístov. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6073/chlistov/>

Čechtín. Historie. Obec Čechtín [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obeccechtin.cz/historie.htm>

HENIG, David. Migrace [online]. 2007 [cit. 2018-01-03]. Dostupné z: <<http://www.antropologie.org/cs/publikace/prehledove-studie/migrace>>

KALIBOVÁ, K., PAVLÍK, Z., VODÁKOVÁ, A. 2009. Demografie (nejen) pro demografy. 3. přepracované vydání. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. stránky 66-68. ISBN 978-80-7419-012-4.

Kojetice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6797/kojetice/>

Kolektiv autorů. Migrace a rozvoj: Rozvojový potenciál mezinárodní migrace [online]. Praha: Vydala Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, 2011 [cit. 2018-04-19]. ISBN 978-80-87404-10-2. Dostupné z: https://www.iom.cz/files/Migrace_a_rozvoj-MONOGRAFIE1.pdf

KREJNÍKOVÁ, Linda. Vnitřní migrace v ČR [online]. Praha, 2011 [cit. 2018-04-19]. Available from: <<https://theses.cz/id/6ihngs/>>. Master's thesis. University of Economics, Prague. Thesis supervisor Jaroslav Macháček.

KUDRNOVÁ, Věra. Historie a současnost. Obec Radonín [online]. 2008 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.radonin.cz/historie-a-soucasnost/d-1041/p1=1059>

LEE, Everett S. A.: Theory of Migration. Demography. 1966, vol. 3, no. 1, s. 47-57. WWW: <[jstor.org/stable/2060063](http://www.jstor.org/stable/2060063)>.

Loukovice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6817/loukovice/>

MAJEROVÁ, Šárka. Obecné informace. Kozichovice [online]. 2007 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.kozichovice.cz/obecne-informace/d-1020/p1=52>

MÁLEK, L. Heraldice od svého vzniku až po současnost. Městys Heraldice [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.heraltice.cz/index.php?oid=4200005&nid=13615&action=detail&id>

MAREŠ, Petr. Historie obce. Okřešice - oficiální web obce [online]. 2017 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obec-okresice.cz/historie-obce/d-2387/p1=2529>

Mastník. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6842/mastnik/>

Mapy území a seznam obcí. MAS Podhorácko [online]. 2018 [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <http://www.podhoracko.eu/mapy-uzemi-a-seznam-obci/ms-2448/p1=2448>

Mapy.cz. <https://mapy.cz>

MELKESOVÁ, PhDr. Miroslava. Historie obce Slavičky. Slavičky - oficiální stránka obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.slavicky.cz/obec-1/historie/>

Městys Rokytnice nad Rokytinou. Městys Rokytnice nad Rokytinou [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.rokytnicenadrokytnou.cz/mestys-rokytnice-nad-rokytnou.html>

Městys Vladislav. Historie obce. Městys Vladislav [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.mestysvladislav.cz/index.php?nid=10778&lid=cs&oid=2509894>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR 2014–2020 [online]. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2013 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>

MORMONT, M. 1990. „Who is Rural? Or, How to Be Rural: Towards a Sociology of the Rural.“ Pp. 21–44 in T. Marsden, P. Lowe, S. Whatmore (eds.). Rural Restructuring: Global Processes and their Responses. London: Fulton.

MUSIL, J., MULLER, J., Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze. Sociologický časopis, 2008, Vol. 44, No. 2: 321–348

Nová Ves. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6846/nova-ves/>

Obec Červená Lhota. O naší obci. Červená Lhota [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obeccervenalhota.cz/o-nasi-obci/>

Obec Číhalín. O obci. Obec Číhalín - oficiální web [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.cihalin.cz/o-nbsp-obci/ds-50/p1=52>

Obec Dolní Vilémovice. O obci. Obec Dolní Vilémovice - oficiální stránky obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://obecdolnivilemovice.cz/>

Obec Dolní Vilémovice. Nejstarší dějiny. Obec Dolní Vilémovice - oficiální stránky obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://obecdolnivilemovice.cz/historie/nejstarsi-dejiny/>

Obec Hodov. Historie. Obec Hodov [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.hodov.cz/historie>

Obec Horní Smrčné Úvod. Obec Horní Smrčné [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.hornismrcne.cz/>

Obec Horní Újezd. Historie. Horní Újezd informační server obce [online]. 2006 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: http://www.horni-ujezd.com/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=33

Obec Horní Újezd. Hlavní stránka. Horní Újezd informační server obce [online]. 2006 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: http://www.horni-ujezd.com/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

Obec Hroznařín. Historie. Webové stránky obce Hroznařín [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.hroznatin.cz/hroznatin/6-Zajimavosti/11-Historie>

Obec Chlístov O obci Chlístov. Chlístov - oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.chlistov.info/o-nbsp-obci-chlistov/ds-50/p1=52>

Obec Chlum. Historie. Obec Chlum [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.obecchlum.cz/inpage/historie/>

Obec Chlum. Kostel. Obec Chlum [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.obecchlum.cz/inpage/kostel/>

Obec Chlum. Větrák. Obec Chlum [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.obecchlum.cz/inpage/vetrak/>

Obec Kamenná. Kamenná [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.kamenna-tr.cz/>

Obec Kněžice. Něco z historie. Kněžice - oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.knezice.com/neco-z-historie/ms-7114/p1=7114>

Obec Kojetice na Moravě. Historie obce. Obec Kojetice na Moravě [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://oukojetice.cz/>

Obec Krahulov. O obci Krahulov. Obec Krahulov [online]. 2011 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.krahulov.cz/o-obci.html>

Obec Loukovice. Kronika obce. Obec Loukovice [online]. 2014 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.loukovice.cz/index.php/historie/kronika-obce>

Obec Markvartice. Historie obce. Obec Markvartice - Oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obec-markvartice.cz/historie-obce/ms-51/p1=51>

Obec Nárameč. Úvod. Nárameč - oficiální stránky obce [online]. 2013 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://naramec.cz/>

Obec Nárameč. Památky. Nárameč - oficiální stránky obce [online]. 2013 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://naramec.cz/historie/pamatky>

Obec Mastník. O obci. Mastník - Oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obecmastnik.cz/neco-malo-o-obci/ds-50/p1=52>

Obec Opatov. Některá významná data z historie Opatova 1086 - 1980. Městys Opatov na Moravě [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.opatov.cz/o-obci/nektera-vyznamna-data-z-historie-opatova-1086-1988/>

Obec Ostašov. Historie atd. Obec Ostašov - oficiální web [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.ostasov.cz/historie-obce/ds-50/p1=52>

Obec Přeckov. Historie. Oficiální stránky obce Přeckov [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.preckov.cz/historie.html>

Obec Předín. Historie obce. Obec Předín [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.predin.cz/menu/historie-obce.php>

Obec Pyšel. Památky. Oficiální stránky obce Pyšel [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.pysel.cz/informace-o-obci/pamatky/>

Obec Rohy, O obci. Obec Rohy - oficiální stránky obce [online]. 2018. 1. [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obecrohy.cz/o-obci/ds-50/p1=52>

Obec Rudíkov. Informace o obci. Obec Rudíkov - oficiální stránky obce [online]. 2016 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.rudikov.cz/informace-o-obci/>

Obec Římov. Historie obce. Obec Římov - oficiální webové stránky [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.obecrimov.cz/obec-rimov/historie-obce.html>

Obec Studnice. Základní informace o obci. Studnice - oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.studnice-tr.cz/zakladni-informace-o-obci/ds-1023/p1=1183>

Obec Svatoslav Úvod. Svatoslav - oficiální web [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obecsvatoslav.cz/uvod/ms-1139/p1=1139>

Obec Štěměchy. Současné informace o obci. Štěměchy.cz [online]. 2015 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.stemechy.cz/o-obci/informace-o-obci/>

Obec Trnava. Památky. Trnava - Oficiální web obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.obectrnava.cz/pamatky/ds-1046/p1=3137>

Obec Výčapy. Historie obce Výčapy. Výčapy - Oficiální stránky obce [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.vycapy.com/historie-obce-vycapy/ms-1129/p1=1129>

PALÁT PH.D., Ing. Milan. Příčiny vzniku migrace a reflexe souvisejících teorií. XVII. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. 2014, XVII., 7 stran. DOI: DOI: 10.5817/CZ.MUNI.P210-6840-2014-91.

- Památky a zajímavosti Kněžice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/3749/knezice/pamatky-turistika/>
- PAVLÍK, Z., KALIBOVÁ, K. Mnohojazyčný demografický slovník. 2. vydání. Praha: Česká demografická společnost, 2005. 184 s. ISBN 80-239-4864-4
- PAŘÍZEK, Pavel. Z historie obce. Radošov - oficiální web obce [online]. 2006 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obecradosov.cz/z-nbsp-historie-obce/d-53/p1=60>
- Petrovice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7322/petrovice/>
- PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. (2010): Typologie venkovského prostoru Česka. Geografie, 115, č. 2 PUNCH, K., F. (2008): Úspěšný návrh výzkumu. Praha: Portal.
- PIORE, Michael J. Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies. Cambridge, UK: Cambridge University Press. (1979).
- Pokojovice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7328/pokojovice/>
- PROCHÁZKOVÁ ILINITCHI, Cristina. Vybrané teorie migrace a jejich význam při vytváření migračních politik. Acta Oeconomica Pragensia [online]. 2010, (6), 26 stran [cit. 2018-04-19]. DOI: <https://doi.org/10.18267/j.aop.319>. Dostupné z: <https://www.vse.cz/aop/319>
- Přibyslavice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8355/pribyslavice/>
- Pyšel. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8363/pysel/>
- RAVENSTEIN, Ernest G. The Laws of Migration. Journal of the Statistical Society of London. 1885, vol. 48, no. 2, s. 167-235. Dostupný z WWW: <[jstor.org/stable/2979181](http://www.jstor.org/stable/2979181)>
- Římov. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8387/rimov/>
- Špaček O. Historie obce Čechočovice. Čechočovice - oficiální web obce [online]. 2006 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.caslavice.cz/historie-obce-od-nbsp-prvni-zminky/d-7235/p1=2039>
- Stařeč. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8398/starec/>

Trnava. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8808/trnava/>

VIDLÁK, Zdeněk. Přehled nejdůležitějších událostí v historii obce Kouty od založení - 1945. Kouty - Oficiální web [online]. 2009 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.obeckouty.cz/prehled-nejdulezitejsich-udalosti-v-nbsp-historii-obce-kouty-od-nbsp-zalozeni-1945/d-1186/p1=1210>

Vladislav. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/8829/vladislav/>

VOSTAL, J. O obci Benetice. Oficiální stránky obce Benetice [online]. 2014 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.benetice.net/content/show/id/1363255663>

WAUGH, D. (1995): Geography. An Integrated Approach. Walton-on-Thames Surrey: Thomas Nelson & Sons Ltd.

WOODS, M. 2010. „Performing Rurality and Practising Rural Geography.“ Progress in Human Geography 34: 835–846, <http://dx.doi.org/10.1177/0309132509357356>.

ZAHRÁDKOVÁ, Eva. Hlavní trendy vnitřní migrace v ČR [online]. Praha, 2013 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/3649fr/>. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Petra Dotlačilová.

Zašovice. Místopisný průvodce [online]. 2018 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9107/zasovice/>

ZAORALOVÁ, Marie. O obci Přibyslavice - Oficiální web [online]. 2008 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.pribyslavice.cz/o-obci/d-1013/p1=1021>

Z historie obce Čáslavice. Čáslavice - oficiální web [online]. 2007 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.caslavice.cz/historie-obce-od-nbsp-prvni-zminky/d-7235/p1=2039>

Český statistický úřad, především:

Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Český statistický úřad [online]. 2017 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb>

Databáze demografických údajů za obce ČR. Český statistický úřad [online]. 2017 [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demograficky-udaju-za-obce-cr>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Poloha MAS Podhorácko v rámci kraje a okresů	2
Obr. 2 Mapa řek, silnic a železnic v zájmovém území	3
Obr. 3 Věková pyramida zájmového území MAS Podhorácko v roce 2015	7
Obr. 4 Populační dynamika v MAS Podhorácko v letech 1971 – 2015	11
Obr. 5 Populační dynamika v okrese Třebíč v letech 1971 – 2015	14
Obr. 6 Populační dynamika v Kraji Vysočina v letech 1971 – 2015	14
Obr. 7 Vývoj počtu obyvatel obce Benetice v letech 1971–2015	24
Obr. 8 Vývoj počtu obyvatel obce Bransouze v letech 1971–2015	25
Obr. 9 Vývoj počtu obyvatel obce Čáslavice v letech 1971–2015	26
Obr. 10 Vývoj počtu obyvatel obce Čechořovice v letech 1971–2015	26
Obr. 11 Vývoj počtu obyvatel obce Čechtín v letech 1971–2015	27
Obr. 12 Vývoj počtu obyvatel obce Červená Lhota v letech 1971–2015	28
Obr. 13 Vývoj počtu obyvatel obce Číhalín v letech 1971–2015	29
Obr. 14 Vývoj počtu obyvatel obce Číchov v letech 1971–2015	29
Obr. 15 Vývoj počtu obyvatel obce Dolní Vilémovice v letech 1971–2015	30
Obr. 16 Vývoj počtu obyvatel obce Heraltice v letech 1971–2015	31
Obr. 17 Vývoj počtu obyvatel obce Hodov v letech 1971–2015	32
Obr. 18 Vývoj počtu obyvatel obce Horní Smrčné v letech 1971–2015	32
Obr. 19 Vývoj počtu obyvatel obce Horní Újezd v letech 1971–2015	33
Obr. 20 Vývoj počtu obyvatel obce Hroznatín v letech 1971–2015	34
Obr. 21 Vývoj počtu obyvatel obce Hrutov v letech 1971–2015	34
Obr. 22 Vývoj počtu obyvatel obce Hvězdonovice v letech 1971–2015	35
Obr. 23 Vývoj počtu obyvatel obce Chlístov v letech 1971–2015	36
Obr. 24 Vývoj počtu obyvatel obce Chlum v letech 1971–2015	36

Obr. 25 Vývoj počtu obyvatel obce Kamenná v letech 1971–2015	37
Obr. 26 Vývoj počtu obyvatel obce Kněžice v letech 1971–2015	38
Obr. 27 Vývoj počtu obyvatel obce Kojetice v letech 1971–2015	38
Obr. 28 Vývoj počtu obyvatel obce Kouty v letech 1971–2015	39
Obr. 29 Vývoj počtu obyvatel obce Kožichovice v letech 1971–2015	40
Obr. 30 Vývoj počtu obyvatel obce Krahulov v letech 1971–2015	41
Obr. 31 Vývoj počtu obyvatel obce Loukovice v letech 1971–2015	42
Obr. 32 Vývoj počtu obyvatel obce Markvartice v letech 1971–2015	42
Obr. 33 Vývoj počtu obyvatel obce Mastník v letech 1971–2015	43
Obr. 34 Vývoj počtu obyvatel obce Nárameč v letech 1971–2015	44
Obr. 35 Vývoj počtu obyvatel obce Nová Ves v letech 1971–2015	45
Obr. 36 Vývoj počtu obyvatel obce Okřešice v letech 1971–2015	46
Obr. 37 Vývoj počtu obyvatel městyse Okříšky v letech 1971–2015	47
Obr. 38 Vývoj počtu obyvatel městyse Opatov v letech 1971 – 2015	48
Obr. 39 Vývoj počtu obyvatel obce Ostašov v letech 1971–2015	48
Obr. 40 Vývoj počtu obyvatel obce Petrovice v letech 1971–2015	49
Obr. 41 Vývoj počtu obyvatel obce Pokojovice v letech 1971–2015	50
Obr. 42 Vývoj počtu obyvatel obce Přeckov v letech 1971–2015	50
Obr. 43 Vývoj počtu obyvatel obce Předín v letech 1971–2015	51
Obr. 44 Vývoj počtu obyvatel obce Přibyslavice v letech 1971–2015	52
Obr. 45 Vývoj počtu obyvatel obce Pyšel v letech 1971–2015	53
Obr. 46 Vývoj počtu obyvatel obce Radonín v letech 1971–2015	53
Obr. 47 Vývoj počtu obyvatel obce Radošov v letech 1971–2015	54
Obr. 48 Vývoj počtu obyvatel obce Rohy v letech 1971–2015	55
Obr. 49 Vývoj počtu obyvatel obce Rokytnice nad Rokytnou v letech 1971–2015	55
Obr. 50 Vývoj počtu obyvatel obce Rudíkov v letech 1971–2015	56

Obr. 51 Vývoj počtu obyvatel obce Římov v letech 1971–2015	57
Obr. 52 Vývoj počtu obyvatel obce Slavičky v letech 1971–2015	57
Obr. 53 Vývoj počtu obyvatel městyse Stařeč v letech 1971–2015	58
Obr. 54 Vývoj počtu obyvatel obce Studnice v letech 1971–2015	59
Obr. 55 Vývoj počtu obyvatel obce Svatoslav v letech 1971–2015	59
Obr. 56 Vývoj počtu obyvatel obce Šebkovice v letech 1971–2015	60
Obr. 57 Vývoj počtu obyvatel obce Štěměchy v letech 1971–2015	61
Obr. 58 Vývoj počtu obyvatel obce Trnava v letech 1971–2015	61
Obr. 59 Vývoj počtu obyvatel městyse Vladislav v letech 1971–2015	62
Obr. 60 Vývoj počtu obyvatel obce Výčapy v letech 1971–2015	63
Obr. 61 Vývoj počtu obyvatel obce Zašovice v letech 1971–2015	63
Obr. 62 Rozdělení respondentů dle místa bydliště	65
Obr. 63 Věkové kategorie a pohlaví	66
Obr. 64 Četnost obodovaných důvodů, proč respondenti opustili své bydliště	69
Obr. 65 Přestěhovaní muži a ženy podle doby pobytu	70
Obr. 66 Místa, kam se chtějí lidé přestěhovat	75
Obr. 67 Specifikace místa v ČR	75
Obr. 68 Názory na vybrané území	77
Obr. 69 Graf ukazující hrdost respondentů na jejich území dle pohlaví	80
Obr. 70 Grafy ukazující hrdost respondentů na jejich území dle sociálního statutu	80-81
Obr. 71 Názor respondentů zda jim usnadňuje život bydlení v zájmovém území dle pohlaví	83
Obr. 72 Grafy ukazující názory respondentů, zda jim usnadňuje život bydlení v zájmovém území	84
Obr. 73 Grafy ukazující názory respondentů, zda se lidé žijící v zájmovém území nějak odlišují	86-87

SEZNAM TABULEK

Tab 1 Velikostní kategorie a základní charakteristika obcí za rok 2015	5
Tab 2 Podíl mužů a žen a věková struktura v MAS Podhorácko a Kraji Vysočina za rok 2015	6
Tab. 3 Indexy ek. zatížení a stáří v MAS Podhorácko a Kraji Vysočina za rok 2015	6
Tab. 4: Struktura ekonomicky aktivních obyvatel v MAS Podhorácko a Kraj Vysočina v roce 2011	8
Tab. 5 Vzdělanostní struktura v MAS Podhorácko, okresu Třebíč a Kraji Vysočina v r. 2011	9
Tab 6 Podíl rodáků v zájmovém území, okrese Třebíč a Kraji Vysočina	10
Tab. 7 Přehled respondentů ze zájmového území	64
Tab. 8 Přehled respondentů dle pohlaví	66
Tab. 9 Přehled respondentů dle pohlaví	67
Tab.10 Pojmenování území dle respondentů	78
Tab. 11 Hrdost dotazovaných na zájmové území dle vzdělání	81
Tab. 12 Názory respondentů na vztahy mez lidmi v zájmovém území podle pohlaví	88
Tab. 13 Názory respondentů na vztahy mez lidmi v zájmovém území podle vzdělání	89
Tab. 14 Znalost MAS Podhorácko	90
Tab. 15 Znalost MAS Podhorácko dle pohlaví	91

SEZNAM PŘÍLOH

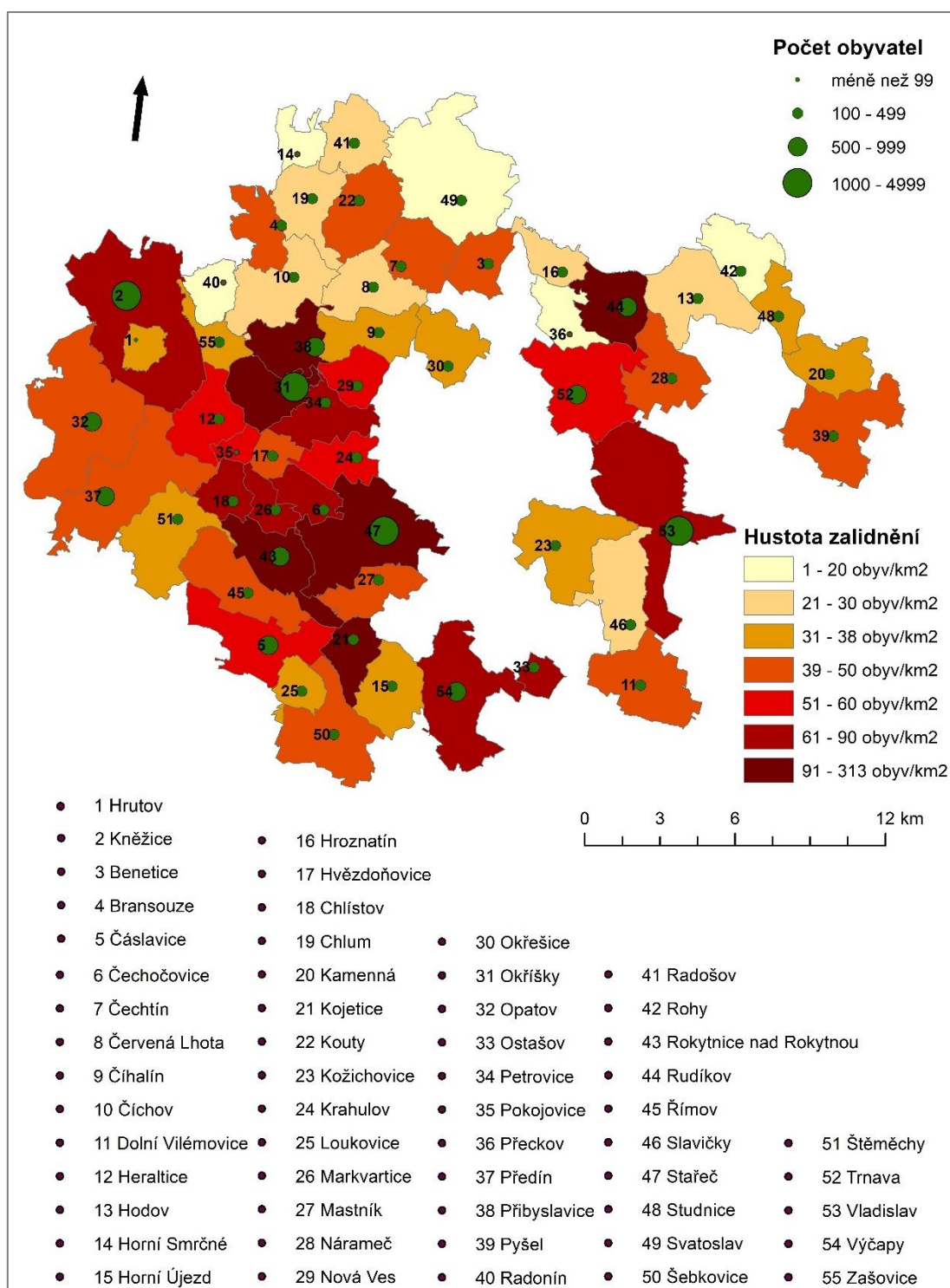
Priloha č. 1 Obr. 1 Počet obyvatel v obcích MAS Podhorácko v roce 2015

Příloha č. 2 Tab. 1 Součet obcí MAS Podhorácko

Příloha č. 3 Tab. 2 Obce MAS Podhorácko

Příloha č. 4 Dotazník

Příloha č. 1

Obr. 1 Počet obyvatel v obcích MAS Podhorácko v roce 2015

(zdroj: ČSU, vlastní zpracování)

Příloha č. 2:**Tab. 1** Součet obcí MAS Podhorácko

Rok	PP	MS	CP	Vystěhovalí	Přistěhovalí	Zemřelí	Živě narození
1971	115	-335	-220	755	420	303	418
1972	195	-312	-117	767	455	283	478
1973	233	-174	59	718	544	273	506
1974	250	-142	108	647	505	282	532
1975	247	-270	-23	688	418	292	539
1976	231	-308	-77	749	441	294	525
1977	162	-220	-58	616	396	291	453
1978	111	-300	-189	678	378	325	436
1979	129	-272	-143	705	433	291	420
1980	87	-110	-23	530	420	275	362
1981	111	-234	-123	599	365	244	355
1982	66	-206	-140	543	337	279	345
1983	52	-210	-158	601	391	271	323
1984	23	-176	-153	564	388	287	310
1985	33	-163	-130	495	332	262	295
1986	30	-139	-109	522	383	242	272
1987	6	-128	-122	575	447	275	281
1988	23	-321	-298	659	338	275	298
1989	-1	-119	-120	526	407	272	271
1990	-39	-177	-216	668	491	311	272
1991	48	-208	-160	593	385	255	303
1992	48	-36	12	441	405	263	311
1993	52	-45	7	466	421	256	308
1994	5	-96	-91	391	295	253	258
1995	-28	-85	-113	393	308	246	218
1996	43	-119	-76	463	344	190	233
1997	-36	-56	-92	382	326	248	212
1998	-40	-7	-47	392	385	245	205
1999	-6	-34	-40	412	378	232	226
2000	5	17	22	435	452	217	222
2001	-30	19	-11	377	396	230	200
2002	-35	-24	-59	446	422	228	193
2003	-14	43	29	402	445	231	217
2004	-11	13	2	407	420	210	199

Rok	PP	MS	CP	Vystěhovalí	Přistěhovalí	Zemřelí	Živě narození
2005	-15	-5	-20	457	452	232	217
2006	9	48	57	464	512	200	209
2007	-20	88	68	412	500	235	215
2008	-16	20	4	410	430	238	222
2009	2	66	68	348	414	218	220
2010	5	88	93	364	452	219	224
2011	-5	16	11	365	381	214	209
2012	-17	-17	-34	463	446	241	224
2013	7	34	41	420	454	228	235
2014	16	77	93	464	541	218	234
2015	53	15	68	450	465	186	239

(Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Příloha č. 3

Tab. 2 Obce MAS Podhorácko

Obec	Počet obyvatel	Muži	Ženy	Věkové kategorie			Rozloha v km ²
				0-14	15-64	65+	
Benetice	193	96	97	38	118	37	4,91
Bransouze	239	122	117	26	162	51	5,15
Čáslavice	536	270	266	82	340	114	10,20
Čechočovice	296	134	162	56	186	54	3,94
Čechtín	311	159	152	48	208	55	6,34
Červená Lhota	186	95	91	25	119	42	7,40
Číhalín	201	96	105	33	130	38	6,34
Číchov	239	128	111	24	155	60	9,57
Dolní Vilémovice	400	198	202	65	266	69	9,91
Heraldice	362	186	176	44	240	78	7,02
Hodov	302	158	144	38	208	56	10,22
Horní Smrčné	49	25	24	4	33	12	3,33
Horní Újezd	268	139	129	41	167	60	7,16
Hrozatín	102	55	47	20	61	21	3,91
Hrutov	90	45	45	14	58	18	2,56
Hvězdoňovice	105	51	54	23	65	17	2,60
Chlístov	276	133	143	46	174	56	3,77
Chlum	152	78	74	26	97	29	6,93
Kamenná	209	100	109	21	143	45	6,11
Kněžice	1384	719	665	222	936	226	22,38
Kojetice	442	224	218	68	280	94	4,65
Kouty	381	195	186	57	260	64	8,34
Kožichovice	399	195	204	71	254	74	10,65
Krahulov	269	129	140	37	183	49	4,88
Loukovice	108	57	51	12	77	19	3,48
Markvartice	271	137	134	52	174	45	3,20
Mastník	245	124	121	34	165	46	5,30
Nárameč	350	176	174	54	222	74	7,86

Obec	Počet obyvatel	Muži	Ženy	Věkové kategorie			Rozloha v km ²
				0-14	15-64	65+	
Nová Ves	236	118	118	52	149	35	4,35
Okřešice	183	96	87	39	114	30	5,82
Okříšky	2052	1033	1019	271	1362	419	6,57
Opatov	754	373	381	107	503	144	19,01
Ostašov	138	69	69	20	94	24	2,13
Petrovice	418	204	214	58	295	65	6,19
Pokojovice	97	50	47	18	59	20	1,78
Přeckov	70	33	37	12	45	13	4,61
Předín	693	335	358	110	444	139	15,11
Příbyslavice	814	399	415	122	536	156	6,15
Pyšel	472	233	239	77	304	91	11,77
Radonín	73	35	38	7	51	15	3,98
Radošov	170	86	84	20	110	40	6,41
Rohy	117	57	60	10	70	37	6,39
Rokytnice nad Rokyt- nou	870	437	433	126	586	158	8,08
Rudíkov	699	358	341	116	474	109	7,07
Římov	415	200	215	58	283	74	9,16
Slavičky	258	134	124	45	164	49	9,05
Stařeč	1613	785	828	260	1085	268	15,43
Studnice	141	69	72	15	91	35	3,90
Svatoslav	251	132	119	31	171	49	19,29
Šebkovice	480	240	240	77	314	89	10,73
Štěměchy	307	164	143	48	196	63	9,96
Trnava	691	344	347	124	472	95	12,39
Vladislav	1180	604	576	160	779	241	18,50
Výčapy	886	467	419	147	607	132	13,34
Zašovice	118	63	55	12	77	29	3,40

(Zdroj: ČSÚ)

Příloha č. 4

Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Pavla Vodová a v rámci studia na Katedře geografie Univerzity Palackého v Olomouci píši diplomovou práci na téma migrace lidí v MAS Podhorácko. Tímto způsobem bych Vás ráda poprosila o spolupráci na dotazníku, který je striktně anonymní a zabere Vám maximálně deset minut. Pokud budete mít zájem, mohu se s Vámi podělit o výsledky mého šetření. Předem děkuji za Váš čas.

Kontaktní informace: Bc. Pavla Vodová

pavla.vodova@seznam.cz

1. Uveďte, prosím, v které obci žijete?

2. Jaké je Vaše pohlaví?

a) muž b) žena

3. Jaký je Váš věk?

a) 15–19 b) 20–24 c) 25–29

4. Jaký je Váš sociální stav?

a) student ZŠ b) student SŠ c) student VŠ d) na mateřské e) nezaměstnaný
f) pracující-zaměstnanec e) pracující-živnostník (OSVČ)

5. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

a) základní (vč. neukončeného) b) středoškolské bez maturity
c) středoškolské s maturitou d) vysokoškolské

6. Uveďte, prosím, jak dlouho žijete v regionu uvedeném na obr. 1?

a) od narození b) delší část života b) kratší část života c) nedávno (krátce)

6.1 Pokud ne od narození, uveďte, odkud jste se přistěhoval/a?: _____

6.2 Jaký byl Váš důvod se přestěhovat? Obodujte všechny možnosti číslicemi od 1 do 5, přičemž 1 znamená nejsilnější a 5 nejslabší důvod.

a) přistěhování se s rodiči: __ b) vztah: __ c) krajina __ d) práce: __ e) jiné (zvolte konkrétní důvod): __

7. Jak dlouho žijete v obci?

a) od narození b) delší část života c) kratší část života d) nedávno (krátce)

7.1 Pokud ne od narození, uveďte, odkud jste se v rámci regionu přistěhoval/a?: _____

8. Máte v plánu žít v regionu, viz obr. 1, celý život?

a) ano b) ne

8.1 Pokud ano, jaké jsou důvody, číslujte vše 1 až 5. (1 - nejsilnější důvod, 5 - nejmenší důvod)

a) rodina: __ b) práce: __ c) vyšší kvalita života: __ d) preference života na vesnici: __ e) jiné: __

8.2 Pokud ne, jaké jsou důvody, číslujte vše 1 až 5. (1 - nejsilnější důvod, 5 - nejmenší důvod)

a) rodina: _ b) práce: _ c) vyšší kvalita života: _ d) preference života ve městě: _ e) jiné: _

8.3. Pokud ne, kam máte v plánu se odstěhovat?

a) Třebíč b) jiná obec v okrese Třebíč c) Kraj Vysočina d) ČR: _____

e) zahraničí: _____

9. Jaký je dle Vašeho názoru název území na obr. 1?: _____

10. Co je podle Vás hlavním symbolem tohoto území?: _____

11. Jste hrdí na území (obr. 1), v němž žijete?

a) určitě ano b) spíše ano c) spíše ne d) určitě ne

11.1 Odpověď, prosím, zdůvodněte: _____

12. Myslíte, že bydlení v území, kde žijete, Vám usnadňuje život?

a) určitě ano b) spíše ano c) spíše ne d) určitě ne

12.1 Odpověď, prosím, zdůvodněte: _____

13. Myslíte, že lidé žijící ve Vašem území (obr. 1) se v něčem odlišují?

a) určitě ano b) spíše ano c) spíše ne d) určitě ne

13.1 Odpověď, prosím, zdůvodněte: _____

14. Jaké podle Vás panují vztahy mezi lidmi ve Vašem území (obr. 1)?

a) velmi dobré b) spíše dobré c) normální d) spíše špatné e) velmi špatné

Prosím, zdůvodněte: _____

15. Slyšeli jste někdy o Místní akční skupině Podhorácko?

a) ano b) ne

15.1 Pokud slyšeli, víte, čím se tato skupina zabývá?

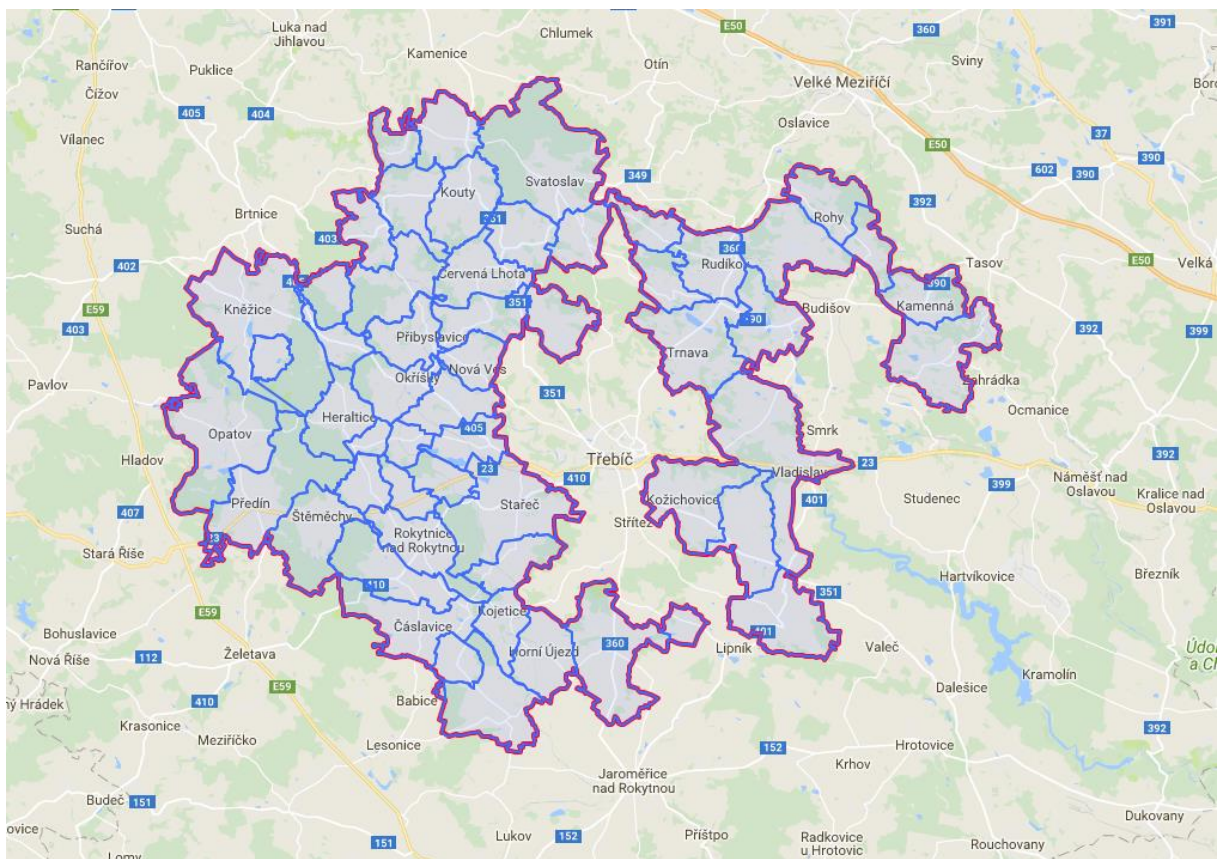
a) ano b) ne

15.2 Pokud ano, myslíte si, že se dostatečně snaží, aby se z Vašeho území (obr. 1) nestěhovali mladí lidé?: a) ano b) ne Prosím, zdůvodněte: _____

15.3 Pokud slyšeli, jak hodnotíte její přínos pro rozvoj Vašeho území (obr. 1).

a) určitě pozitivně b) spíše pozitivně c) spíše negativně d) určitě negativně

Prosím, zdůvodněte: _____

Obr. 1: MAS Podhorácko
(Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování)